

Regelni Ujság

Novisád, 1938 augusztus 14, vasárnap

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉ DEZSÓ

19. évfolyam 221. szám

„Az ellentétek békés uton is rendezhetők“

A francia sajtó a rémhírterjesztők ellen - Runciman másfél órás tárgyalása a magyar párt vezetőivel

Prágából jelentik: Az egyesült magyar párt vezetői pénteken másfélórás megbeszélést tartottak Runciman lorddal és kíséretének tagjaival. A megbeszélésről az angol küldöttség a következő közleményt adta ki:

Runciman lord ma dében 12 órakor fogadta az egyesült magyar párt küldöttségét: dr. Szüllő Gézát, Jaross Andort és gróf Eszterházy Jánost, akikkel megtárgyalta az egyesült magyar párt emlékiratában felsorolt egyes kérdéseket.

Egy másik prágai jelentés szerint lord Runciman tárgyalásai mind bizalmas természetűek, mert lord Runciman és kíséretű ilymódon akarják elkerülni, hogy téves hírek és feltevések kerüljenek forgalomba. Ezért a magyar képviselőkkel folytatott megbeszélésekről sem adtak ki részletes jelentést. Prágai magyar körökben úgy tudják, hogy a magyar képviselőknek még lesz alkalmuk a részletek kérdése további megvilágítására.

Az egyesült magyar párt vezetői pénteken elutaztak Prágából, ahova a jövő hét közepén térnek ismét vissza.

A MEGBESZÉLÉSEK MÉG NEM ZÁRULTAK LE

A Prágai Magyar Hírlap értesülése szerint lord Runciman megbeszélései még nem zárultak le a magyarság képviselőivel. A megbeszéléseket legközelebb folytatják.

A pénteki eszmecsere után lord Runciman felkereste szállóbeli lakásán Szüllő Gézát és átadta neki felesége meghívását. Szüllő Géza nyomban felkereste Runcimant, akit a népszövetségi ligák nemzetközi értekezletéről személyesen ismer és mintegy félórás látogatást tett nála.

ÉRTEKEZLET LÉVÁN

A magyar párt vezetői szombat délelőtt résztvettek a párt Lévára összehívott vezetőségi értekezletén. Az értekezleten Jaross Andor és Eszterházy János gróf ismertette az időszerű politikai helyzetet. A párt vezetői szombat este megjelentek a János vitéz lévai szabadtéri előadásán. Az előadást - mint jelentették - a budapesti operaház tagjainak közreműködésével rendezik és vasárnap és hétfőn megismétlik. Az előadások iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Egyes városokból nagy csoportok utaztak vonaton és társasgépkocsin Lévára.

LORD ALLAN PRÁGÁBAN

Prágából jelentik: Lord Allan of Hartwood, az angol munkáspárt egyik vezetője, Prágába érkezett. A lord, aki az elmúlt napokban Berlinben járt, Prágában Necas népjóléti miniszterrel folytatott megbeszélést.

MEGCÁFOLT NYILATKOZAT

Több külföldi lap pénteken azt a prágai jelentést közölte, hogy a cseh katonatisztek szövetsége kiáltványt adott ki, amely többek között ezeket mondja: Mi, katonatisztek, akik elsőknek megyünk a halál torkába, jogosultnak érezzük magunkat arra, hogy felemeljük szavunkat. Nem engedjük az állam tekintélyét semmi körülmények között sem csorbítani vagy csökkenteni, nemcsak cselekedetekben, de többé egyetlen szóval sem.

Ezzel a h iradással szemben az Avala a következő prágai jelentést közli:

Több prágai délutáni lap kivonatossan ismertette a »Dostojnické Listy« hetilap cikkét, amely tévesen a csehszlovák tiszték

kiáltványának tüntetett fel. Ezt a hírt már péntek este több külföldi lap átvette és téves következtetéseket fűzött hozzá. A Narodni Osvobozeni, a csehszlovák legionisták lapja (idetartozik a csehszlovák tisztikar számos tagja) kérdést intézett az ügyben Dostojnické Listy szerkesztőségéhez. A lap szerkesztősége sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a cikket zavarkeltésre használták fel s megcáfolta azt a hírt, hogy a cikk a csehszlovák tiszték szövetségének kiáltványát tartalmazná.

AZ ENGEDMÉNYEK VÉGSŐ HATÁRAIG

Prágából jelentik: A Ceske Slovo közlése szerint Krofta dr. külügyminiszter a Timpul című bukaresti lap munkatársának nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy Csehszlovákia az engedmények végső határáig akar elmenni, a kisebbségi statutum készen van s mindenestre keresztül fogják vinni. A személyi önkormányzat annyit jelentene, hogy Csehszlovákia összes németjei nemzeti szocialista alapon megszervezték, egy vezér által vezetett közösséget alkotnának. Ilyen államot az államban nem lehet megkockáztatni.

Csehszlovákia hadászati helyzete

Prágából jelentik: A Pritomnost című lap cikket közöl Csehszlovákia hadászati értékéről szövetségi szempontjából, háboru esetén. A cikk többek között ezeket

mondja: — Nyugaton nemcsak a humanisták és az emberbarátok, hanem a vezérkarok is magukévá teszik Csehszlovákia ügyét.

Általános háboru esetén Németország hadereje jelentékeny részét kénytelen lenne Csehszlovákia ellen küldeni. Ez annyit jelent, hogy Franciaország számára könnyebb volna a mozgósítás és az első, Franciaország ellen irányuló támadás távolról sem volna olyan erős, mintha Németország Középeurópát már a hatalmában tartaná.

A francia vezérkar ezért rokonszenvez Csehszlovákiával. Mivel azonban háboru esetén a francia és az angol hadsereg egy és ugyan az lenne, ezért az angol vezérkar alapjában véve ugyanugy értékeli Csehszlovákia jelentőségét, mint a francia. Ugyanilyen hadászati jelentőséggel bír Csehszlovákia Oroszország számára is, amely mindig lassan mozgósított. Oroszország számára mindig előnyös, ha az ellenségnek, mielőtt vele megütközik, előbb útjában álló akadályt kell leküzdenie. Ebből az okból

Csehszlovákia lett az a kapu, amely a világháboruhoz vezet és az első határ, amelyet a világ demokráciája fegyverrel a kezében védelmez meg. Franciaország és Anglia elismerte, hogy számukra könnyebb a »csehszlovák villámháritóval« háborut viselni, amelynek az a feladata, hogy az első villámcsapások egy részét felfogja.

REPÜLŐGÉP MESTERSÉGES KÖDBEN

Prágából jelentik: Félhivatalos közlés szerint csütörtök reggel 8 órakor a sziléziai határ mentén egy rendőrfőnök német birodalmi repülőgépet vett észre, amely Turkau és Auschwitz német községek irányából Katharein irányában átrepülte a határt, majd a határ mentén csehszlovák terület felett Jögerndorf irányában repült tovább. A repülőgép ez alkalommal mesterséges ködöt fejlesztett. Röviddel ezután a gépet a troppai kerületben, Naplachovice község felett látták. Nyolc óra 30 perckor egy rendőrfőnök fényképfelvételeket készített a gép füstfelhőiről. A repülőgép ugyanabban az irányban, ahonnan jött, tért vissza Németországba. A berlini csehszlovák ügyvivő az eset miatt tiltakozást jelentett be a német kormány-nál.

SVÁJC NEM TURI A PROPAGANDÁT

Bernből jelentik: A svájci távirati iroda közli: A szövetségi tanács legutóbbi ülésén megállapította, hogy a genfi »szlovák nemzeti tanácsnak« a csehszlovák állam és a horvát nyelvű »Croatia Press« című félhavi sajtótudósító-nak Jugoszlávia elleni támadásai alkalmasak arra, hogy Svájc külső biztonságát veszélyeztessék. Ennek következtében elhatározták, hogy a »szlovák nemzeti tanács« minden politikai, főleg pedig propaganda tevékenységét és a »Croatia Press« megjelenését is betiltják. A szövetségi alkotmány 70. szakasza értelmében Tamás Andor magyar állampolgár genfi lakost, valamint Pandzics Brunót kiutasították Svájc területéről.

A MAGYAR CSALÁDNEVEK IRÁSA

Prágából jelentik: A szudétánémetpárti Die Zeit közli, hogy a szlovákiai magyarlakta járásokban és községekben az állami anyakönyvvezetők a magyar családneveket egyszerűen szlovák helyesírással írják be az anyakönyvekbe, sőt kijavították az 1918 előtti anyakönyvi bejegyzésekről készített anyakönyvi kivonatokat is.

A világpolitika krónikája

Orosz-japán háború?!

II. Miklós és Sztalin azonos érdekei — Távolkelet neuralgikus központja: Mandzsukuo — Az orosz támadás célja: Japán — Kamcsatka a jövő háborújának bázisa — A japán politika pártbaja

— Saját munkatársunktól —

Beograd, augusztus 13.

A csankufengi álló harcok, tűzörségi belövések, szakadatlan légitámadások, itt is, ott is mintegy százezer főnyi katonaságnak harci rajvonalba való felfejlődése még nem jelent háborút. Azok a jámbor kéváházi stratégák, akik még mindig azt hiszik, hogy a háborúnak az előzetes hadüzenet és a diplomáciáknak külön vonaton való hazaküldése épen olyan elengedhetetlen kellékei, mint például egy komoly kereskedelmi üzletnek az illethetett szerződés, ezuttal nyugodjanak meg. A spanyol polgárháború, valamint a japán—kínai távolkeleti »konfliktus« valóban erőteljes bizonyítékai annak a mai javított és bővített nemzetközi szokásnak, hogy a formális hadüzenet felesleges kellek, riktó kulissza, komplikáció, amire nincs is szükség. Valóban tulzoltak voltak azok a dicő római légionisták, akik mielőtt országokon át megindultak volna a láthatatlan ellenség felé, a fórumokon jelképes formákban üzentek hadat annak a hadseregnek, amelyről körülbelül még azt sem tudták, vajjon sor kerül-e egyáltalában a vele való összecsapásra.

Tény azonban, hogy Oroszország és Japán hadseregei most megütözköztek egymással. Az európai államokban már valóságos iskolát teremtő chamberlaini optimizmus ezuttal is azt hiszi, hogy a mai határmenti csetepaték nem mások, mint a körülbelül egy évvel ezelőtti összeütközések, amelyek a legendás Marco Polo hidja körül, a japán fináncok és a kínai halászok között keletkeztek. Kérdés azonban, nyugodjunk-e szépen bele abba, hogy egy új

orosz—japán háború nincs?

A londoni »Times« is ezen a véleményen van. Hogy jólinformáltságát bizonyíthassa, távolkeleti tudósítóját — nincs az az egyetemi tanár vagy oknyomozó történész, aki alaposabb lenne nála — pontos, kronológikus cikkben arról számol be, hogy az utóbbi két-három évben az orosz—japán határon, Mandzsukuo táján, legalább huszonöt komoly határciáns, áldozatos összecsapás volt. A világnak valóban máig nem is jutott eszébe ezért háborút kiáltani s a világháború lélekarangját megkondítani. Ha a moszkvai és a tokiói táviratokat, a moszkvai japán nagykövetségnek Litvinov külügyi népbiztossal folytatott tárgyalásairól szóló híradásokat olvassuk, valóban kevés okunk lenne arra, hogy az orosz—japán háború elindulását megállapítsuk. De huszonnégy év óta a világtörténelem nagy iskoláját röjjük, deresedő fejjel, rendezetlen adókönyvecskével, néhányan közülünk pedig művegtaggal ülünk a kopott padokban és lexikonok nélkül is tudjuk, hogy az orosz—japán háborúra legalább annyi ok van, mint amennyinek kedvéért majdnem ötven év óta a távolkeleti sárga

népek öldöklése és az európai nagyhatalmak ázsiai javainak elpusztítása folyik.

Oroszország hatalmi törekvéseinek sulypontja ötven év óta alig változott. Az ifju II. Miklós cárnak bécsi látogatása, 1896. augusztusában, amit körülbelül egy évre rá az ősz I. Ferenc József szentpétervári látogatása követett, élesen megmutatta, hogy az orosz külpolitika hatalmi törekvéseinek sulypontja a Balkánról Kelet-Ázsiába koncentráldott, tehát épen azon a vonalon, amin ma a Sztalin—Litvinov szabta orosz külpolitika kíván haladni. Hajdanában az orosz külpolitikát angol—orosz ellentét fűtötte. A simonozeki béke óta a berlini diplomácia sem keresztezte a cár távolkeleti expanzióját s amikor az angol—japán védő s támadó szövetség gondolata felmerült, Oroszország sietett kijelenteni, hogy az orosz—francia szövetség hatálya a távolkeletre is kiterjed és nem is volt hajlandó Mandzsuriát — mert az orosz—japán ellentét ötven év óta mindig Mandzsuriából eredt — kiűriteni. Sőt... Továbbment Koreán át Szönlig, a mazampói kikötőig s hatalmas mandzsuriai hadseregével állandó nyomást gyakorolt Kínára és Japánra. Japán Ito márkit küldte Pétervárra, tárgyalni akart, de orosz részről állandóan olyan javaslatokat tettek, amelyekre Japán végül is a port-arthuri kikötő elleni torpedótámadással felelt. Ezzel kezdődött a másfél éves háború, amelyet Roosevelt elnök békeközvetítése és az oroszok távolkeleti uralmának erős megnyirbálása követett. Az 1905. szeptember 5-i portsmuthi béke után, tehát körülbelül pontosan harminchárom évre, miután időközben az orosz birodalom a földművesek, munkások és katonák tanácsává alakult át,

Litvinov hajszálpontosan azt csinálja, amit hajdani elődje, Lamsdorff gróf. Azóta a világkép valamit változott.

Tulajdonképpen, ha a mai világpolitikai események fonálán indulunk el, valóban érthetetlennek tűnik, hogy Szovjetoroszország épen most kezdene háborút Távolkeleten. A spanyol fronton változatlanul folyik a harc, a szudétánemet kérdésben is olyan döntő események küszöbén állunk, hogy Oroszország katonai hatalmát aligha tudná annyi frontra forgácsolni. A távolkeleti háború felfejlődése valóban azt eredményezné, hogy

Szovjetoroszország mai komoly európai befolyása teljesen elerőtlenedne

épen abban az időpontban, amidőn a nyugati nagy demokráciák, sőt az Egyesült Államok is, a totális hatalmak előretörése érdekében, egyre több reménységgel tekintgetnek feléje. Szovjetoroszországnak Japán elleni akciója, eltekintve a kínaiaknak nyújtandó segítségen kívül,

III. IPAR-KERESKEDELMI KIALLITÁS

BÁCSKA PALÁNKA

1938. VIII. 14-21.

A visszatúzásnál 50% kedvezmény.

mint évtizedek óta, ma is elsősorban a Távolkelet neuralgikus pontja: Mandzsukuo miatt van. De komoly oka volt Vladivosztk sorsa is, amellyel szemben a japánok gigantikus kikötőt építettek, hogy ezzel az orosz támaszpont jelentőségét teljesen lerontsák, sőt a Sárga-tenger koreai öblében levő nagyhatalmi bázisokat veszélyeztessék. Érdekes azonban, hogy míg a világsajtó abban a tudatban van, hogy a szovjet távolkeleti hadseregét Mandzsukuo ellen összpontosítja, addig az orosz Pacific-flotta tulajdonképeni bázisa nem is Vladivosztk, sőt Korea sem, amely a japán szigetcsoport központjával van szemben.

Kamcsatka felé indult el az orosz flotta,

Petropavlovszk irányába, tehát az ázsiai orosz birodalom legészakibb vidékén, ahol a szovjetnek igen erős légibázisa is van. Mintha Szovjet-oroszország Mandzsukuo sorsát nem is Mongólia vagy a Chabarovszki Amur-flotta egységein át akarná eldönteni, hanem valami nagyarányú, egyesített tengeri és légi támadást készítené elő a japán birodalom szigetei, mindjárt a Kurili szigetcsoportok és Sachalin ellen, körülbelül a La-Perouse tengeri átjáró mentén, tehát szemben a távolkeleti orosz ázsiai partvidékkel, amely támadáshoz így a vladivosztki flottabázis is csatlakozhatna.

Japán gazdasági helyzete valóban súlyos és a hatalmas koncernek kezébe összpontosult gyáripárnak a hadvezetőséggel kötött megállapodása értelmében, kivéve a frontharcosokat, ma Japánban mindenki hadimunkás s olyan éhbérért, amely hovatovább komoly zavargásokat okozhat. A japán szigetbirodalom elleni támadás merész akció lenne, de következményei beláthatatlanok. Szovjetoroszország, úgy látszik, kitűnően informált, jobban, mint a londoni sajtó, amely talán nem is bánná, ha a totalizmus elleni nagy felvonulás első eredményét Szovjet-oroszország vinné haza. Szemmelátható azonban, hogy Japán külpolitikusi a béke és a megegyezés hívei. A katonai párt azonban egy mindenáron való megegyezésbe nem megy bele. Itagaki, az új hadügyminiszter úgy tudja, hogy Oroszország nem képes háborút viselni, viszont tudja önmagáról, hogy ha a végső erőfeszítés ideje elkövetkezik,

katonai diktátorrá kiáltja ki magát,

Japán nagyhatalmi helyzetét nem engedni gyengíteni. Itagaki ma negyvennyolc éves. A hadsereg legfiatalabb, legnépszerűbb tábornoka. Japánban az emberek nem egy könnyen felejtenek és az iskolakönyvek nacionalizmusa gondoskodott róla, hogy nevét nemzedékek őrizték. Az ő merész intervenciójának köszönhető, hogy Mandzsukuo 1931 óta Japáné. Akkor is a kormány engedélye nélkül cselekedett. Ma sem törődik sokat a diplomácia nagymesterének, Ugaki külügyminiszternek

büvészkedéseivel, mert tudja, hogy Konoye herceg kabinetje felett a tisztek uralkodnak. A tisztek pedig őt bálványozzák.

Itagaki totális háborúja és Ugaki külügyminiszter okos diplomáciája, ez ma a háborus Japán nagy pártbaja. Itagaki mérközését fanatikus nacionalista csoportok, katonatiszti alakulatok figyelik, míg Ugaki mögött a parlament és a gazdasági világ lélekzetviesszajtojtva vár. Félnék a szovjetorosz háborútól. Szeretnék, ha a kínai testvérharc is véget érne s Japán a totalizmus béklyóiból kiszabadulva, Angliával és Amerikával karöltve végezné távolkeleti szerepét, pánázsiai programját, amelynek sarkalatos tételétől a japán—kínai együttműködéstől annyira eltávolodott!

Az orosz—japán »csetepaté« kezdi a japán—kínai háború változó eseményeit háttérbe szorítani és a stratégiai kérdéseken kívül, a geográfia és a klimatikus viszonyokkal foglalkozó tudomány részére is vannak olyan meglepetései, amelyeknek közelebről való megvizsgálása valóban azt a lehetőséget fogadtatja el, hogy Litvinov merev tárgyalásai mögött Japán közvetlen megtámadása készül. A cári Oroszország a japánok elleni 1905 évi háborút a flotta miatt vesztette el. A balti flottának körülkellett hajózni Afrikát, hogy a csuzimai szorosban találkozhasson a hazulról pihenten, felkészülten elindult japán flottával. Oroszország az észak-sarki repülés és hajózás terén rendkívül értékes tanulmányokat folytatott és expedícióinak olyan eredményei vannak, amelyek lehetővé teszik, hogy a Balti-tengerből kiindulva, át a Fehér-tengeren, Novaja-Zemlja és a Nordenskiöld-öblön át, a flotta a Bering-szorosba és Petropavlovszkba, tehát a Nagy-Óceánba érjen. Verne Gyula fantasztikumai, a századeleji ifjúságot nevelő regényeinek világa válna valósággá az orosz—japán háborúban. A békés megegyezést tegnap aláírták s így egyelőre elhalasztódott a nagy viaskodás, amelyről, mint azt derék, optimista Chamberlain hiszi, szeretnők mi is hinni, hogy elkerüljük. Elkerüljük a világ, az emberiség és a civilizáció érdekében, amelynek számára valóban nem mindegy, hogy egy háborúval több vagy kevesebb pusztítja, hadüzenettel vagy hadüzenet nélkül...

—6.

HERSAN TEA

JÓL HAT a gyomorra, májra és vesére. SEGIT az érelmeszesedésnél és az aranyévrnél.

KÖNNYITI a reumatikus és esont-betegség fájdalmait.

ENYHITI fájdalmait a havi tisztulásnál (menstruációnál).

ELTAVOLITJA fölösleges kövérséget és karcusvá teszi.

Kapható minden gyógyszerárban.

Reg. S. br. 1933/1933

A miniszterelnök Blédbe utazik ~ Macsek Beográdba érkezik

Dr. Sztojadinovics Milán a kisanant konferencia előkészítése céljából utazott Blédbe — Az egyesült ellenzék szerbiai vezetői Mitrovicán fogadják dr. Macsek Vlatkót

Beográdból jelentik: Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgügyminiszter feleségével pénteken este Blédbe utazott. A miniszterelnök a hónap végén összeülő kisanant konferencia előkészítése céljából utazott már most Blédbe.

Mialatt a miniszterelnök Blédben készíti elő a kisanant külgügyminiszterének konferenciájához szükséges anyagot, az alatt az egyesült ellenzék szerbiai szárnyának vezetői Beográdban tanácskoznak dr. Macsek Vlatko megérkezésével kapcsolatosan. A szerbiai ellenzék vezetői elhatározták, hogy

küldöttséget menesztenek dr. Macsek Vlatko elé, aki ma délután érkezik Beográdba.

A volt demokratapárt a maga részéről Dukanač Szlávkó, Zsugica Trpko és Atanaszkovics Bora ügyvédek, továbbá Milojević Dušan és Radojević Nikola földműveseket küldi Szremszka Mitrovicára, ahol ünnepélyesen fogadják dr. Macsek Vlatkót. Ugyancsak delegátusokat küldenek Sztanojević Aca csoportjának hívei, valamint a volt földművesek is. A volt független demokraták részéről dr. Kosztics Milán szenátor utazik a földműves-demokrata koalíció vezérére elé.

Dr. Macsek érkezésével kapcsolatosan az egyesült ellenzék vezetősége a következő közlést adta ki:

»Dr. Macsek Vlatko augusztus 14-én, vasárnap délután 3 óra 19

perckor érkezik meg Beográdba a zagrebi gyorsvonattal. Az állomás peronján az egyesült ellenzék vezetői, az állomás épülete előtt pedig az egyesült ellenzék barátai, Beográdi lakossága és az országból érkezett küldöttségek fogadják.

Az állomás előtt levők menetet alakítanak

és ha dr. Macsek, valamint az egyesült ellenzék képviselői elindulnak, a menet mögöttük megy a Nemanjina uccán keresztül, a Szlavia irányában, a Szvetoszavszka uca felé dr. Macsek lakásául szolgáló házig.

Felhívják a közönség figyelmét, hogy a járdáról nem lehet a menethez csatlakozni. A rendet az egyesült ellenzék önkéntes rendőrei tartják fenn, akiket karszalaggal látnak el. Kérik a polgárságot, az egyesült ellenzék barátait, hogy tartsák magukat az előíráshoz.

AZ EGYESÜLT ELLENZÉK VEZETŐI BEOGRÁDBAN

Sztanojević Aca pénteken délután öt óraker utazott el Knyazevácról barátai társaságában Beográdi felé, ahova este érkezett meg. A beográdi állomáson

az egyesült ellenzék megbízottai és politikai barátai fogadták az agg politikust.

Ugyancsak tegnap érkeztek meg Beográdba az egyesült ellenzék többi vezetői Jugoszlávia különböző vidékeiről.

Ujabb orosz-japán határincidens

Százdötven japán repülőgép 3 kínai várost bombázott

Tókióból jelentik: A japán és szovjetküldöttek részletes megbeszélést tartottak a határviellongás felszámolására. Megegyeztek abban, hogy mindkét kormánnyal közlik a csankufengi szakasz jelenlegi pontos harcéri helyzetét, továbbá, hogy mindkét parancsnokság intézkedéseket léptet életbe az újabb nehézségek elkerülésére és mindkét részről mintegy 20 méternyire visszavonják a csapatokat.

A csapatok mostani állásáról mindkét fél még a szombati nap folyamán pontos térképet készített. A tárgyalófelek megállapították, hogy a fegyverszünet megkötésekor a csankufengi magaslatok a japán haderő birtokában voltak.

UJABB INCIDENS

Tókióból jelentik: A szovjet-Japán határon újabb összetűzés történt, amely Sachalin közelében játszódott le. Tasirogi japán képviselő, fia és néhány határőr tár-

ságában megtekintette Sachalin északkeleti határvidékét. A szovjet határőrök több lövést tettek a japánokra. Két japán határőr megsebesült. Japán részről hangsúlyozzák, hogy a képviselő és kísérete nem lépte át a határt s mindvégig japán területen tartózkodott.

A KINAI-JAPÁN HÁBORU

A fegyverszünet megkötése óta a japánok harci tevékenysége ismét erősebb lett. Az elmúlt 24 órában 150 japán bombavető repülőgép bombázta Hankaut, Vucongot és Hajlant. Eddig 1500 holttestet szedtek össze, de attól tartanak, hogy a romok alatt még 1800 halott és súlyos sebesült fekszik. Hajnalban az egyik bomba levegőbe röpítette a löpőgyárat. Vucongban a bombák rombadöntötték a főpályaudvart. Hankauban főleg a repülőterre és a pályaudvarra hullott sok bomba.

LEGNAGYOBB HAZAI ARUHAZ JUGOSZLAVIÁBAN

Barhend női pongyolák részére

8:50

Crepe marocaine mod. színekben

34

Crepe de chine minden színben

18

Prima gyapjuszövet sima

40

Gyapju szövet köpenyek

27

Gyapjuszövet felöltőknek és kosztümöknek

50

Stimuli CELJE 65

Árjegyzéket ingyen küld!

A kötelességteljesítés hősi halottai

Elfeméfték a debreceni szerencsétlenség áldozatait

Budapestről jelentik: A debreceni repülőszerencsétlenség áldozatainak holttestét hozó vonat szombaton reggel érkezett a nyugati pályaudvarra. A koporsókat a pályaudvarról a Kerepesi-úti temető halottasházába szállították, ahol felravatalozták. A temetés szombat délután négy óraker volt. Az egyházi szertartások után Antal István államtitkár mondott a kormány nevében bucsubeszédet, majd Tóth László a magyar újságírók egyesületének elnöke beszélt az összes újságírószervezetek és intézmények nevében.

A magyar újságírók egyesületének választmánya péntek délután gyászülést tartott. Tóth László elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a magyar újságírotársadalom hősi halottairól és kifejezést adott annak az osztatlan gyásznak és soha nem felejtő ke-

gyeletnek, amellyel a magyar újságírók kötelességük teljesítése közben tragikusan elhunyt karsaikat emlékéket tisztelni és őrizni fogják.

A budapesti napilapok rendőri rovatvezetőinek testülete pénteken gyászülést tartott. Az elnök megemlékezett az újságírói kötelességteljesítés halottairól, köztük a rendőri rovatvezetők testületének két tagjáról: Peller Györgyről, az Újság rendőri rovatvezetőjéről és Molnár Béláról, a Magyarországi munkatársáról. Elhatározták, hogy a két újságíró nevét a rendőri rovatvezetők testülete márványtáblába véseti és a márványtáblát elhelyezteti a rendőri sajtóiroda helyisége előtt. Éliássy Sándor főkapitány a rendőri rovatvezetők testületéhez részvét-áviratot intézett.

Szellőztették a botosi nazarénusok imaházát...

A csendőrök két embert beísertek

Petrovárdáról jelentik: Különös esemény foglalkoztatja a szomszédos Botos község lakosságát. A faluban nagyon sok a nazarénus, akik imaházat rendeztek be. A nazarénus vallás azonban nem elismert hitfelekezet Jugoszláviában, sőt törvényellenes is, mert a nazarénusok vonakodnak fegyvert venni a kezükbe és többen közülük megtagadták a katonai szolgálat teljesítését is, amiért bíróság elé kerültek. A hatóságok ezért három hónappal ezelőtt betiltották a botosi nazarénusok gyülekezetét és bezárták az imaházat.

Pénteken este a csendőrség kinyitatta az imaház ablakait szellőztetés végett.

Ennek hamar híre ment a faluban

és szinte hihetetlen rövid idő alatt az összes nazarénusok összegyülekeztek, majd az ablakokon keresztül sorra bemásztak az imaházba és istentiszteletet tartottak. A szokatlan eseményről értesült a csendőrség is és kivonult, hogy szétoszlassa a gyülekezetet. Csizmics Veljko és Joszimov Veljko azonban ellenállást tanúsítottak, mire előállították őket.

A két gazdálkodót kihallgatásuk után szabadonbocsájtották, de az eljárás folyik ellenük.

LIDLOFF RUDOLF

szobafestő, Noviszád, Motorszka 45 és Voljvode Knicsanina 17.

a szobafestő szakmába vágó összes munkák szak-szerű, gyors és pontos elvégzését olcsó áron vállalja. Hívasra házhoz is megy.

Magyar tudós fontos megállapításai a papagájkorról

A kanári is terjesztheti a járványt

A legutóbbi bécsi papagájkor-járvány nagy ijedelmet keltett az összes papagájtulajdonosok körében s így kétszeres érdeklődésre tarthat számot Marcis Árpád dr. állategész-ségi tanácsos, budapesti egyetemi magántanár ismertetése, a papagáj-korról.

Az ismertetés a papagájkor történe-tével kezdődik. A betegségnek Európában való elterjedésében nagy szerepet játszottak a szobai diszmadarakként általánosan kedvelt

hullámos papagájok,

amelyek közül főként a fiatal és rövid idő előtt behozott állatok betegedtek meg. Minthogy a XIX. század hetvenes éveitől mind Európában, mind Braziliában és Észak-Amerikában is az emberek között időnként tömegesen jelentkező megbetegedéssel egyidejűen a papagájok is megbetegedtek, a két betegség között összefüggést kerestek.

A KANÁRI SZEREPE

Mintegy husz évvel ezelőtt Dél-Amerikában, majd Észak-Amerikában és Európa több országában tört ki papagáj-járvány és ekkor az Egyesült Államokban 169. Angliában 125. Németországban pedig 215 megbetegedés fordult elő emberek között. Ennek a nagy járványnak a nyomán megállapították, hogy a papagájok és az emberek megbetegedésének közös okozója szűrhető ragályanyag. Erről kitűnt, hogy közönségesen használatos tenyésztőtá-lajokon nem, de csirkeembrió élő-sejtjeit tartalmazó anyagban, vagy fejlődésben lévő tyuktojásban tenyészthető.

Ilyen módon már husz generáción át sikerült fenntartani a fertőző anyagot.

A papagájok közöttük legsűrűbben a hullámos papagájok fertőzés nélkül, önként betegednek meg, a héttizennégy napi lappangás után jelentkező szomorúságban, aluszékony-ságban, étvágytalanságban, nehéz lé-lekezésben, orrhurutban, hosszabb ideig elhúzódó eseteknél pedig ideges zavarokban nyilvánulnak meg. A betegség, amely iránt különösen egy évnél fiatalabb állatok érzékenyek,

néhány nap alatt megöli a beteg állatot.

A fertőző anyagnak emberre való átvitele, papagájok harapása, azoknak szájából való etetése, vagy a szétporlasztott orrváladék útján lehetséges. A leggyakrabban a hullámos papagájok közvetítik a fertőzést s így az emberi megbetegedésnek főként ezek a forrásai, de bizonyos körülmények között

a kanári madaraknak is jelentős szerepük lehet a baj terjesztésében.

A papagájok valószínűen már a lappangásos időben is fertőznek, ezenkívül számolni kell azzal is, hogy közöttük bacillushordozók is előfordulnak.

Tömegesebb megbetegedések forrása leggyakrabban a madárkereskedésekben kereshető, ahonnan nemcsak az eladott és tartásra adott beteg vagy megfertőzött madarak útján, hanem fertőzött takarmány és

kalitkák eladása révén is terjedhet a baj.

A PAPAGÁJKOR ÉS A GYERMEK

Az embernél éppugy, mint az állatnál feltétlenül szerepet játszik a hajlamosság is. Különösképpen feltűnt, hogy a gyermekek kevésbé érzékenyek a betegség iránt, mint a felnőttek. Fertőzött családokban a felnőttek megbetegednek, viszont a gyermekek és a serdülő fiatalok egészségesek maradnak. Ha pedig a gyermekek mégis megbetegsznek, a baj náluk mindig enyhébb lefolyású és

halálos kimenetel alig fordul elő.

Az emberen 7—14 napi lappangási idő eltelté után bevezető jelenségként bágyadság, étvágytalanság, borzongás, derékfájás és különösen erős

fejfájás lép fel, sokszor nagy szomjúság kíséretében. Olykor torokgyuladás és orrvérzés is jelentkezik, amihez nemsokára ideges jelenségek, kábultság, esetleg izgatottság, továbbá nagy láz és köhögés is társulnak. Rövid idő alatt olyan súlyos kórkép fejlődik ki, amely

nagyon hasonlít a tüdőtifuszhoz.

A tüdőbeli elváltozások központilag kezdődnek és azután tovább is terjedhetnek. Feltűnő, hogy ilyen esetekben az erős köhögési inger ellenére is alig van váladék.

A betegség legtöbbször két hét alatt zajlik le és ha nem végződött halálosan, ugy a láz a harmadik héten fokozatosan leszáll és az ideges tünetek gyengülésével a tüdőgyulladás is oldódik. A lábadozó állapot sokáig elhúzódik. A betegségnek sajátos gyógyszere nincs és a védőoltási kísérletekről is megállapítható, hogy

eddig még egyöntetű kielégítő eredményre nem vezettek.

Igy nincs más mód a védekezésre, mint hogy megfelelően alkalmazzuk az óvórendszabályokat.

Ez a vasbeton épület, amely most készül, a Stermecki nagykereskedő cég tulajdona Celjében és a mai napig a legnagyobb áruház Jugoszláviában. Hossza és szélessége 25 méter, négyemeletes és 3750 m² területen épült. Az építésnél 60.000 kg, vagyis 6 vagon vasat és 25 vagon cementet használtak el. A palota, amelyet Umek Anton ljubljana mérnök épít, a legmodernebben felszerelt, ruhatára, villamos felvonója, központi fűtése, saját automatikus telefonközpontja van 20 állomással, minden terme parkettázott stb.

A cég az üzletben, szétküldési osztályon, irodában és ruhagyárában állandóan 200 embert és amikor a mintákat és árjegyzéket készíti, állandóan 300 embert foglalkoztat. Ezért Jugoszlávia legnagyobb áruháza és annyi áruval rendelkezik, hogy minden helyisége telve van. Mindezt az árut könnyen mindenki áttekintheti, ha nem is megy Celjébe. Csak egy levelezőlapot kell megcímezni: »A legnagyobb hazai áruház STERMECKI, Celje, st. 22.« és egy-két nap múlva már megkapja árjegyzékünket és mintáinkat, amelyből minden áttekinthető.

Allamválság egy táncosnő miatt

A jahorei szultán házassági terve miatt fel vannak háborodva a maláji alattvalók

Londonból jelentik: Egyenlenség tört ki az angol birodalom és a jahorei szultán között, amely valószínűleg a maláji uralkodó lemondásával fog véget érni.

A szultán nemrégiben vált el feleségétől, egy skót özvegytől és

mint az újsághírek közlik,

megint angol nőt akar feleségül venni.

Az új menyasszony neve

Lydia Cecilie Hill, 24 éves és Londonban táncosnő.

Híjj kisasszony röviddel ezelőtt

A TERMÉSZET LEGHATÁSOSABB GYÓGYEREJÉT

a Rohitsi ásványvízforrásnál tapasztalhatja

hat hetet töltött édesanyja kíséretében a jahorei szultán udvarában, ahol az uralkodó vendége volt és három hete, hogy visszatért Angliába.

Sir Thomas Chanton angol kormányzó, akinek a főhatósága alá tartozik a jahorei szultán birodalma, legnagyobb mértékben

ellenzi a maláji uralkodó házassági terveit.

A szultán tanácsadója most Londonban tartózkodik és keresi a lehetőségeket arra nézve, hogy az angol birodalom belegyezzék a szultán terveibe. Az angol birodalom annál is inkább hálás a szultánnak, mivel az Singapore megerősítéséhez 500.000 fontsterlinget ajánlott annakidején fel. A szultán ugyan azt állítja, hogy nem enged meg, hogy az angol hatóságok magánügyeibe beleszóljanak. Más oldalon viszont

a szultán maláji alattvalói is a legnagyobb mérvű elégedetlenséget mutatják uralkodójuk szándéka miatt,

hogy megint fehér feleséget akar hozni hazájuk trónjára. Nagy az érdeklődés, hogy a konfliktus milyen befejezést nyer.

Fényes nappal összeverték és kifosztották

két nőt Beograd külvárosában

Pénteken délelőtt vakmerő rabló támadás történt Beogradban. A főváros Majdán nevű külvárosában a déli órákban két, áruval megrakott nő haladt. Az egyik, Todorovics Bosziljka, a másik Markovics Ilinka. Mindketten nagyobb csomagot vittek és így lassan haladtak. Éppen pihentettek, amikor hirtelen két férfi lépett eléjük. Fogyasztási vámszedőknek vallották magukat és

a nőket csempészeknek nyilvánították.

A két férfi durva szavakkal szólította fel a nőket, hogy azonnal adják át a pénzüket, mert ellenkező esetben rosszul járnak. Todorovicsék azt válaszolták, hogy éppen a vámházba igyekeznek, menjenek velük a férfiak és ott majd megfizetik az illetéket.

Az illetékbeszedők most botukkal támadtak a nőkre és olyan súlyosan bántalmazták őket, hogy félig eszméletlenül estek a földre. Amikor legjobban bántalmazták őket, nagyobb csoport járókelő tünt fel, mire a támadók gyors kézzel átkutatták áldozataikat,

elvették a pénzüket,

valamint csomagjaikat és eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket. A rendőrség szigorú nyomozást indított, mert időközben kiderült, hogy nem első eset ezen a tájon ismeretlen utonállók nappali támadása és a lakosság anynyira fél már tőlük, hogy szellőztetni sem meri kinyitni a lakás ablakait.

**VÁLSÁGOSRA FORDULT
HLINKA ÁLLAPOTA**

Prágából jelenti a CsTK: Dr. Hlinka, a szlovák néppárt vezérének állapota a tegnapi délutáni órákban válságosra fordult. Az orvosok kijelentették, hogy a vég minden percben bekövetkezhetik.

BALBO MÜNCHENBE ÉRKEZETT

A DNB müncheni jelentése szerint Balbo olasz légügyi miniszter tegnap délután megérkezett a müncheni repülőtérre. A repülőtérén Hitler megbízásából Hess Rudolf fogadta Balbot, akinek tiszteletére ebédet adott.

**Szivpanaszok
és dohányzás**

A sokat vitatott kérdésben, hogy a szív megbetegedéseinek az utóbbi évtizedekben oly feltűnő szaporodását mely tényezők okozzák, Deneke hamburgi orvosnár a »Zeitschrift für Ärztliche Fortbildung« c. folyóiratban közölt cikkében

főleg a dohányzást teszi felelőssé. Szerinte a fiatalabb egyének enyhébb, muló természetű szívérgezősége alapultó anginaszerű panaszait 75 százalékban a középkorú és idős egyének erőteljesedéses súlyos angina pectoris panaszait az esetek felében a dohányzás okozza. Megfigyelés szerint néha már a negyvenes években, máskor későbbben

a nikotinnal szemben túlzékony-ség lép fel, úgyhogy a legkisebb mértékű dohányzás is súlyos anginás rohamokat vált ki. Igen sokan, akik addig minden következmény nélkül dohányozhattak, 40-50 éves korban egyik napról a másikra intoleránsak lesznek a dohánynyal szemben, még pedig főleg az ekkor kezdődő erőteljesedés következtében. Deneke kifejti azt a gyanút, hogy az 50 és 60 évek között mostanában annyira gyakori szívhalál igen sokszor

»nikotinhalál«

és csak tévesen számolják egyéb tényezők terhére. (A dohányzó nőknél mostanában egyre sürűbben fellépő szívpanaszok nagyon megerősíteni látszanak Deneke gyanúját.)

Sok ember a legelső szívpanaszok jelentkezésénél azonnal és végleg abbahagyja a dohányzást. Fiatal egyéneknél ilyenkor a keringési szervek rövidesen teljesen rendbejönnek. Az idősebb betegek is legtöbbször panaszmentessé válnak, de teljes munkaképességük helyreállításához már több hónap kell. A visszaeső dohányos újból jelentkező anginarohamait

mindenkor életveszélyesek.

Deneke azt hiszi, hogy a dohányzásos anginát kizárólag a nikotin okozza, ennél fogva azt ajánlja, hogy nikotinban szegény, »ártalmatlan« mennyiségű (1%) nikotint tartalmazó dohány-neműeket szabad csak szívni. A tapasztalás azonban azt mutatja, hogy a dohánynyal szemben túlzékony-sá vált egyéneknél ez a mennyiség sem kö-zömbös.

«o»-«o»-«o»-«o»-«o»-«o»

**610 MILLIÓ MARHA VAN
A VILÁGON**

A szarvasmarhák és más barmok számát, melyek négy lábón járnak, nyilván-tartják, Mért nem számlálják s tartják nyilván azt is, Hogy hányan vannak a kétlábu-marhák?

FANYAR TÓBIÁS

**Hacsek és Sajó
»ja: Vadnádorló«**

Hacsek: (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!
Pincér (jön): Parancsol?
Hacsek: Ennék valamit! Adjon egy étlapot!
Pincér (átadja):
Hacsek (nézi): Mondja, mi az az Óf posé alá Metternich?
Pincér: Micsoda kérem?
Hacsek: Óf posé alá Metternich?
Pincér (rövid gondolkodás után): Nézze Hacsek ur, én hozok inkább egy pejslit, arról mindakettén tudjuk, hogy micsoda! (Elmegy).
Sajó (jön): Jónapot, Hacsek ur... Hogy van?
Hacsek: Ne is kérdezze...! Olyan gondban vagyok!
Sajó: És pedig?
Hacsek: Nem tudom eldönteni, hogy mivé képeztessem át magamat!
Sajó: Átképeztetni? Hát tulajdonképpen most mi maga?
Hacsek: Élesztő vagyok egy pékműhelyben!
Sajó (ijedten): Micsoda?!
Hacsek: Élesztő!
Sajó: Hogy lehet egy ember élesztő?
Hacsek: Ha kiálszik a kemencében a parázs, nekem kell feléleszteni!
Sajó: Ja úgy... maga a tüzet éleszti?
Hacsek: Mért? Azt hitte, hogy engem dagasztanak bele a veknibe?
Sajó: És hogy éleszti maga a parázst? Fújja?
Hacsek (dühös): Nem... mesterséges légzést adok neki! De most elküldtek!
Sajó: Miért?
Hacsek: Az értelmiségi törvény miatt!
Sajó: Hogy-hogy? Ez csak nem értelmiségi foglalkozás?!
Hacsek: Miért? Tudja, hogy kell ezt érteni? Az ember kicsit nagyobb fuj és a pacsni már tele van komrommal!

Sajó: Es most mire akarja átképezni magát?
Hacsek: Mezőgazdasági munkássá!
Sajó: Ugyan, az nem magának való!
Hacsek: Hát ha akarja tudni, nekem a kisujjamban van az egész föld.
Sajó: Igazán? Akkor mondja meg nekem hányvéle vetés van?
Hacsek: Háromféle!
Sajó: Ugy mint?
Hacsek: Őszi vetés, tavaszi vetés és passziánszvetés!
Sajó: Mi az a passziánszvetés?
Hacsek: Azt nem tudom pontosan, de a sógoromnak földje van és irta nekem, hogy egész télen a birtokán ül és passziánszot vet!
Sajó (ordít): Az kártya, maga hülye!
Hacsek (bámulva): Kártya?
Sajó: Hát persze!
Hacsek: Ne mondja! Nem is tudtam, hogy a pakli a földből nő!
Sajó: Ki mondta, hogy a földből nő?!
Hacsek: Hát ha vetik?!... Mondja, nem tudja, mikor lesz zsóker-aratás? Arra lemennék!
Sajó (tajtézik): Mondja, maga féleszü, hogy képzeli, hogy a kártya a földből nő?
Hacsek: Miért? A tök a földből nő, a makk szintén és a zöld is!
Sajó: Na de a piros?
Hacsek: Az is!
Sajó: Miféle piros nő a földben?
Hacsek: Pipacs!
Sajó: Slussz, ez a téma be van fejezve! Hát meséljen, mi ujság egyébként?
Hacsek: Hallotta, hogy Magyarországon az elmúlt hónapban tizezer vagón krumplit dobtak a vízbe?
Sajó: Szent Isten! Miért?
Hacsek: Hogy megfőjjön!
(Minden jog a Reggeli Ujságé).

**Mutasd, hogyan
dohányzol
és megmondom
ki vagy**

Jean des Vignes Rouges francia pszichológus cikket írt arról, hogy az emberi mozdulatok és az arcjáték milyen csalhatatlanul elárulja a jellemet. A francia pszichológus szerint minden emberi tevékenység magán viseli az egyéniség bélyegét és ennek bizonyítására elveket állított fel, amelyek szerint például abból, hogy valaki

hogyan dohányzik, csalhatatlanul biztos következtetést lehet levonni a jellemére. Ime a dohányos jellemének ismertetőjelei:
Az a dohányos, aki »játszik« a kifujt füsttel, utánakapkod, ujjai közé fujja, a füstkarikán keresztüldöf ujjával, szentimentális szellem, aki szeret

ábrándképek után futni. Az, aki a beszívott füstöt lehetőleg sokáig tartja szájában, hajlamos az anyagiasságra. Ha egyenesen maga elé fujva csücsörített szájjal, apró részletekben enged ki a füstöt, az annyit jelent, hogy finomkodó,

kényeskedő ember, aki azt hiszi, hogy a legkisebb tette és a legjelentéktelenebb gondolata is nagyon fontos dolog.

Aki a füstöt az ég felé fujja, idealista, aki ihletet keres — vagy olyan valaki, aki kétségbeesetten keres ötletet, hogy megoldjon egy kényes feladatot. Ha valaki a füstöt egyetlen nagy sóhajjal, nyitott szájjal leheli ki, jóhiszemű,

tisztalelkű ember, aki könnyen és meggondolatlanul kiszolgáltatja magát másoknak. Akinek csukott szája sarkából vékony füstöcske kanyarog az meggondolt, szellemes, vidám, kiegyensúlyozott ember.

Ha valaki a föld felé fujja a cigarettát vagy a szivar füstjét, arra vall, hogy makacs,

hatalmaskodó ember, akit anyagi ügyek nagymértékben igénybevesznek. Esetleg olyan megszállottja egyetlen gondolatnak, akit szüntelenül nyugtalanít az hogy terveit nem tudja akadálytalanul gyorsan végrehajtani. Aki balfelé fujja ki a füstöt, olyan ember, aki szeret elmerengeni a multon, önző, sőt talán

fukar is, aki szívesen beugrat üzletfeleket, sőt a barátait sem kiméli, ha haszna van belőle. Aki vízszint jobbfelé fujja sarkából a füstöt, a tett embere, aki egyre a jövőre gondol, olyan ember, aki mással is törődik.

bökezű, nem kiméli erejét, ötleteit, pénzét és esetleg kissé fecsegő.

Marschall-Internátus
Novi Sad, Trg Koste Trifkovića 7
Felvesz diákokat az egész országból teljes ellátásra, állandó felügyelet és gondos ellenőrzés mellett. Nagy gondot fordít a gyermek egyéniségének megfelelő és jellemét fejlesztő nevelésre, tanulmányainak szakszerű irányítására. Csendes és portmentes helyen a város központjában, tágas udvarral és kerttel. 4390

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Adómentes új ház, bevezetett üzlettel és italmérési joggal: 3 szoba, 1 üzemhelyiség, konyha, boroskamra stb. Djordja Szervickog 13 szám, augusztus 20-án délelőtt 10 órakor a noviszádi Járásbíróságnál bíról árverésen lesz eladva. Kikiáltási ára 50.000.— dinár. Legalacsonyabb ára 25.000 dinár. Árverési feltételek megtekinthetők egy a bíróságnál, mint Dr. Laurovics ügyvéd irodájában, Noviszád, Duna-ucca 31. 5078

HALLÓ!

Tegnap délelőtt 12 órakor fényes ünnepség között hirdették ki a bukaresti királyi palotában az új román közigazgatási törvényt, amely az országot tíz kerületre osztja fel, hasonlóan a jugoszláviai bánóságokhoz. Az ünnepségen megjelentek a királyi tanács tagjai, a kormány tagjai és a többi előkelőség. A törvény kihirdetése után az új kerületi kormányzókat letették a hivatali esküt is.

Sir George Lansbury a jövő hét elején a dunai államokba utazik. Az angol politikus útja során Szófiát, Bukarestet, Beogradot és Budapestet látogatja meg. Lansbury minden fővárosban három napot tölt és a kormányelnökökkel megbeszéléseket folytat. Szeptember elejére tér vissza Lansbury Londonba.

Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke pénteken visszatért nyári szabadságáról Washingtonba. Az elnök öt hétig tartó szabadsága alatt végigjárta az Egyesült Államok csendes-óceáni partvidékét.

A franciaországi Grenobleban öngyilkosságot követett el egy 52 éves férfi, aki két évvel ezelőtt 500.000 frankot nyert a francia osztálysorsjáték húzásán. A boldog nyertő azóta nem tudta, hogy mit kezdjen el pénzével, hogy minél többet kamatozzon. A legjobbnak azt találta, ha ismét sorsjegyeket vásárol. Tényleg az egész 500.000 frankért sorsjegyet vásárolt, de soha sem nyert semmit és így elvesztette a két év előtt nyert egész pénzét. Ez annyira elkésértette, hogy öngyilkosságot követett el.

Berlini jól beavatott körök a leghatározottabban megcáfolták azt a hírt, hogy az új német církálót, amelyet Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának felesége keresztel meg. »Admiral Tegethoff«-nak nevezik majd.

Ekrem Lohovova albán külügyminiszter Budapesten átutaztában kijelentette, hogy az albán királyi pár ősszel Magyarországra utazik.

Három francia torpedóüző volt napokon keresztül a gđiniai kikötőben a lengyel tengerészet vendége. A francia torpedóüzők most elhajóztak Gđiniából és Stockholmot meg Göteborgot fogják meglátogatni.

Délamerikában végre teljesen helyreállott a béke. A Buenos Ayresben létrejött Chaco egyezményt Bolivia nemzetgyűlése 102 szavazattal 12 ellenében elfogadta, Paraguayban pedig népszavazás során a lakosság 90 százaléka az egyezmény elfogadása mellett szavazott.

Lotte Lehmann, a világhírű németországi származású énekesnő Newyorkba érkezett férje meglátogatására. Az énekesnő azonnal kérvényt nyújtott be, hogy felvegyék az amerikai állampolgárok sorába.

Minden külön értesítés helyett

Ómorovici Ungár Béláné szül. csengeri Mayer Juliska a maga, gyermekei és az egész mélyen sujtott család nevében fájdalommal jelentí, hogy Istenben boldogult imádott férje, a legjobb gyermek, önfeláldozó apa, testvér, rokon és jóbarát,

Ómorovici Ungár Béla

tartalmas életének 68., boldog házasságának 40. évében Szuboticán elhunyt.

Temetése augusztus 14-ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz Szuboticán a gyászháznál (Antunovicseva u. 7.), ahonnan délután 12 óra 50 perckor induló vonattal kísérik Sztára Moravicára, ahol a zsidó temetőben, a vonat érkezése után helyezik el örök nyugvó helyére a családi sírboltban.

Soha el nem homályosuló drága emléket kegyelettel fogjuk megőrizni:

ómorovici Ungár Józsefné
szül. Bachrach Fáni
édesanyja	csengeri Mayer Sándorné
ómorovici Ungár Honka,
Léderer Bernátné
ómorovici Ungár Pál
ómorovici Ungár Imre
testvérei	ómorovici Ungár Alice
Léderer Bernát
gyermekei és veje
és a mélyen sujtott egész család, rokoni és baráti kör.	
- Koszorúk mellőzését kérjük.

Berlin várja a magyar kormányzót

Horthy Miklós katonája és államférfi egy személyben — írja Göring lapja

Berlinből jelentik: Göring lapja, az Essener Nationalzeitung Horthy magyar kormányzó küszöbönálló németországi látogatásával foglalkozva többek között ezeket írja: Horthy Miklós kormányzó, aki 1919-ben átvette a magyar nép sorsának intézését, erős akarattal, biztos felismeréssel, gyors és megfontolt politikával, tiszta és egyenes irányvállalást teremtett meg Magyarországon, valóban mesterien oldotta meg a reá bízott feladatot. Magyarországgal szemben az antant ugyanazokat a módszereket és eszközöket használta, mint Németországgal szemben. Mint ahogy Németország megtalálta öhajtott vezérért, aki az egyesített birodalmat új, szabadabb és boldogabb sors felé vezeti, úgy megajándékozta a sors Magyarországot is megmentőjével, Horthy Miklósnak, az otrantói győzőnek kimagasló személyében. Horthy Miklós katonája és államférfi egy személyben. Megmentette a magyarságot a pusztulástól, új célok felé vezette és bizvást mondhatjuk, hogy a valóban nagy államférfiak sorában foglal helyet.

Berlinben már javában folynak a város feldiszítésének előkészületei. A díszítési munkálatokat ezuttal is, mint az olasz miniszterelnök látogatásakor, Ahrens tanár terve szerint és az ő vezetésével végzik. A német birodalmi fővárost a magyar államfő ottléte alkalmából ünnepélyesen kivilágítják.

Primícia a szuboticei Szent Ferenc rendi templomban

Vasárnap nevezetes ünnepe lesz a szuboticei Szent Ferenc rendi templomnak: Páter Kujundzsics Efrém mondja első szent miséjét. A barátok templomában 1916 óta most lesz az első primícia. Huszonkét év előtt a mostani ujmisésnek nagybátyja Páter Kujundzsics Gaudens, a volt szuboticei, jelenleg bácsi házfőnök mondta ugyanott az első szent miséjét.

Páter Kujundzsics Efrém ismert szuboticei bunyevác család sarja.

Az első mise délelőtt 9 órakor kezdődik. Az ujmisés manudoktora Páter Veron Kelemen szuboticei házfőnök lesz, míg a szentbeszédet evangélium után az ujmisés nagybátyja Páter Kujundzsics Gaudens tartja. Az ujmisésnek Páter Hugolin zagrebi házfőnök, volt magistere és Páter Apollinár szuboticei vikárius lesznek az asszisztensei. A mise alatt a Harmadrend énekkara énekel.

MAGYAR SZÜLŐK! MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

— A REGGELI UJSÁG legközelebbi száma Nagybaldogasszony ünnepe után kedden a rendes időben jelenik meg.

— Időjárás. Jugoszlávia északkeleti részein felhős, a többi vidéken részben felhős volt az idő. A hőmérséklet országsszerte csökkent. Az elmúlt 24 óra alatt az ország északi felében mindenhol volt eső. A legalacsonyabb hőmérséklet Szusákon 11 fok, a legmagasabb Mosztárban 32 fok volt.

Időjósítás: Az egész országra átterjed a felhős idő, helyenként záporral. A hőmérséklet északon kissé csökken, délen emelkedni fog.

— A folyamhajózás új igazgatója. Legfelsőbb kéziratral az állami folyamhajózás igazgatójává Popovics Alekszandar mérnököt, a szuboticei vasutigazgatóság igazgatóját nevezték ki.

Gérárd Ilse és Speiser Ferenc Bács jegyzetek

— Risztics Bozsidar az új szuboticei közigazgató. Dr. Manojlovics Vladislav szuboticei királyi közigazgató halála óta nagy érdeklődéssel várták, hogy ki lesz az új közigazgató. A kérdés várospolitikai jelentőséget is nyert és széleskörű agitáció indult meg a közigazgató betöltésével kapcsolatosan. Tegnap reggel érkezett meg a szuboticei törvényszékhez a közigazgatói kinevezést tartalmazó okirat, amely szerint az új közigazgató Risztics Bozsidar fiatal szuboticei ügyvéd, a Granicsár szerb egyházi dalárda elnöke. Kinevezése nagy meglepetést keltett, mert Szuboticán nagyon szeretik a fiatal ügyvédet, aki a jugoszláv—magyar közeledésnek lelkes híve.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy emésztésük, kiváltképpen azonban bél-működésük rendben legyen, ami a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által érhető el. A Ferenc József viz könnyen bevehető, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik.

— Ma délután temetik Ungár Bélát. Ómoravici Ungár Béla sztaramoravici földbirtokost ma délután temetik el. Délelőtt 10 órakor Szuboticán a gyászházban lesz az elhunyt búcsuztatása, majd a 12 óra 50 perckor induló vonattal Sztaramoravicára szállítják a holttestet, ahol a zsidó temetőben levő családi sírboltban helyezik nyugalomra.

— Öngyilkosság Szuboticán. Szabó Mária 29 éves szuboticei munkásleány pénteken délután négy órakor eltávozott a Sztreljacska ucca 14. számú házban levő lakásáról a napnyugati szőlőkbe, ahol egy elhagyott helyen ecetsavat ivott. Este akadtak rá az arrajövők a leány holttestére és értesítették az esetről a rendőrséget.

— A beiratkozások a noviszádi gyors- és gépiró iskolába szeptember 3-ig tartanak. Kívánatra prospektust küld Dr. Epsteinné Güns Blanka igazgató, Noviszád, Petra Zrinjszko 12. Telefon: 31—18.

Tűz a nap, izzadunk, verejtékes homlokunk valósággal áldás ilyenkor a Növényharmat

nevű új házi fluid, amely külsőleg használva, de bevéve is egyaránt utóérhetetlen hatású. Pár csepp belőle fűt, frissít, hűsít, szorjait olt, új erőt és életkedvet ad. Készíti a 100 esztendő

Gebauer-pafika, Bač

Eredeti üveg ára 12.— dinár. Kapható gyógyszerárakban és az összes jobb üzletekben. Kis próbát kívánságra ingyen küldünk

NINCS TÖBBÉ KOPASZSÁG — NYILVÁNOS KÖSZÖNETEK

Az Önök MORANÁja csodavíz és minden dicsőretet és ajánlást megérdemel. Hajam teljesen kihullott betegségem után és az Önök MORANÁjának használata után újra dus és egészséges lett. Teodor Pavlity — Privlaka.

Barátnőim tanácsolták, hogy az Önök MORANA vizét vegyem, mert hajam majdnem teljesen kihullt. A MORANA víz első üvegének elhasználása után eltűnt a viszketegség és a harmadik üveg elhasználása után már egészséges és dus hajam nőtt. Vukity Anka — Vrbovszka.

Majdnem teljesen kopasz voltam és az Önök csodatévő MORANÁjuk használata után ismét dus és egészséges hajam van. Kaszmovity Jovan Sevovica.

Fejbőröm teljesen meg volt fertőzve és semmiféle orvosság nem használt, de amint az Önök MORANÁját használtam, eltűntek mindezek a betegségek és most egészséges bőröm és dus hajam van. Miodrag Gyorgyevity, Beograd.

Az Önök MORANA vízének használata után mindjárt megszűnt hajhullásom és új hajam nőtt. Szlavica Aglity Viljusi.

Az Önök MORANA víze a jelenkor legjobb szere. MORANÁnak köszönhető, hogy hajam újra megnőtt és nem vagyok többé kopasz. Vinko Jevrek örömmester, Szarajevó.

A harmadik üveg MORANA elhasználása után már új és egészséges hajam nőtt. MORANÁT ajánlom. Ivan Lality Lukovo.

Hálás vagyok az Önök MORANÁjának, ez az egyedüli orvosság, amely hajamat megmentette. Fejbőröm meg volt fertőzve, de MORANA használata után most egészséges és dus hajam van. Magdity Joszip Zagubnica.

Hajamnak gyógyszer keresve sehol sem találtam, míg barátaim az Önök MORANÁját nem ajánlották nekem. Négy üveggel használtam el és most egészséges, dus hajam van. Ferigos Imre Csóka.

A köszönetnyilvánításokat folytatjuk folyó hó 21-én. MORANÁT csomagolással együtt nagy üveggel 50 dinárért szállítunk. MORANA — SPLIT.

Nem tudják megoldani a fakirizmus egy rejtélyét

Az angol tudományos intézetek mindent elkövetnek, hogy nyomára jöjjenek egy nagy fakirmutatvány titkának. El néhány fakir Indiában, akik egyenesen ismerik a halál és az élet határán mozgó, de magából az életből kikapcsolt állapotot, mert gyakran önmaguk is odakerülnek. Ezek azok az esetek, mikor a yogh-fakir oly állapotba hozza önmagát, hogy szinte halottnak látszik és mégis él. Csak kevés fakirnak engedik meg a hindu vallási főemberek, hogy ezt a mutatványt megcsinálják.

Hetekig tartó koplalással, a test alapos tisztításával kerülhet a yoghi abba a helyzetbe, hogy mint Sadhu (szent) transzba tegye önmagát. Tanítványai a nyelvét visszahajlítják, lelekezete kihagy, majd teljesen megszűnik, szíve és pulzusa nem érezhető, szóval az élet tökéletesen eltávozott belőle. A yoghit egy légmentesen lezárt sírba teszik és a szent ottmarad hetekig, nemritkán hónapokig elásva. A megbeszéltnél hamarabb tanítványai kiássák és visszahívják az életbe. Az önkéntes meghalás és életretetés e misztériumát még eddig egyetlen fehér ember sem tudta közelebbről megismerni.

— Dr. Debreczeni Aladár ügyvéd irodáját Pancsevórol Beogradba, Rajiceva ul. 5/II. helyezte át. Telefon 30-448.

— A Moravába fulladt egy egyetemi hallgató. Pavlovics Dragutin pozsaveváci egyetemi hallgató pénteken kiment a Moravára fürödni. Sokáig uszott a folyóban, míg végre olyan helyre került, ahol a víz örvényelt. Az örvényt későn vette észre, úgyhogy már nem volt ereje a partra vergődni. A víz árja elkapta, levitte a mélybe és a szerencsétlen fiatalember vízbe fulladt. Halála Pozsavevácon nagy részvétet keltett.

— Új aranyláz Kanadában. Londonból jelentik: Amerikai jelentések szerint Kanadában a Nagy Rabszolgától északra új, hatalmas kiterjedésű aranymezőket fedeztek fel. Az aranyások tömegesen özönlenek oda és az arany kiaknázása már nagy erővel meg is indult.

— Fűrődruhák gyapju és gummiból előrehaladott szezon végett olcsón kiárusítatnak: Fischer J. és Fia cégénél, Noviszádon.

— Nemes Károly noviszádi tánc tanár az őszi idényben a Szlobodaszálló nagytermében tartja meg tánckursusát. Az első hathetes tanfolyam szeptember elején kezdődik. A tanórák hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap lesznek. A zongoránál Goldmann mester ül.

— Ma tartja a kupuszinaí Önkéntes Tűzoltótestület zászlószentelési ünnepélyét. A kupuszinaí Önkéntes Tűzoltótestület ma, augusztus 14-én tartja zászlószentelési ünnepélyét. Az ünnepély keretében feckendőverseny és hangverseny lesz, előbbire 12 testület nevezett be, utóbbira 7 zenekar. Ha az idő kedvez, ezernél több vendégre számítanak Kupuszinaín, eddig ugyanis 1000 vendég érkezése biztosított. Az eldugott kis magyar falu lakossága már hosszú idő óta lázas igyekezettel készül, hogy hagyományos vendégszeretében részesítse az érkező vendégeket.

Edény Evőeszköz
SZENES
Jenai üveg Vasárú

— Noviszád a szerencse kegyeltje. Az állami osztálysorsjátékok most folyó húzásain ismét Noviszádra mosolygott Fortuna istenasszony. Az 52.143 számú sorsjegyet 80.000 dinárért nyert. Ezt a sorsjegyet a noviszádi Bratisol-traffic adta el (Zselezniczka ucca 27). A Bratisol-traffic többi eladott sorsjegyei is kevés kivétellel kisebb-nagyobb nyerevényeket kaptak. 5074

Uccan - Strandon óvja szemét erős napsütéstől. Színes szemüveget divat keretben vegyen
SEIDLING
optikai szaküzletében
Noviszád, Kralja Petra I. 23. - Tel. 28-72

— Meggondolta magát a kerékpártolvaj. Különös kerékpárlopási eset történt Noviszádon. Dezső Antal pénzbeszedő a Kralja Alekszandra ucca egyik háza előtt hagyta a kerékpárját és bement az üzletbe. Néhány percig tartózkodott csak az üzletben és amikorra kilépett az uccára, megdöbbenve látta, hogy gépe eltűnt. Jelentést tett a rendőrségen, hogy a kerékpárt ismeretlen tettes ellopta, majd visszatért a helyszínre, hogy érdeklődjön, látta-e valaki a tolvajt. Nagy meglepetésére a kerékpárt azon a helyen találta, ahonnan eltűnt, azonban nyitva, holott a gépet az üzletbe való betérés előtt lelakatolta. A tolvaj ugyilatszük időközben meggondolta magát, eszébe jutott, hogy az utóbbi időben a rendőrség nagyon szigorúan ellenőrzi a kerékpárosokat és visszavitte a gépet.

Városi társaság, dívatörök leszállított árban
Balog Lina cégnél, Szubotica.

— Adótárgyalások Noviszádon. A noviszádi városi előljáróság közlése szerint a kereseti és az 1938-as évre szóló forgalmi adókitetéseket augusztus 11-én közszemlére tették a városháza pénzügyi osztályán. Az adókitetéseket augusztus 18-ig tekinthetik meg. Az adótárgyalások augusztus 22-én reggel 8 órakor kezdődnek a városháza 20. számú szobájában. Augusztus 22-én a lakatosok, mechanikusok, technikai vállalkozók és villanyműszerészek adóját tárgyalják, augusztus 23-án a kuturók, kezánkovácsok, boghárok és kovácsok, augusztus 24-én szintén a kovácsok adóját tárgyalják.

— Augusztus 23-án lesz a noviszádi vendéglősök új közgyűlése. A noviszádi vendéglősök három hónappal ezelőtt közgyűlést tartottak, amelyet azonban még az új vezetőség megválasztása előtt formai okokból be kellett zárniok. Az új közgyűlést most e hó 23-ára tűzték ki, színhelye a munkáskamara lesz. Ezzel kapcsolatban pénteken este a noviszádi Mir kávéházban értekezletre gyűltek össze Noviszád tekintélyesebb vendéglősei és ott határozatban mondták ki, hogy a közgyűlésen Vránics Manojlot ajánlják az elnöki tisztségre. Az értekezleten megjelent vendéglősök biznak benne, hogy választásukkal a közgyűlést megelégedett lesz és Vránicsot ültetik az elnöki székbe.

Piszkos kéz a betegségek terjesztője
Ezért mosakodjék
SCHICHT
KULCS SZAPPANNAL
a tisztaság kulcsával

— Orvosok figyelmébe. Mielőtt bármilyen electromedicin készüléket (Diathermia, Hochfrekvens stb.) beszereznének, javíttatnának, vagy átalakíttatnának, kérjenek árajánlatot Werstroh János elektrotechnikustól, Subotica, Strosmajerova 12.

— A noviszádi kereskedelmi akadémiába csak korlátozott számban vesznek fel elsőosztályos tanulókat. A noviszádi kereskedelmi akadémia igazgatóságának közlése szerint az idén semmiesetre sem emelik az akadémia tagozatainak számát, úgyhogy elsőosztályos tanulókat csak korlátozott számban vesznek fel. Azok a tanulók, akik be akarnak iratkozni az akadémia első osztályába, augusztus 25. és 28. között jelentkezési ívet (prijavat) adjanak be az iskola igazgatóságához. A jelentkezési ívre 10 dináros bélyeget kell ragasztani. Az ívhez mellékelni kell a keresztlevelet és a legutóbbi iskolai bizonyítványt. Az iskola igazgatóság augusztus 29-én jelöli ki azokat, akiket felvesznek az első osztályba, augusztus 30-án közzéteszik azoknak a tanulóknak a névsorát, akiket felvettek. Az ilymódon felvett tanulóknak szeptember elsején rendszeresen kell iratkozniok az akadémia első osztályába. Elsősorban azokat a tanulókat veszik fel, akik a gimnázium, vagy a polgári iskola negyedik osztályát kitűnő eredménnyel végezték.

— Megkerült az eltűnt moravicaí inasgyerek. Öt nappal ezelőtt elcsavargott Sztaramoravicáról Petrics Dmitár 14 éves inas. A fiu pénteken megunta csavargását és Csantaviren jelentkezett a rendőrségen, ahonnan hazatoloncolták.

— Butor Károly őszi tánckursusa vasárnap szeptember 4-én kezdődik a Lövölde tánctermében. Oktatás: kedd, csütörtök, péntek és vasárnap este 8-10 óráig. Minden vasárnap ösztáncgyakorlat vendégek részére este 8-11 óráig. Különórák bármely időben, megegyezés szerint.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK
A dinár árfolyama. Berlin 5.63-5.67, London 215.70.
Zürich. Beograd 10, Páris 11.90, London 21.29, Newyork 436.87, Brüsszel 73.70, Milánó 23, Berlin 175.15, Prága 15.08, Varsó 82.25, Bukarest 3.25.

Bélyeg

A NOVISZÁDI FILATELISTA EGYLET KÖZLEMÉNYEI

ÖSSZEJÖVETELEK: minden szerdán 20.30 órakor a Szokol Dom elsőemeleti klubhelyiségében. Vendégeket mindenkor szívesen látunk.

KATALÓGUS

Minden gyűjtő, de még inkább a laikus, kíváncsi bélyegeinek az értékére. E célra szolgálnak a különféle katalógusok. Egyes nagy bélyegcégek árjegyzékeiből kiindulva, körülbelül 60 év alatt, a gyűjtőknek és a kereskedőknek egy-egy szakkönyv, katalógus áll a rendelkezésére, amelyek a bélyegeket kiadási sorrend szerint, különféle tulajdonságaival megjelölve (szín, fogzás, gumi, vízjel, pecsét, papír, levélén stb., tisztán és pecsételve külön) értékeli. A könnyebb eligazodás kedvéért, az egyes kiadások mellett az illető bélyeg kliséje is látható. Persze ilyen nagy katalógusok kiadása elég költséges és így történt, hogy egy részt a konkurrens kereskedő az illető katalóguskiaadó áruira engedményt adott, másrészt a kereslet-kínálat folytán a katalógusban jelzett árak nem voltak mértékadók. — Ennek az alapján még manapság is, mikor a valutáris differenciák sokkal nagyobb változásnak vannak kitéve, a katalógusok árai nem állandók. Ezzel kapcsolatban felvetődik az a kérdés, hogy tulajdonképpen mitől is függ a bélyeg értéke? Milyen körülmények alapján vehetjük mérvadóul, ha nem is teljesen, az egyes katalógusok értékeléseit?

A bélyeg értéke sok mindentől függ. Kereskedői szempontot épügy figyelembe kell venni, mint a gyűjtőét. — Régebbi időben, amikor a gyűjtés nem volt úgy elterjedve, kisebb kereslet

mellett sokkal olcsóbban vehetett bárki bélyeget, mint ma. Régi, multszázadbeli árjegyzék alapján 20, 30, 50 pfeninges bélyegek között soknak az ára ma 50—200 márka a tulnag kereslet miatt. Ez azt jelenti, hogy ha kevés bélyeg van forgalomban úgy nagyobb az értéke. Különösen akkor, ha az illető kiadás, avagy ország a gyűjtők közt kedvelt. Ha a kiadott mennyiség tulmagas, ellenben sok elvész, eldobódik, avagy biztos kezekben van (kreskedő, állam) akik nem egyhamar dobják a piacra, úgy magától érthető, hogy az illető bélyegek értéke mégsem csökken. Továbbá a névérték szintén nagy szerepet játszik a bélyegeknél. A magas és biztos valutájú ország tiszta bélyegei állandóan magas értékűek, a valuta miatt. Használt állapotban azonban nem. Ez már függ az elhasznált és kiadott mennyiségtől, a filatelisták érdeklődésétől. **Kereslet-kínálat** stb. Néha a bélyeggyűjtés terén is beszélhetünk »divatról«. Az utóbbi időkben divatossá vált **blokkgyűjtés** kezd lánynulni, lassanként »ki megy a divatból«. Ez nem jelenti azt, hogy a gyűjtésnek ez a válfaja teljesen elmarad. Csak kevesebb az érdeklődés az ilyen bélyeg iránt. Es ott, ahol a normális bélyeggyűjtés biztos talajt fogott, ahol a gyűjtő mérlegeli a bélyegei értékét, olyan helyen a spekuláció nem ért célt. Mert a katalógusok ma csak egy bizonyos irányt adnak a gyűjtőknek, anélkül hogy az árak mindvégig mértékadók lennének. Minden gyűjtő tudja, hogy a katalógus és a kereskedői árak közt van kisebb-nagyobb különbség. A szaklapokban a kereslet-kínálat alapján, a katalógus segítségével a tényleges napi árat meg lehet állapítani. Egyes ország, sőt világrész a nyelv miatt is bizonyos katalógus-hoz szokott. Igaz, hogy minden ország a saját bélyegeit értékeli aránylag a legmagasabban a saját katalógusában, de ilyen kis egoizmuson tulmegy a gyűjtő, ha a cseretárral a cserealapon megegyeznek. A vételnél már

több katalógust kell összehasonlítani és sokkal elővigyázatosabbnak lennünk. **Ismertebb katalógusok Borek.** Csak európai bélyegeket hoz, havonta jelenik meg és így leginkább alkalmazkodik a tényleges napi netto-árakhoz. Német katalógus. **Froede:** Külön Európa, külön csak »Nagynémetország«, külön világ katalógus; igyekszik netto árakat hozni, különös válfajokat eltekintve. **Eckstein:** Német nyelvű speciális csehszlovákiai katalógus. **Gibbons:** Angol nyelvű világkatalógus, bruttó árakkal. Van külön légiposta katalógusa. **Michel:** ismert német nyelvű, Rabatt-katalógus. Van Európa, tengerentúli és csak »Németország« kiadása. **Oliva,** speciális csak »Olaszország« kiadással. **Scott** az amerikai gyűjtők katalógusa. Van világkiadása és külön Egyesült Államok **Senf,** elterjedt német nyelvű katalógus, megközelíti a netto-árakat, van Európa, Világ, Németország és Speciális Blokk katalógusa. **Sieger,** német nyelvű Zeppelin bélyeg és levelek katalógusa. **Ywert,** franciayelvű világkatalógus, tengerentúli cseréknel a legalkalmasabb, megközelíti a netto-árakat. **Zumstein:** német nyelven kiadott európai rész és külön speciális svájcí—lichtensteini rész. Nagyon közel van a netto-árakhoz. Ezekon kívül van persze egy csomó magát bélyegkatalógusnak nevezett bélyeg-árjegyzék, különféle kivitelben és még különféle árakkal, amelyeknek hivatalos, felhivatalos, de még csak lokális jellegük sincs. Ilyen u. n. katalógusoknak egy gyűjtő sem ül fel, mert megbízható kereskedők árajánlati is sokkal biztosabban felvilágosítják az illető gyűjtőteményeinek értékére vonatkozólag.

*

KÜLÖNFÉLE

Buenos Airesben lesz a legközelebbi világposta kongresszus. 1939 április 1-én.

Afganisztán, Aden, Birma 1937 óta

tagjai a világposta egyesületnek. Az egyesület székhelye Bern és dr. Reinhold Furrer miniszteri tanácsos vezetésével áll.

Luzernben a megtartott svájci filatelista nap alkalmával a bélyegeken lévő különféle népviseleteket a színpadon, valóságban »sorozatonként« mutatták be.

San Francisco: a »konyha hét« alkalmával külön lepecsételéssel, a leveleken át is propagálták az előkészítés és főzés titkait és receptjeit.

Jugoszlávia: szeptember folyamán a balkán olimpia alkalmával egy 4 értékből álló alkalmi sorozatot bocsájt ki, felárral. A Vöröskereszt hétre, szintén szeptemberben, új 50 parás bélyeg jelenik meg. — Az invalidus bélyegsor kiadását mindenki várja. — Nagy értékből álló »Jadranszka sztrazsa«-sor kiadását is tervezik.

Görögországban úgy a bevétel, mint a kivétel, csereklíményeknél is, külön engedélyhez van kötve.

Egyesült Államok: 1937-ben 15 millió (5) bélyeget használtak el.

A londoni világkiállításra már most készülődnek. A kiállítás valószínűleg május 6—11-ig lesz. 1940-ben.

Romániában ünnepi heteket rendeznek s alkalmi bélyeget adtak ki 6-1 lei értékben.

Dr. G.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

— Hadd hallja mindenki, — folytatta Grusa, anélkül, hogy hangját meghalkította volna — nem ezt a képmutatást nem tudom elviselni, én nem tudok többé nyugodtan férjem szemébe nézni... én mindent be fogok neki vallani, hadd tudjon meg mindent... nem bánom, bármi történjék is.

Erzsébet látta, hogy Grusa most olyan lelkiállapotban van, mely közel volt az örülethez.

Minden erejét és szeretetteljes ékesszólását latba kellett vetnie, hogy Grusát egy kissé lecsillapítsa.

— Ne légy irgalmatlan Grusa, gondold meg, hogy a fiatal herceg is csak ember... gondold meg, hogy neki bizonyára nagy okai lehettek arra, hogy a valódi nevét ne mondja meg neked... hogy ő egy fényes életpálya kezdetén állott, amikor téged megszeretett... gondold meg, hogy milyen rossz a világ... hogy egy Turbetzkój herceg nem tehetette fönkre a jövőjét, hogy egy polgári származású színésznőt vegyen el feleségül. Talán azért vonult akkor vissza, mert nagyon is szeretett téged. Vagy talán azért tünt el, hogy atyjához siessen, hogy a beleegyezését kérje, hogy elvehessen téged feleségül.

Grusa... kérlek... könyörgöm neked... ne gyűlöld őt... De ne is szeresd őt Grusa!

Te felesége vagy az ő atyjának, felesége egy nemesszívű férfiúnak, aki imádatszerű szeretettel vesz téged körül. Be kell vallanod, hogy ha nem is szereted, de tisztelned kell őt, mint ahogy min-

147

denki tiszteli őt.

Es most meg akarnád zavarni az ő boldogságát? Azt a végtelen boldogságot, amely napugaras tavasszá varázsolta az ő életének telét?

A fiatal herceg, úgy látszik el van határozva arra, hogy többé ne ismerjen téged. Ezt feltételezi rólad is, és reméli, hogy úgy fogsz viselkedni, mintha sohasem ismertétek volna egymást.

Temesd el a multat — légy okos a jelenben — és a jövőben élvezni fogod ennek gyümölcsét! Tanulj meg lemondani Grusa, lemondani a szerelemről és a gyűlöletről!

Bach Erzsébet nem hiába beszélt. Grusa már nem sirt többé. Mint egy engedelmis gyermek némán lehajtottta a fejét.

— Beszélj hát Grusa... meg fogod fogadni a tanácsomat?

— Erzsébet... te egy igazi angyal vagy. Ha eddig testvéremül tekintettelek, úgy most e nehéz percekben mindenem voltál. Apát és anyát pótolnál. Most már úgy érzem, hogy nem állok egyedül a világon, mert itt vagy te mellett. Igen, megfogadom a tanácsodat és esküszöm neked, hogy Dimitrij nem lesz egyéb előttem,

mint férjemnek a fia. Szeretni akarom tovább is a férjemet, ezt a nemes férfiut, akinek a szerencsém és a gondtalan életet köszönhetem, aki oly szeretettel és rajongással vesz körül engem!

Amint körülbelül tíz percel későbbben a kormányzó újra megjelent a szobában, hogy értesítse nejét arról, hogy a vendégek már mindnyájan elhagyták a palotát. Grusa már egészen meg volt nyugodva.

Turbetzkój herceg el volt ragadtatva felesége kinézésétől. Megköszönte Erzsébetnek a buzgó ápolást és a történekről mit sem sejtve így szólt:

— Kedves Grusám, miután látom, hogy jól érzed magad, arra kérlek, hogy teljesítsd háziasszonyi kötelességedet egyetlen vendégünkkel szemben. Szegény fiam, Dimitrij nem is mutatja magát azóta, mióta a szép mostohaanya élettelenül összeesett. Azt hiszem, hogy Miussov van nála. Eddig már kibeszélhették magukat és Dimitrij ide jöhet. Beleegyezel, hogy itt lakjon a palotában, vagy talán máshol helyezzük el.

— Dehogy, itt az épület bal-szárnyában van elég hely, ahová

fiad beköltözhöz, én majd gondoskodom róla, hogy ne szenvedjen hiányt semmiben!

— Na, ezt nem is vártam másként — mondá mosolyogva Turbetzkój herceg, mialatt karjaiba zárta Grusát — te a fiamban igen jó barátot és mulattatót fogsz találni. És ön is Erzsébet kisasszony örülhet a fiam társaságának.

98. fejezet.

KÜLÖNÖS CSALÁDI ÉLET

Három nap mult el az est óta. Bach Erzsébet jóslata tényleg bekövetkezett.

A fiatal Turbetzkój herceg a második találkozásnál megszorítá mostoha anyja kezét. Nem Turbetzkój őrnagy volt az, aki elárulta magát, hanem Grusán látott meg, hogy fél a felfedezéstől. Mert bármennyire is naiv volt az öreg kormányzó és bármilyen kevéssé is sejtette, hogy az, akit ő ma feleségének nevezett, egykor a fiáé volt.

Bach Erzsébet valóságos védőangyala volt Grusának, egy percig sem távozott oldala mellől, mert a hercegnő a nap minden szakában a fiatal Turbetzkójjal találkozott össze.

A szerencsétlen kormányzó herceg természetesen nem sejtett semmit és folyton csak azon gondolkodott, hogy felesége és fia jó viszonyban legyenek

— Meg kell ismernetek egymást és szeretnetek kell egymást — ismétlé nap-nap után az öreg Turbetzkój — két jó barátoknak kell

SAKK

Sakkrovatunk olvasóit és a levelezési verseny résztvevőit értesítjük, hogy rovatvezetőnknek a XV. nemzeti amatőrversenyen való részvétele miatt a feladványmegfejtési verseny és a levelezési verseny szeptember első vasárnapjáig szünetel. A kérdésekre közöljük, hogy rovatvezetőnk címe aug 28-ig bezárólag: Herbatin Kálmán, sáhturnir, Osijek. Hotel »Royals«.

★

219. SZAMU JÁTSZMA

Francia védelem.

Játszották a Lodzfi mesterversenyen 1938. III. 26-án.

Világos: Eliskases. Sötét: Sulik.
 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Hc3, dxe4. 4. Hxe4, Hf6? 5. Hxf6+ Vxf6 6. Hf3 Vd8. 25. Fe4. e5. 26. Hd6+ Kb8. 27. Hxb7. Be6. 28. Bf3 sötét feladta.

★

SAKK-HIREK:

A XV. nemzeti amatőrverseny a múlt vasárnap megkezdődött Osijekben. A sorsolás a következő sorrendet adta: 1. Rajkovic (Novisád), 2. Bajer (Osijek), 3. Lesnik (Beograd), 4. Siska (Ljubljana), 5. Bidity (Szkoplye), 6. Carev (Szombor), 7. Jonke (Karlovac), 8. 7. Fd3, Hd7, 8. Ve2, Fe7, 9. Fd2, c6, 10. 0-0, b6, 11. e4, Fb7, 12. Bc3, Ff6, 13. Badi, Vc7, 14. Hd2, Fe7, 15. 14. Hf6, 16. f5, 0-0-0, 17. fxe6, Fd6, 18. Hf3, Bhe8 19. He5, fe6, 20. B4! c5, 21. de5, bc5 22. b5, Hd7, 23. Hf7, Fxh2+ 24. Kh1, Fg3. Szikosek (Ljubljana), 9. Szpaszojevics (Zemun), 10. Pavlovics (Beograd), 1. Müller (Osijek), 12. Herbatin (Szubotica), 13. Rabar (Zágreb), 14. Avirovics (Zágreb), 15. Turk (Zágreb), 16. Cindrics (Osijek), 17. Martinics (Osijek), 18. Szubaries (Zágreb). A verseny

favoritjai: Rajkovic, Avirovics, Szubaries, Bidics, meglepetés azonban nem lehetetlen.

Az országos klubbajnokság keretében a múlt vasárnap a zágrebi Sakkör 5 1/2:2 1/2 arányú győzelmet aratott az oszijekai Sakkör felett.

Németország bajnoksági versenyén a 10. forduló után Eliskases vezet, Kie-

ninger, Bogoljubov stb. előtt.

A jugoszláv Sakk szövetség határozata értelmében a legközelebbi jugoszláv mesterversenyt január folyamán Zágrebban tartják meg.

A b-topolai Sakkör szeptember elején a szobobráni Sakkörrel játszik kiübközi mérkőzést Szobobrában.

Hazahozta

a „vadon félszemű királyának“ és 11 betyárjának levágott fejét a brazilai „vérbosszú-brigád“

(Párizs, augusztus.) Rövid rio de janeiro sürgöny jelenti, hogy hazaérkezett az a »repülő« rendőrsztag, amelyet Lampeao bandita elfogatására küldöttek ki. A rendőrsztag sikertelen felkutatnia Sergipé tartományban a rettegett bandavezért. A rendőrök tüzharcba keveredtek a banditákkal s a tüzharc során Lampeaot és tizenegy főnyi csapatát agyonlőtték. A rendőrök közül egy halt meg és kettő megsebesült.

A Paris Soir Jean Gérard Fleury tollából rendkívül érdekes cikket közöl a braziliai bandita fantasztikus életéről és hatalmáról. A braziliai erdőkben nem egy ehhez hasonló betyárbanda működik, egyik részük csak kisebb természetű zsarolásból és rablásokból él s mindnyájan szent törvénynek ismerik el a zsiványbecsületet: nem bántják, aki nem bántja őket, de átjárul gyűlölik az árulót. Ezek között a szegénylegények között is rettegett híre volt Lampeaonak, aki vadállati kegyelmséggel ölte meg áldozatait és mint a cikk írójának személyesen mondta:

— Eddig körülbelül háromszáz embert ölt meg, de figyelmeztetem azokat, akiket illet, hogy haj-

landó vagyok még háromszázat megölni.

A félszemű Lampeao, akinek valódi neve Virgolino Ferreira da Silva, 1900 február 12-én született Pernambuco államban egy majorban. 1916-ban egy szomszéd az apjától özet lopott. Virgolino bosszúból megölte a tolvajt és ezzel sorsa eldőlt. Beállt egy rablóbandába, ahová követte öccse és apja és a rablóvezér halála után maga vette át a banda vezetését. Azóta

»a vadon félszemű király« egész Braziliában rémületet keltett.

1932-ben szabályszerű katonai expedíciót indítottak elfogatására, de nem tudták felkutatni, mert az őserdőben és a félig civilizált vidéken félig-meddig mindenki cinkosa volt.

Kegyetlenségéről borzalmas történeteket mesélnek. Egyszer egy farmer elárulta a rendőröknek, hogy Lampeao a közelben van. A bandita hónapokig várt a bosszura, míg végre egyedül kapta a farmert.

Hozzáköltöztette fiához és a fiut egyetlen revolverlövessel agyonlőtte.

Egyik alvezérének az a szokása, hogy azokat a nőket, akik túlrövid szoknyát és haját viselnek, izzó vassal

megbélyegzi. Egyizben Lampeao elfogott egy rendőrhadnagyot hét katonájával. Megkötöztette, egymás mellé terdellette őket és

sajátkezüleg törrel leszurta mind a hét katonát.

Mikor a hadnagyhoz ért, eldobta a törőt:

— Fáradt vagyok, — mondta — neked meghagyom az életedet.

Egyizben megtámadott egy kis tengerparti városkát. Belépett a moziba és revolverrel kényszerítette a közönséget, hogy

nevéssen a filmnek azoknál a jeleneteinél, amelyek neki tetszettek. Mikor úgy találta, hogy a közönség nem nevet eléggé szívből, revolveréből a levegőbe lőtt.

A szerelem nem volt probléma Lampeao bandájában, mert a banda tagjai egyszerűen asszonyokat raboltak maguknak, akiket később felfegyvereztek és akik velük éltek. Egy ilyen asszony, Maria Dea, akit Geremvalóból raboltak el, volt Lampeao végzete. Szerette ezt a nőt és talán ez volt az egyetlen emberi lény, akit valaha szeretett.

Ez a nő árulta el a rendőrségnek Lampeao rejtékhelyét.

De a bandita, mikor a rendőrök rátörték, egy pillanatra sem hátrált meg a tulerő elől és egy pillanatra sem gondolt arra, hogy megadja magát. Tüzharcba boesátkozott a rendőrökkel és csapata az utolsó szállog elcsúszott.

A »vérbosszú-brigád«, amely Lampeao bandáját elpusztította, a rendőrségnek egy különleges osztagából áll: azoknak a hozzátartozóiból, akiket Lampeao és bandája tíz év óta megkínzott és kivégezt.

Ezek az emberek apát, anyát, testvért bosszultak meg Lampeaon, nem féltették életüket. A »vérbosszú-brigád« augusztus elején visszatért Santa Anna do Panemába és tizenkét levágott fejet hozott magával. Közöttük van a vadon félszemű királyának véres fejé is.

lennetek! No csak ne pirulj el fiam, ha mostoha anyád fiatalabb is mint te vagy, mert viszont veled szemben itt állok én, akivel szemben nincs visszaélés!

Ilyen és ehhez hasonló tréfákat üzött az öreg kormányzó, ami csak azt bizonyítja, hogy semmiről halvány sejtése sincs, de ami a három egyént szinte az örületbe kergette.

Grusa határozottan elárulta, hogy jól emlékszik a multra, a fiatal Turbetzkoj sebesre harapta ajkait, Bach Erzsébet azonban szigorú tekintetével uralkodott rajtuk.

★

Reggel lett.

Amikor az öreg kormányzó látta, hogy fia látszólag milyen hidegen viselkedik mostoha anyjával, ismét tréfára fogta a dolgot.

— Hát tényleg itt is beigazolódjék a mese a mostoha anyáról — szóló nevetve az öreg — ami bizony nagyon bosszantó reám nézve. Előre hát szálljatok nyeregbe! Dimitri tegnap ugy is azzal dicsekedett, hogy gyorsabban nyargal mint mi mindnyájan! Lássuk tehát!

A városon keresztül lassu tempóban haladtak. Mindenki barátságosan üdvözölte a négy lovagot, akik hideg udvariassággal viszonozták.

Amikor azonban Tomszk városát elhagyták és a szabad mezőre értek, megsarkantyúzták lovaikat.

Az öreg Turbetzkoj mindenáron le akarta győzni fiát. Csakhamar azonban belátta, hogy fáradozása meddő, mert hiába, a vállára ne-

hezedő 60 év már érezhetővé vált. Így tehát az ifju Turbetzkojnak könnyű volt apját levernie.

Bach Erzsébet azonban nagyon jól tudta, hogy Grusának gyakran könnyű lett volna az ifju Turbetzkojt behoznia és mellette lovagolni a többieket maguk mögött hagyva, mert fiát a hercegnő nagyon rövid idő alatt oly lovassá képezte ki magát, hogy egész Tomszkban alig akadt párja.

De valahányszor a lovaglás hiúsága erőt vett rajta, rövid idő múlva önuralma visszatért és ilyenkor visszarántotta a ló gyeplőszárát és Erzsébet mellett lovagolt tovább, hogy elkerülje a Dimitrivel való együttléte.

De éppen ez az iszonyodás rémitette meg nagyon Bach Erzsébetet.

Erzsébet nagyon jó emberismerő volt és tudta nagyon jól, hogy annak, aki közömbös irántunk, bátran a szemébe nézhetünk.

Félelemmel és ijedten látta mindig, hogy a hercegné, ha Dimitrivel beszél, miként pirul el arca.

Bach Erzsébet tehát nagyon félt a következményektől.

Az öreg Turbetzkoj azonban nem sejtett semmit, sőt nagyon szigorú volt arra, hogy felesége sohase menjen ki a házból anélkül, hogy Dimitri avagy Erzsébet el ne kísérje. Minden étkezésnél pedig egymással szemben kellett ülniök.

Ilyenkor mindig a kormányzó tartotta szóval őket és senkinek sem tűnt fel ez. Nem az öregség volt az oka, ami a kormányzót vakká tette, hanem a szeretet és a

bizalom, amellyel Grusával szemben viselkedett. Más, ugyanilyen idős mber könnyen észrevette volna, hogy itt olyan dolgok történnek, amik nincsenek rendben.

Poniatovszky herceg, aki még mindig a kormányzó vendége volt, ezt észrevette.

Az öreg Turbetzkoj ugyanis a világon semmiért sem hagyta volna el az ő megszokott sakkpartiját. Pláne most meg már fiában segítőtje is volt, akinek a játék alatt mellette kellett ülnie.

Csakhamar meggyőződött azonban Poniatovszky herceg, hogy az ifju Turbetzkoj herceg nem annyira a játékra ügyel, mint az erkélyen ülő hercegnőre és Bach Erzsébetre.

Eleinte azt hitte Poniatovszky, hogy az ifju őrnagy Bach Erzsébetre vetette szemét, már-már azon gondolkodott, hogy miért is ne lehetne a német leány az ifju Turbetzkoj felesége, ha az öreg Turbetzkoj egy szegény színésznőt vett el feleségül.

Egy szép napon azonban Poniatovszkynak alkalma volt meggyőződni, hogy a pillantások nem Bach Erzsébetnek szólnak.

Sakkpartinál ültek és a két nő ugyancsak az erkélyen foglalt helyet.

Később Erzsébetnek valami miatt a szobába kellett mennie, Poniatovszky herceg azonban azért nagyon jól látta, hogy bár Erzsébet elhagyta az erkélyt, Dimitri mégsem vette le onnan a szemét, ahol Grusa egyedül ült.

— Dimitri, hát segíts, — szóló az öreg Turbetzkoj belemelegedve a

játékba — igazán nem tudom, hogy milyen huzást csináljak! Poniatovszky hercegnek megint nagy szerencséje volt.

Dimitri összerendezte, mintha álomból keltették volna fel.

Gyorsan összeszedte gondolatait, egy percig gondolkodott, azután így felelt:

— Adj sakkot ott a fekete sarkmezőn!

Az öreg kormányzó vizsgálni kezdte, vajjon helyes-e a fia tanácsa, ami alatt Dimitrinek ismét alkalma volt egy pillantást vetni Grusa felé.

Pillantásuk találkozott.

— De hisz így a következő huzásra matt vagyok! — riasztá meg ismét az öreg Turbetzkoj hangja.

Az ifju őrnagy azután már igyekezett minden figyelmét a sakkpartira fordítani, nehogy valahogy is elárulja magát.

Poniatovszky hercegnek azonban semmi sem került el figyelmét. Szinte forrt a vére, hogy az, aki neki a legjobb barátja, így rutul kijátszassék és lehetetlennek tartotta, hogy ezt ő is némán tűrje.

Mivel azonban egész Tomszkban Erzsébeten kívül senkije sem volt, akinek ezt elmondhassa, ugyanaznap este tehát elmondta neki.

Erzsébet ugyanis naponta elkísérte hazafelé a herceget.

Poniatovszky herceg nem volt az, aki kerülő utakon jár, nyíltan és őszintén elmondta tehát Erzsébetnek gyanuját.

(Folytatjuk)

Mai sport-tükör

AUGUSZTUS
14
VASÁRNAP

NOVISZÁDI ALSZÖVETSÉG

Noviszád: a Karagorgye-pályán fél-negy órakor Radnicski—Makkabi, utána Vojvodina—ingyjai ZsSK barátságos mérkőzések.

★

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG

Szubotica: Bácska—NAK és SzAND—Elektrika.

Sztáribecse: Szlavia—Crvenkaí SC, selejtező.

Sztaramoravica: Krivaja—maliigysói Bela Zvezda.

Szombor: Sport—szubotikai Sport.

Kula: JSK—Vrbászi SC.

Novivrbász: Dulcisz—kikindai Szloga Feketics: FSC—Dulcisz B).

B. Topola: JAK—noviszádi Vojvodina kombinált.

★

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG

Debelyácsa: Spárta—petrovgrádi Vojvodina.

★

LIGA

Beograd: BSK—Jedinstvo és Jugoszlavia—BASZK.

Zagreb: HASK—szarajevói Szlavia.

Varazsdin: Szlavia—zagrebi Gragyanzki.

Szkoplye: Gragyanzki—Spárta.

Lyublyana: FC Lyublyana—Hajduk.

★

NEMZETKÖZI MÉRKŐZÉSEK

Kattovitz: Ruch—Hungária

Lemberg: Pogon—Kispest

Pozsony: Bratislava—Ujpest

Rotterdam: A budapesti Taxisok vendégjátéka.

★

EGYÉB SPORTEREDMÉNYEK

Noviszád: Délelőtt és délután a beográdi alszövetség bajnoki uszó és vízipólo versenye.

Szmederevó: Evezősverseny az országos bajnokságért.

Berlin: Németország—USA atletikai viadal.

Brüsszel: Németország B)—Belgium atletikai viadal.

Poznan: Lengyelország—Magyarország evezősverseny.

—

Holnap Párisban: stancia-magyar uszövetség

—

A magyar válogatott uszó és vízipólo csapat ma délután Londonból Párisba utazik, ahol holnap Franciaország csapatával méri össze erejét. A versenyre a két ország a következő uszóit nevezte be:

100 m gyors: Kőrösi és Elmer — Dienes, Schater;

100 m hát: Lengyel — Phillipot;

100 m mell: Angyal — Nakache;

400 m gyors: Gróf — Talli;

Müugrás: Hidvégi — André.

Vízipóloban a magyar csapat összeállítását: Mezei dr. — Sárkány, Tolnay — vitéz Halasy — Bozsi, Németh, Brandy.

Komoly munkában a noviszádi egyesületek

Szubotícán: Bácska—NAK

Alig néhány hét választ el bennünket a bajnokság őszi fordulójától, amelyre egyesületeink komoly munkával készülnek fel.

Valamennyi közül a legjobb edzést kétségtelenül a bajnok Vojvodina tartotta, hiszen a legutóbbi két városközi mérkőzésre a piros-fehérek adták a játékosok tulnyomó többségét. Noviszád csapatának két hatalmas győzelme amellől szól, hogy a Vojvodina máris nagy formában van s nehezen fogja kiengetni a bajnokságot a kezéből.

Komoly mérkőzéseket játszott a NAK is: három játékos a válogatásban szerepelt, a megmaradt csapat pedig Petrovácon és Novivrbáson aratta babérait nem éppen megvetendő ellenfelek ellen. Ugy látszik, a kék-fehér csapat lesz az 1938/39-i bajnoki évben is a Vojvodina legerősebb ellenfele.

Nem szabad azonban megfeledkezni a harmadik vetélytársról, az ingyijai ZsSK-ról sem, amely legutóbbi barátságos mérkőzéseit szintén nagy formában, nagy gólaránnyal nyerte.

A többiek, a Radnicski és Makkabi formáját egyelőre homály fedi, de holnap már ez a két csapat is bemutatkozik a Karagorgye-pályán rendezendő kettős mérkőzésen, amelyek kimenetele választ ad majd arra a kérdésre, melyik csapattól mennyit várhatunk az őszi bajnokságban. Éppen ezért bizonyosnak látszik, hogy a kettős mérkőzésnek az uszóverseny ellenére is szépszámu közönsége lesz.

Előmérkőzést félnegy órai kezdettel a Radnicski játszik a Makkabival, utána a Vojvodina méri össze erejét az ingyijai ZsSK-val.

Nehéz feladat vár Szubotícán a NAK-ra, mert mai ellenfele, a Bácska, már sok kellemetlenséget szerzett a noviszádi csaptnak. Sulyosbitja a kék-fehérek helyzetét Thurzó és Lányi hiánya, de a csapatot két tartalékkal is elég jónak tartjuk arra, hogy méltóan képviselje Szubotica legnépszerűbb egyesülete ellen a noviszádi futballt.

A NAK összeállítása a következő lesz: Sovlyanszki — Szilágyi, Horváth — Haasz, Longaver, Kotrba — Frank, Tomcsányi, Tihanyi, Maták, Kovács.

Tartalék: Kovács és Fábán.

A NAK mellett még egy érdekes vendége lesz ma Szubotícán: a temesvári Elekrika, amely ma a NAK—Bácska mérkőzés után a SzAND ellen, holnap pedig a ZsAK ellen játszik.

—

Ma és holnap rendezik Noviszádon a beográdi alszövetség uszóbajnokságát

Indul 8 egyesület 150 versenyzővel

A vízisport noviszádi hívei ma olyan nagyszabású eseményt élvezhetnek végig, amilyen az idei nyáron csak a Dunabajnokság evezősversenye lett volna, ha az eső el nem mossa volna.

A noviszád Galeb vezetősége hetek óta készül a verseny megrendezésére s a szakértő munka eredményeként 8 egyesület nevezett be 130 versenyzővel.

Biztos indulók: a Szever, Ergyanin, Bob-klub és BUSZK (Beograd), a Vojvodina (Petrovgrád), Szentai AK, szombori Sport és természetesen a Galeb legjobbjai.

A verseny műsorán a következő számok szerepelnek:

Férfiaknak: 100, 400 és 1500 m gyors uszás, 200 m melluszás, 100 m hátuszás, 3x100 m és 4x200 m staféta.

Nőknek: 100 és 400 m gyorsuszás, 200 m melluszás, 100 m hátuszás és 3x100 m staféta.

A fenti számokon kívül lesz még müugrás férfiaknak és nőknek, valamint vízipólo.

A hölgyszámokban a noviszádi Galeb kitűnő gárdájának van legnagyobb esélye a győzelemre, a férfi számokban azonban a vendégek közt dől el az első helyek kérdése.

A verseny ma és holnap délelőtt 9 órakor ebédszünettel estig tart —10 dináros helyárrakkal. Mindkét napra szóló jegyek 8 és 15 dinárért kaphatók.

Futball-eredmények:

VARSO: Kispest—Városi válogatott 2:1 (2:0). A magyar csapat góljait Olajkár, Nemes és Déri rugták.

SZTARAKANIZSA: Kereskedők—Cipészek 3:2 (2:2), játékevezető Molnár. Góllövők: Molnár, Szabados, Apró illetve Farkas és Szecsókó.

Utazási kedvezmény a Balkán-játékokra

A jugoszláv államvasutak vezérigazgatóságának határozata értelmében a Balkán-játékok látogatói valamennyi jugoszláv vonalon 50 százalékos vasúti kedvezményvel utazhatnak Beogradba. A verseny bel- és külföldi résztvevői 75 százalékos engedményt kapnak, de valószínű, hogy 150 atéla számára teljesen díjtalan utazást biztosítanak Beogradba és vissza.

Londonban a német Schlauch nyerte a hátuszást

Wembleyben az Európa-bajnokság hatodik napján bonyolították le a 100 m hátuszás döntőjét, amelynek eredménye: 1. Schlauch (német) 1 perc 09 mp, 2. Nüske (német) 1 perc 10.3 mp, 3. Lengyel (magyar) 1 perc 12.5 mp, 4. Schaeffer (holland), 5. Taylor (angol), 6. Van Schoyven (holland).

Az 1500 m gyorsuszás első előfutama alapján a döntőbe jutott: Leivers (angol), Borg (svéd) és Gróf (magyar).

A magyar uszók formája, úgy látszik, javult. Pénteken este két vigaszversenyt rendeztek s mind a kettőt magyar uszó nyerte, mégpedig a 100 m hátuszást Erdélyi 1 perc 13.7 mp alatt, a 400 m gyorsuszását Kuhinka, 5 perc 14.2 mp-es idővel.

A holland-olasz vízipólo mérkőzést, amelyet az angol Cooper vezetett, erős küzdelem után Hollandia nyerte 4:3 (1:1) arányban.

„JOSEPHINUM“

prosvjetno-odgojni zavod srednjoskolskih profesora, ZAGREB, Ilica br. 35 II. Internat, privatna gimnazija (dva razreda godišnje). Tražite prospekte!

„JOSEPHINUM“

közoktatási nevelőintézet középiskolai tanárok felügyeletével, ZAGREB, Ilica 35 II. Internat, magángimnázium (évente két osztály) Kérjen prospektust!

Rövid sport hírek

Fritz Levitus, a noviszádi Vojvodina kitűnő edzője, aki 8 év óta nagy sikerrel működik Jugoszláviában, szeptember elsejére edzői állást keres. Szíves megkeresések a következő címre küldendők: Fritz Levitus, Noviszád, Petra Zrinskog 29.

A kulai JSK eredményein erősen meglátszik Virág Béla edzőnek, a Bácska volt válogatott kapusának hozzáértő munkája. A JSK az elmúlt vasárnapokon, mint annakidején megírta, győzött a novivrbászi Dulcisz és VSC ellen s csak a NAK-tól kapott ki. Egyébként a JSK megerősödött Polyvás (palánkai Szloga) és Pajkó József (sztáribecsei Gragyanzki) játékosokkal. — Ma este a JSK—VSC mérkőzés után a JSK tarka estét rendez a kulai zöldkertben.

A német amerikai atletikai viadalt, amely az év legnagyobb atletikai eseménye, a hozzáértők szerint az USA nyeri 10—15 pontkülönbséggel, bár a német csapat a saját közönségétől buzditva meglepetésre is képes.

Szabó Miklóst, a világrekorder magyar atlétát, a finnek ismét meghívták szeptember elejére két finnországi versenyre.

Blédben megkezdődött a nemzetközi teniszverseny, amelyen magyar résztől Sznopok és Friedrich indul. A magyar játékosok jól mutatkoztak be: első ellenfelét mind a kettő legyőzte. Egyébként a verseny színvonalán sokat ront Puncsec, Pallada, Kukulyevics és Mitics távolmaradása.

A noviszádi Szloga alább felsorolt játékosait kérjük, hogy ma reggel fél-hét órára jelenjenek meg az öltözőben: Nagy I, Noszek, Toma, Nagy II, Virai, Klemm, Toma II, Baksa, Henics, Spánics és Bozókai. — Délután egy órára: Palló, Noszek, Toma I, Németh, Jankovics, Somogyi, Urbán, Ferber, Zoll, Csabai és Eichinger. — A vezetőség.

Hivatalos NAK-közlemények. Ma az ifjusági B) csapat a Szloga ellen játszik: Kiss II, Jaeger, Hajdu, Klier, Lakatos, Papp, Pázmány, Csillag, Gombár, Schmidt, Pávics, Futó, Kurucz és Fülöp. Jelentkezés reggel 1/28 órakor a pályán. — Az ifjusági A) csapat az NFK komb. ellen játszik: Lukács, Schneider, Boross, Matheisz, Vinai, Fehér, Németh, Tickmayer, Molnár, Karaba, Bartha. Jelentkezés délelőtt 1/210 órakor a pályán. — Az első csapat Szubotícán a Bácska ellen játszik: Sovlyanszki, Szilágyi, Horváth, Haasz, Longaver, Kotrba, Frank, Tihanyi, Maták, Tomcsányi, Kovács, Willner és Fábán. Jelentkezés délelőtt 1/410 órakor a vasútállomáson Szuszedzki csapatvezetőnél. — Az intéző.

A noviszádi Konobar SK felhívja a következő játékosokat, hogy hétfőn délután 3 órakor a Karagorgye pályán jelenjenek meg: Karleusa, Hajdu I, Jankovics, Szávics, Sztéfánovics, Reitenbach, Bálint, Vondracsek, Gabrics, Jelkics, Nagy, Markovics, Sijakov és Simonka.

»—« 0 »—« 0 »—« 0 »—« 0 »—« 0 »—« 0 »

A SKÓT AGGODALMA

— Rémes arra gondolni, ha ez a függővasut most leszakadna velünk.

— Nekem volna ez csak igazán rémes: én returjegyet vdtottam.

KÖZGAZDASÁG

Az idei búzatermést 27.461.528 méter-mázsára becsülik

A földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése — Az idén 4 millió mázsával, vagyis 14.5 százalékkal több búza termelt, mint tavaly

A földművelésügyi minisztériumba beérkeztek az egyes bányák előzetes termésbecslései, amelyek szerint az idei termés a következő: búza 27.461.528, árpa 4.128.568, rozs 2.299.124, zab 3.207.068 mázsa. A hektáronkénti átlag búzánál 13.1, árpánál 10.00, rozsnál 9.1, zabnál 9.2 mázsa.

Búza bányákonként a következő hozamot adta: vardari 2.105.468 mázsa (hektáronkénti átlag 9.0), vrbászi bányás 1.105.329 (átlag 10.7), drávai 688.024 (átlag 11.0), drinai 2.313.949 (átlag 10.2), dunai 14.018.853 (átlag 16.3), zetai 512.360 (átlag 8.8), moravai 2.407.860 (átlag 11.9), tenger-melléki 333.406 (átlag 10.0), szávai 3.910.847 (átlag 12.6), Beograd 60.432 (átlag 18) métermázsával.

Az idei búzatermés a tavalyival szemben 3.991.113 mázsa többletet, százalékban kifejezve 14.5 százalékkal jobb termést mutat, mint az elmúlt évben. Az elmúlt öt év átlagához viszonyítva 3.729.793 mázsával, illetve 13.6 százalékkal termelt több.

Bányákonként a tavalyihoz viszonyított többlet a következő: Dunabányás 2.401.212 mázsa (17.3%), Szlavabányás 1.247.480 mázsa (31.9%), vrbászi bányás 263.775 mázsa (23.4%), drinai bányás 253.891 mázsa (11%), drávai bányás 153.976 mázsa (22.4%), Beograd 1.572 mázsa (2.6%). Kevesebb búza, mint tavaly, a következő bányákban termelt: moravai 147.360 (6.1%), zetai 54.882 (10.7%),

tengermelléki 56.997 (16.8%) és vardari 56.554 mázsa (9%).

Az árpa termés bányákonként a következőképpen alakult: vardari 360.737 (hektáronkénti átlag 8.2 mázsa), vrbászi 191.124 (7.1), drávai 202.541 (11.1), drinai 105.782 (9.4), dunai 664.857 (18.6), zetai 425.755 (7.8), moravai 299.849 (10.2), tenger-melléki 592.120 (10.0), szávai 583.457 (11.9), Beograd 2.346 (17.0) mázsa. Az árpatermés a tavalyihoz viszonyítva 297.503 mázsa többletet mutat, ami 7.2 százaléknak felel meg.

A rozstermés bányákonként a következő volt: vardari 847.446 (hektáronkénti átlag 7.6 mázsa), vrbászi 125.490 (10.0), drávai 354.432 (10.6), drinai 54.700 (9.1), dunai 129.155 (15.9), zetai 114.214 (7.7), moravai 175.266 (9.0), tenger-melléki 82.005 (10.5), szávai 416.416 (11.0). Az idei árpatermés 205.340 mázsával haladja meg a tavalyit, ami százalékban kifejezve 8.9.

A zabtermés a következő volt: vardari bányás 274.158 (hektáronkénti átlag 5.5 mázsa), vrbászi 601.587 (átlag 9.0), drávai 227.749 (átlag 10.7), drinai 552.492 (átlag 9.0), dunai 430.776 (átlag 14.0), zetai 162.880 (átlag 6.2), moravai 229.075 (átlag 6.4), tenger-melléki 60.036 (átlag 8.6), szávai bányás 663.996 (átlag 11.9), Beograd 4.329 (átlag 17.6) mázsa. Az idei zabtermés tehát 252.428 mázsával, vagyis 7.9 százalékkal volt jobb a tavalyinál.

Juliusban csökkent Noviszádon az ingatlan forgalom

Az össziforgalom 2,996.336 dinár

Julius hónapban némi visszaesést mutat az ingatlanforgalom Noviszádon. A visszaesés oka, hogy az építétni szándékozók a nyári hónapok beállta előtt beszerezték a szükséges teltet és megkezdték az építkezést. Julius folyamán mindössze 23 ház és 40 telek, illetve szántóföld cserélt gazdát, az

össziforgalom 2,996.336 dinár.

Az alábbi kimutatásban az eladó, majd a vevő nevét tüntetjük, azután az adásvétel tárgyát és helyét, végül a vételár összegét.

Sztrangerov Milán, Faragó Erzsébet, 236 n. ö. — 15.500; Karlavariš Vjekoslav, Cervész Gyula 910 n. ö. — 62.500; Ljubljanszka Kreditna Banka, Arsenovic Melánia, 365 n. ö. — 50.000; Ljubljanszka Kreditna Banka, Nagyvinzki János, 149 n. ö. — 75.000; Ljubljanszka Kreditna Banka, Milvai Ella, 342 n. ö. — 48.000; Noviszád városa, Dobanovacki Radivoj, 247 n. ö. — 41.886; Hauptmann Verona, Nagy Katica, Poenkareova 22 — 200.000; Fracucán Pál, Hermann Ferenc, 123 n. ö. — 16.000; Pusics Izidora, Fodor István, 167 n. ö. — 165.000; Kasza István, Burghardt Grete, 733 n. ö. — 40.000; Magyar György, Hartmann István, 214 n. ö. — 60.000; Letics Zsivánka, Le. 3 Milica, 6 h. 160 n. ö. — 65.000; Fracucán Pál, Szolonár Erzsébet, 197 n. ö. — 26.000; Milics Gyoka, Varga János, 4 h. 700 n. ö. — 48.000;

Fodor István, Hoffmann Mihály, 126 n. ö. — 50.000; Fodor István, Jankovic Alekszandar, 89 n. ö. — 90.000; Klein Olga, Rozenbaum Anna, Njegoseva 6, fél rész, 100.000; Balog András, Matics János, Milsevszka 10 — 58.000; Obnova d. d., Rajda August, Kamberova 11 — 37.000; Stein Jovanka, Marschall József 212 n. ö. — 14700 Stein Jovanka, Recler Mihály, 200 n. ö. — 12.500; Varga Etelka, Varga János, Teodora Pavlovicsa 21 — 18.000; Krusedolac Dobrila, Baumgartner Loren, 3 n. ö. — 5000; Dr. Ilcs Bránkó, Reiner Simon, Al. Adamovicsa 39 — 210.000; Szalacsanin István, Milicsics Krunoszavv, 92 n. ö. — 25.000; Gertner Lukács, Kovács Mártonné, Szlana Bara, 8250; Noviszád város, Lukács Szilvákó, 172 n. ö. — 4950, Szávics Gyoka, Kozarcsics Milán, Granicsárszka 18 — 6000; Veszelinovics Katica, Ciceri Julianna, 752 n. ö. — 15.500; Klein Adám, Krakovszki Rozália, 200 n. ö. — 4000; Ipics Péter, Nedelykovic Szima, 1586 n. ö. — 10.000; Legyenac Budimka, Csirilovics Milica, Vidakovicsa 3 — 100.000; Vlaovics István, Brunza Anna, Radicevicsa 6 — 39.000; Molyac Anna, Vlaovics István, 100 n. ö. — 9000; Fábri Sámuel — Szavez graficskih radnika — Arse Teodorovicsa 15 — 240.000; Vaclavik János, Burghardt Károly, Szlana Bara — 5000; Csepregi István, Kujek Rozália, Jov. Babunszkog 31 — 17.500; Noviszád város, Silics Nikola, 435 n.

ö. — 2000; Koperecz András, Skriván Lajos, Or. Pavle 41 — 8000; Mazancsik Misa, Cseman János, 100 n. ö. — 4800; Molyac Alekszandar, Bakrac Nikola, 100 n. ö. — 10.000; Miroszavlevics P. Koszta, Milin Milka 104 n. ö. — 15.000; Orosz Julia, Senk Mavró — Paunova 4 — 65.000; Vasilyevics Mile, Vlaovics Vitomir, Pavle Orlovicsa 14a — 16.000; Juranics József, Szepsinac Branislav, Relkovicseva 20 — 31.250; Iszakov Gyoka, Vid Milyevics, 2 h — 15.900; Lusztig Fani, Lendvai Erzsébet, Zselezniczka 85 — 145.000; Lenkes Katica, Zelics Iván, 456 n. ö. — 6000; Fracucán Pája, Bancsics Zorkáné, 105 n. ö. — 10.000; Milvai Éva, Hirsfeld Elza, Slik. Nov. Radonicsa 16 — 30.000; Bogdánovics Deján, Krieger P. György 140 n. ö. — 28.000; Bogdánovics Deján Tiefenbach Márton, 110 n. ö. — 28.000; Orosz Albert, Takács Ferenc, 179 n. ö. — 8000; Balog Zsuzsa, Gosztovics Szvetozár, 100 n. ö. — 4650; özv. Bálint Ferencné, Riesz Erzsébet, Tolsztojeva 58 — 6000; Szagmeiszter János, Prodanovics Milán, Kr. Marka 2 — 200.000; Miloszavlevics Milorád, Gajsin Gyoka, Jov. Babunszkog 25 — 16.000; Divild Irén, Boriszavlevics Miodrag, 184 n. ö. — 16.500; Kels Jakab, Szkopál Illa, Lyublyanszka 11 — 190.000; Horváth Böske, Koszovics Ozmán, Fruskogorszki put 50 — 15.000; Vukics Lázár, Mudri Mihály, Szekule Vukicsa 5 — 10.000.

»»»□«««

Franciaország nem vezeti be a valutakénszergazdálkodást

Párisból jelentik: Marchandeaupénzügyminiszter

a leghatározottabban megcáfolta azokat a híreszteléseket, hogy Franciaország be akarja vezetni a devizakénszergazdálkodást.

A francia kormány nem gondolt ilyen intézkedésekre, — mondotta a miniszter. — Ezeket a híreket a tőzsdespekuláció terjeszti gyanus céljai érdekében s minden jel arra mutat, hogy

bizonyos külföldi körök valutaháborúba akarják belevinni Franciaországot. A francia kormány azonban nem vállalkozik semmiféle valutapolitikai kísérletezésre,

mert tudja, hogy ennek rendkívül súlyos következményei lennének az ország gazdasági életére. A miniszter végül a legélesebben elítélte a rémhírterjesztőket, akik azt hiszik, hogy ismét elérkezett az ő idejük.

»»»□«««

□ Kanizsai piaci árak. A legutóbbi kanizsai hetivásáron a búzát 150, az árpát 134, a tengerit 136 dinárért vásárolták. A gyümölcspiacon nagy volt a kínálat, különösen dinnye került nagy mennyiségben eladásra.

□ Az 1905 január 4-i kibocsátású régi száz dinárosok utólagos beváltása. Az állami főpénztár, valamint az összes adóhivatalok még beváltják a kékszínű, 1905 január 4-én kibocsátott szerbiai százdinárosokat, amelyeknek beváltási határideje ez év július hó 22-én lejárt. A becserélésnél pontos jegyzéket kell készíteni a bankjegyek számáról és a jegyzéket a becserélőnek alá kell írnia és címmel ellátnia. A bankjegyek beváltásáért semmiféle illetéket nem kell fizetni.

Tanulságos séta a berlini rádiókiállításán

(Berlin, augusztus.)

A hatalmas teremben, ahová belépünk, fényoszlopok lángszeme vágják el a szemet, majd kékeslila lámpák titokzatos tompa színhálójára kerül szét fölöttünk, egy pillanat tizedrésze alatt rabul ejtve az idegeinket és a figyelmünket. A szuggesztív minden fényeszközzel arra kényszerítenek, hogy a lélekzetünket visszafogva figyeljünk a terem végében felállított színpadra, amelyen ördögös gépek dolgoznak.

A stúdió életét

mutatják be; ahogyan a képet és a hangot felveszik, megkeverik, majd szétröptik az éteren át a világ minden részébe... A XV. nemzetközi rádiókiállításnak, amely 60.000 négyzetméter területén mutatja be kábitó gazdagságát — ezzel a jellegével: »rádió a nemzet szava!« — talán ez a legérdekesebb terme, amelyet a berlini rendezők »a leadó csodájának« neveznek. De nyomban utána megbámuljuk a birodalmi posta rádiótermét, majd a 120 méter hosszúságú

távolbalató termet.

amelynek két oldalán a legkülönbözőbb típusú távolbalató gépek sorakoznak. Ez a terem fölkelte bennünk a sejtelmet, hogy nincs messze az idő, mikor a legegyszerűbb polgár is a maga otthonában nézi végig — nemcsak hallgatja — az operaelőadásokat.

De a kiállítás egyik legnagyobb meglepetése mégis

az új néprádió, a »Volksem-pfänger«, amelynek 35 márka az ára.

Sokkal jobbat és többet nyújt, mint az a néprádió, amelyet néhány éve mutattak be és amely még 76 márkába került. A kiállításnak egyébként is egyik fontos jelensége az, hogy az idej géptípusok már száz százalékkal jobbak, mint a tavalyiak, míg az árak tíz százalékkal csökkentek. A szükséges nyersanyagok egyrészt elsőrangú pótlanyaggal pótolják. Kétszáz-kétszázötven márkáért már olyan nagyteljesítményű »kis-szuper« gépet lehet vásárolni, amely meglepő tisztán veszi a rövid-, közép- és hosszú-hullámokat. A 300—500 márkás »nagy-szuper« gépek pedig, amelyekben üvegcsövek helyett acélcöveket látnak, a legnagyobb igényű rádiószakértőt is kielégítik.

Egyes cégek olyan rendszerű gépet állítottak ki, amelyen csak

egyetlen gombot kell megnyomni és már más állomás szólal meg.

Ha meguntuk azt, amit idáig hallgattunk, egyszerűen másik gombot nyomunk le, elhallgat az állomás, nyomban megszólal másik, mialatt az előzőleg lenyomott gomb önműködően visszaugrik a helyére.

A színes neonsövekekkel és virágokkal diszitett termekben egyébként nem kevesebb, mint 150 különböző »superhet« géptípust állítottak ki a gyárosok. Nem lehet csodálni, ha a rádiókiállítás termei reggeltől estig zsúfoltak.

G. L.

»»»□«««
Fizessen elő a Reggeli Ujságra

LAUFER
KASZINÓ SZÁLLODÁJA
Bácska Palánka

Régi és jó hírnevű ház, kényelmes vendégszobák, kitűnő konyha, kiváló italok, olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás.

„Continental” írógépek képviselője és lerakata
Ignjatović Sava
könyv- és papírkereskedése
Bácska Palánka.

raktáron tartja az összes postai érték-cikkeket, váltó őrlept, okmánybélyeget dívatlapokat.

Zsák
ponyva,
zsineg

legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyvaköloszónál
Afrik, lószőr és lótarakók
gyári lerakata
Hevederek, tömlők stb
NOVISAD TELEFON 24-03
Kralja Petra II. 22.
Kérjen áralánlatot!

Stern Makso
technikai szaküzlete
Bačka Palánka

Torpedó, Zenith, Wanderer kerékpárok
Triumph motorkerékpár
Dunlop, Michelin, Continental és Semperit
külső és belső gumik
Hend & Neu varrógépek
Gramofonok és lemezek
Nagy javító műhely

Elsőrendű ügynököt
keresek
paprika-eladásra
Noviszád és környéke részére
Ajánlatokat: „PAPRIKAMALOM” jellegűvel
a kiadóhivatal továbbít

Hotel „KLEESPIESS”
Bérlő Wurm-Frageiser
Nova Palánka — szemben az állomással.
Kényelmes szobák, olcsó árak, nagy-
szerű konyha, pompás italok.
Cigányzene.

Házak eladó
jóljövendelő üzlethelyiségekkel és
lakásokkal Beograd minden uccájában.
Ugyanott kávéházak, szállodák, ven-
déglok és kereskedések átadók
GOSIĆ
Beograd, Kralja Alekszandra 42

»Golgota«
TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
Elsőrendű felszerelés, nagy
választék minden idevonat-
kozó cikkben.
Exhumálunk és szállítunk!
Noviszád, Uspenszka ul. 12
Telefon: 26-90
LENKEY IMRE
és FIA

Hauswirth Josip
vas-, fűszer és festéküzlete
Benzin és olaj raktár
Bácska Palánka
Telefon 6.

A VILÁG LEGJÓBB HARMONIKÁJA
HÖHNER
VEZÉRKÉPVISELET.
F. SCHNEIDER
ZAGREB NIKOLIĆEVA 10
KÉRJEN DÍJMENTES KATALÓGUST!

Képektereteket
képeket, porcellán, üveg, valamint kristályárút
legolcsóbban vasarol
LERCH JOVAN-nál Novi Sad
Kralja Petra II. 21 (Futoski put)

Autó - villanyjavító műhely
Tulajdonos: **HALJUIT**
BEOGRAD, Bitoljska ul. 53
Malmosok és autótulajdonosok figyelmébe!
Készítünk magnésdinamokat, akkumulátorokat
és minden más villamosfelszerelést autók és
motorok részére. Konkurencia nélkül! 4212

Szülők figyelmébe!
A 36 év óta fennálló, a város központjában fekvő, minden kívánalomnak megfelelő
Messinger Karolin-féle leánynevelőintézet
Petrovgradon
felvesz teljes ellátásra elemi, polgári, kereskedelmi és gimnáziumi leány-
tanulókat az 1938 39-iki tanévre. Prospektust kívánatra készséggel küld
Messinger Karolin igazgató Petrovgrad

LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁR 1938

megnyitás: augusztus 28

33% kedvezmény a főbb vonalokon
60% vasúti kedvezmény a német birodalmi vasúton
Nagy kedvezmények a hajózási vállalatoknál

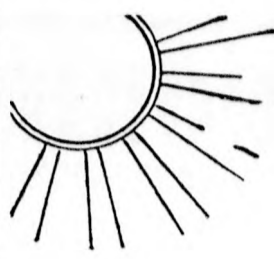
Felvilágosításokat ad: **Geschäftsstelle des Leipziger Messeamts für den Balkan**
Beograd, Knez Mihajlova ul. 53. Tel.: 24-311 és a következő tiszteletbeli képviselők:
Noviszád: Rumpfer Mihail, igazgató, Habag palota, telefon 26-23. Zagreb: W. Erken, Starčević trg 6.
Ljubljana: Ing. Tomšič, Tyrseva ul. 33. Subotica: Konrath K., igazgató, Aleksandrova ul. 6. Sarajevo:
Jurisic Petar, Aleksandrova 52. Split: M. Janković, vízkonzul. Petrovgrad: Weiserschan Johann, Alek-
sandrova 16. Skopje: Nikola Baubin, Brzakova 5. Osijek: Pentz Viktor, Prilaz 5.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK
RASZTOVSZKI-nál

Az ismert hírneves paplanüzem ajánl házasulandók részére modern paplano-
kat, párnákat és teljes ágyszerezéseket. A sz.p. ágynemű kedvelői forduljanak Rasztovszkihoz mert Rasztovszkinál első kézből, tehát a legolcsóbban
szerezhetik be a tökéletesen és szakszerűen készült ágyneműt.
DRAGUTIN RASZTOVSZKI
BEOGRAD, Vaszina 18. az osztály-
sorsjáték mellett.
TELEFON 30-829

»NEON» DUŠAN Z. VUKALOVIĆ
BEOGRAD, Dečanska ul. 20, od I. IX. Kra-
ljica Marija 27
Telefon 22-304

Speciálna elektr. mehanička radionica za opravku svih elektr.
mašina, motora, dynamo, magnete, instalacije na automobilima
i izrada zubčanika i delova za kino-aparate

**A gyermekek sem
nélkülözhetnek engem!**

A kisgyermek egészsé-
gére feltétlenül jó ha-
tással van a napfördő-
zés, azonban káros is
lehet, ha a gyengebőrt
napozás előtt elmu-
lasztjuk Nivea-Creme
vagy olajjal bedörzsöl-
ni. A Nivea-tól meg-
erősödik a gyenge bőr,
szépen, egyenletesen fe-
barnul és nem, ég fel.
A Nivea egyúttal a le-
hűléstől is megvédi a
gyermek testét.

Szombor városának állandó alapítványi
bizottságától

Z. szám 144/1938.
NYILVÁNOS ELADÁS
A Közigazgatási miniszterium ala-
pítványi osztályának 1937. május 19-én
kelt Z. 2585 sz. végzése alapján Szom-
bor városának állandó alapítványi bi-
zottsága nyilvános árverésen teher-
mentesen és örökön eladja Tranda-
fil Jován és Mária alapítványának in-
gatlanait, amely a Noviszád városi
2409 számú telekkönyvi betétben 7544
helyrajzszám alatt bejegyzett 11 kat.
hold 1489 négyszögöl területű szántó-
föld és fekszik a »Szalasin« vonalban.
A nyilvános árverés a helyszínen
1938 szeptember hó 12-én délelőtt 10
órákor lesz megtartva.
Kikiáltási ár 120.000 dinár és ezen
áron alul az ingatlanok nem lesznek
eladva.

Az árverezők kötelesek az árverés
kezdete előtt a kikiáltási ár 10%-át
kézpénzben a bizottságnál letétbe he-
lyezni és a legtöbbet ígérő köteles
ezen összeget az ígért legmagasabb vé-
telár 10 százalékára kiegyesíteni.
Ezen nyilvános árverés részletes fel-
tételi és minden felvilágosítás kap-
ható a szombori Városi Előljáróság
alapítványi osztályában minden hét-
köznapon.
Szombor, 1938. július 20.
Radivoj Sztojkov s. k.
elnök.

Vidékiek találkozóhelye Szuboticán a
Mencsik Katica étterem
Ébéd menü 7 dinár, vacsora 5 dinár
Abonenseknek ebéd-vacsora 300- dinár. Izlet-
házikoszt, pontos kiszolgálás. Pašičeva ulica 5

Hordók
használtak és újak
95-7000 literig kaphatók
Krix Lajos
kádármesternél, Szubotica, V. Mažu-
ranićeva u. 19, Blaskó keresztnél

HOTEL PANSIO VILLA
„Nada”
NOVI-VINODOL
A tenger partján saját terasszal és
fürdővel, vítorlással. Minden szo-
ba folyóvízzel és modern komforttal.
(Radió, telefon, garázs.) Napj pan-
zió 60.— dinártól. Prospektusok.

Vendéglőmet

a „Bácska” vendéglőből áthelyeztem
Topnicska u. 11. szám alá
Kifőnő italok és ételek, szobák, pontos kiszolgálás. **Almási, Szubotica**

PANSION „BISERKA” OMISALJ, KRK SZIGETÉN

Közvetlenül a tengerparton az öböl
Saját strandja van. Szobából fürdő-
ruhában a tengerre sétálhat. Szép
szobák, jó konyha, villanyvilágítás

A TUNDEORSZÁG NYEREMÉNYEI:

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralja Petra II. 13. — Al'andán friss sütemény
Egy pár tartós, meleg gyermekharisnya

Amerikanski Magazinból
Noviszád, Kralja Petra II. 94. Dusan
fejszerelt raktár Olcsó árak.
Egy darab finom pipere szappan
DROGERIA

„HIGIEA” Koszta K. Zsivojnovics
Külszertárból. Trg. Oszlobogjenya 2
Matice épület.
Ujonnan megnyitl

Győry-tele cukrászda
ajándéka, Kralja Petra II. 75. ahol állan-
dóan mindenféle fűszer- és sütemény-
anyagok kaphatók.

Fényképfelvétel
Osznovics fotóműterméből
Barmilyen időben garantián tiszta, pon-
tos felvétel. Noviszád, Zselyeznicska 5

Egy elmés szép játéktárgy Noviszád
legnagyobb és legdusabbán felszerelt
játékárú üzletéből, a
„GOLYA” BAZARBOL
Noviszád, Kralja Petra II. 7.

Egy szájharmonika vagy okarina
Šade Adám
hang-zeruzletéből. Noviszád, Kralja
Petra II. 52. Nagy választék, olcsó
árak, szolid kiszolgálás.

3 darab képes zsebkendő
R. HOLIK
női és férfi divat-anyagok, selymek,
függönyök és minden egyéb kézmű-
áruk legolcsóbb árúházából, Noviszád,
Kralja Alekszandra 12.

Egy pár gyermekharisnya
vagy kesztyű az
„olcsó PEREPATICS”
kötött és szövött áru üzletéből
Futoski put 27 sz.

Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Aerofotóval Amatőr képek kidolgozása

Egy darab diák vagy sportsapka a
„VOLGA”
speciális sapka üzemből. Mielőtt sport,
diák, vagy egyenruhasapkát vesz, te-
kintse meg árúházunkat, Noviszád,
Ustavsza 1

Egy ötletes és szép gyermekjátéko-
ad a
VELIKI PARISKI MAGAZIN,
Noviszád és környéke legnagyobb já-
ték divat és rövidáruháza.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár.
A egkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra dé után
3 óraig, szombton déli 12 óraig vezünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

ALLAST KERES

Gyors és gépirónó szerb, német és
magyar nyelvtudással, többévi gya-
korlattal állást keres azonnali belé-
pésre. Cim a kiadóban. 5014

KÖNYVELO, mérlegképes, szerb, ma-
gyar, német levelvező, gépiró atánlko-
zik. Orakönyvelést is vállal. Cim a
kiadóhivatalban. 5067

Pénzbeszedői, raktárnoki, vagy ha-
sonló állást keres kaucióképes nős ke-
reskedőségű. Beszél szerbül, magya-
rul és németül. Cim a kiadóban. 5062

Eladó 50 család méh minden felsze-
reléssel. Szalma Imre, asztalos, Hor-
gos. 5063

KERESLET

Intelligens urinó gimnazista diák-
lányt teljes ellátásra felvesz. Cim a
kiadóban. 5003

DIÁKOKAT, fiukat vagy lányokat,
teljes ellátásra elváltalok. Cim: Novi-
szád, Ljubljanszka 12. szám. 4860

Keresek a gimnázium ötödik osztá-
lyába járó leányom részére noviszádi
uri családnál teljes ellátást. Előnyben
elvan család, ahol hasonló koru lány-
ka van és alkalem a francia vagy an-
gol nyelv gyakorlására. Cim a kiadó-
ban. 5029

Diáklányokat felvennék teljes ellá-
tásra szerény fizetésért. Jelezen tanu-
ló hatodik gimnazista lányommal
együtt vagy annak segítségével tanul-
nának. Tóth Ferencé, Noviszád, Lu-
kijana Musickog 49. 5025

Jégszekrényt jókarban lévőv venniék
Bajer, Noviszád, Sztrazsiloa ul. 8
5050

Keresek szolid, egészséges cselédet
kisebb háztartáshoz, gyermek mellé.
Kralja Alekszandra 3. I. Noviszád. 5058

Kifutófiu bicikli nélkül felvétetik
Zselyeznicska 56., Noviszád. 5061

Utazó, a fűszerszakmában jártas és
egy komolyabb hivatalnak azonnali
belépésre kerestetik. — Ajánlatokat:
„Szorgalmas” jellegével a kiadóhivatal
továbbít. 5064

Jóházból való fiu szabó-tanoncnak fel-
vétetik. Petra Zrinyszkog 51., Novi-
szád. 5054

Jobb házból való főzéshez is értő
mindeneslány azonnali felvétetik Phi-
lip. Noviszád, Vojvodjanszka 17. 5055

Keresek pénzbeszedői, raktárnoki
vagy hasonló állást. 5000.— dinár óva-
dékkal rendelkezem. Cim a kiadóban.
5056

Egyedül álló nyugdíjas lakást keres
egyszerű ellátással magános nőnél. Le-
het vidéken is. Ajánlatokat kér: Bona
Gabro, Noviszád, Poste Restante. 5006

Keresek burgonyamosó gépet, erő-
hajtásra. Kiss Lajos, Bácskatopola. 5012

Vaskapu, 30 méter kerítéssel és osz-
lepekkel olesón eladó. Fehér, Noviszád,
Tolsztojeva 61. 4993

Fiatál gyermektelen házaspárt kere-
sek házmesternek. Lakás és kis fize-
tés ellenében az asszonynak takarítást
kell végezni. Braeca Ribnikara 16. No-
viszád. 4188

KERESTETIK nős irodaszolga, aki-
nek autóhajtási engedelye van. Járán-
dóságok: lakás, fűtés, világítás, ruhá-
zat és fizetés megállapodás szerint.
Cim a kiadóban. 5070

Szakképzett bórkereskedő segéd de-
tail üzletbe azonnali belépésre felvé-
tetik. Bratya Donáth, Szubotica. 373

Jómunkás hognársegédet azonnali
belépésre felvesz: Gaál András, Ada
35 szám. 5016

Keresek megvételre egy jókarban
lévő használt cimbalmot. Draskovics
Vilma, Daruvár, Jelacisceva 8. szám
5017

Cserépkályha rakókat felvesz Ökrész
Sándor cserépkályhás. Noviszád, Kr
Petra II. 28. 5019

Jóforgalmu **MALMOT** keresek meg-
vételre, betársulásra vagy bérbé. Aján-
latok „Malomszakember” jellegére Kar-
dos hirdetővállalathoz, Noviszád, ké-
retnek. 5047

SZERSZÁMLAKATOST keresek, aki
hasonló üzemben dolgozott és így a
presek beállításában, mint a vágó és
huzószerzám csinálásban jártas. »IRIS»
fem- és pléhárugyár, Noviszád. 5046

Irodakisasszony (gépirónó) némi gya-
korlattal, aki a német- és államnyel-
vet bírja, egy keresztény Engros-üzlet
részére kerestetik. Ajánlatok »1532»
alatt a kiadóhivatalba. 5044

Szabóinatást fizetés mellett felveszek.
Tatics Illés, nőiszabó. Noviszád, Kra-
lja Petra I. u. 13., az udvarban. 5032
Szükségünk van egy a vas-szakmában

Felveszünk ügyes fémcsiszolókat. Met-
talplastika, Noviszád, Aleksza Santi-
csa 30. 5034

Köves ut mentén venniék kisebb csa-
ládi házat. Cim: Kralja Petra II. 76.,
Odri, Juhásznál. 5037

Varrólány, aki nadrágtartó konfek-
cionálásban jártas, felvétetik. Cim a
kiadóban. 5039

Forgalmas büffé és trafikhoz azon-
nali belépésre elszámolót keresek 5.000
dinár kaucióval. Cim a kiadóban. 4992

SIESSEN Szenesnél
kerékpárt választani
Nagy választék!
10.000 dináros baleselbiztosítás

Városi Mozi - Subotica

Csütörtöktől—vasárnapig
A legszebb filmszínész **Robert Taylor**
és a legbájosabb színésznő **Barbara
Stanwyck** nagy németnyelvű filmje, a

Titkos küldetés
Izgalmos, drámai jelenetekben bővelkedő film az
amerikai banditizmus korszakából
A főszerepekben meg:
Viktor Mc. Laglen és Brian Donlevy
Gazdag pótműsor!
**Esti előadások
a nyári moziban!**

Keresek több tanuló lányt varroda
részére, azonnalra. Nikola Ivkovic,
Noviszád, Dunavszka ul. 29. 4963
Jó kárpiós segéd azonnal felvétetik
Vrbászon a Gayer butorgyárban. 4974

Közszükségleti cikkek privát házak-
ban való eladására helyi ügynököket
felveszünk magas jutalék mellett; No-
viszád, Szubotica, Szombor, Odzsaci,
Szenta, Sztáribecsej, Velika-Kikinda és
Petrovgrad részére. Erić I. Komp. No-
viszád, Braća Ribnikara 3/a. 4982

Azonnali belépésre kerestetik egy
mindenes perfekt szakácsnő, aki a
háztartás minden ágában jártas és
ügyes. Ajánlatokat fizetési igények
megjelölésével kér: Kirchner L. mo-
torni mlín, Tovariševo. 4984

Fiatalabb lakatosokat felvesz Holi-
cser csillárüzem, Noviszád, Usztavsza
ucca 29. 4977

Női divatszalonba felvétetik jól ne-
velt, okvetlen hat elemít végzett ma-
gyar vagy németnyelvű tanuló lány.
Röszner-szalon, Noviszád, Kralja Petra
I. ul. 13/I. 5004

Keresek ügyes varrónót, ki fehé-
neműt is varr. Noviszád, Kralja Petra
II. 86. 5001

KIADÓ

Garzonlakás 2 nagy szoba, előszoba
és fürdőszoba azonnalra kiadó. Novi-
szád, Petra Zrinyszkog 67. 4883

Kiadó vagy eladó szeptember 1-re a
Telepen **HAZ** pékséggel és 600 négy-
szögöl telekkel. Érdeklődni: Aleksza
Santicsa ucca 2. 4862

Kiadók azonnal beköltözhető össz-
komfortos modern új lakások. Bőveb-
bet: Trgovacska i Obrtna banka, (bla-
gajna 2.) 4830

Sztáribecsejtől 7 kilométernyire, a
szállási vasuti megállónál (műut mel-
lett) 92 lán prima szántóföld szállás-
sal együtt bérbeadó. Bővebbet Özv.
Rauch Ferdinándnál, Sztáribecsejen.
5069

Azonnalra kiadók: egy két és egy
háromszobás összkomfortos lakás ösz-
szes mellékhelyiségekkel. Érdeklődni:
Beogradszki Kej 2 szám alatt a ház-
felügyelőnél. 5015

Kiadó százalékra jóforgalmu ko-
vácsműhely teljes berendezéssel. Özv.
Brankov Rádóné, Bácskogradiste. 4999

Petrovaradinban kiadó szeptember
1-re egy nagy nyomda, megfelel irodá-
nak, raktárnak stb is. Esetleg lakással
együtt. Ugyszintén kiadó egy nagy, 5
vagon áru befogadóképességű pince-
helyiség, több kisebb raktár és egy
emeleti raktár. Bővebbet Lukács üzle-
tében, Noviszád, Arhimandrita Rajicsa
4. sz. Ugyanott egy előnyomda eladó.
5052

8 és 1/4 hold szántóföld a löverseny-
tér mellett bérbeadó. Bővebbet Abra-
hám könyvkereskedésben. 4965

Bácskai nagyközség központjában lé-
vő házat elcserélném kisebb csa-
ládi házzal Noviszádon. Cim a kiadó-
ban. 4976

Szenzáció!

UJ, PATENT Gumi-lópatkó üzem

Információt nyújt
Šišmanović, Beograd, Trnska 21.
Képviseletet keresünk

4281

Posta ucca 14 szám alatt kiadó azon-
nalra egy üzlethelyiség. 5026

MŰHELY a város központjában,
szép, ötven négyzetméter nagy, azon-
nal kiadó. Ing. Ladisláv Wertheim.
Noviszád, Kralja Petra II. 26. 5027

Lakás, a város központjához közel:
2 szoba, konyha és mellékhelyiségek,
kiadó. Szlovácska 28., Noviszád.

Üzlethelyiség, ujonnan épült sarok-
házban, szoba, konyha, speiz és mellék-
helyiségekkel ellátva, azonnal kiadó.
Noviszád, Aleksza Santicsa 94. 4991

Uccai szoba, udvari szoba, konyha,
speiz és mellékhelyiségekkel álló, tiszta
lakás, közel a város központjához
olcsó áron kiadó. Szlovácska ucca 28.,
Noviszád. 5077

ELADÓ

Családi ház eladó. Bankkölcsön át-
vehető. Alekszandra Adamovicsa 43.,
Noviszád. 5048

50 kilogrames tizedes mérlegek, hi-
telesítve, rendkívül olcsó áron eladók.
Garai, Noviszád, Trg Knjeginje Zorke
8 sz. (volt buzatér.) 5049

Jókarban lévő sport gyermekkosci el-
adó. Bajerle Jovan, Noviszád, Pasiceva
u. 21. 5051

A Szubotieska és a Tresvina uccák
sarkán lévő új ház eladó. Áll: 2 kom-
plett lakásból, mely üzlethelyiségnek
is megfelel. Érdeklődni ugyanott a ház-
tulajdonosnál. 5059

Több házhely a város belterületén,
jóljövendelő bérházak, családi há-
zak és földel eladók. Megbízott: »Imo-
bilija« ingatlanforgalmi iroda, Noviszád
Mite Ruzsicsa 4. Kat. Porta 4. 5000

Jól jövendelő ház a Telepen eladó
Érdeklődni: Rumenacska 57., a trafik-
ban, Noviszád. 5053

Háztelek részletfizetésre, Noviszád
új tisztviselő telepén, gyönyörű, teljes
komfortu ház a város legszebb villa-
negyedében, bérpalota a város központ-
jában 10% jövendellel, több szállás
és szőlő eladó. Kedvező fizetési felté-
telek. **DOMOVINA**, Ingatlanforgalmi
iroda, Noviszád, Mileticsava 26. 5057

Borbélyüzlet-berendezés teljes felsze-
reléssel olcsó áron eladó. Cim a kiadó-
ban. 5071

Több házhely a Nikola Tesla ucca
végén eladó. Érdeklődni: Primorszka
45 sz. Noviszád. 5072

Házhelyek eladók a Darányi telepen.
e Rudnicska és Sárplaninszka uccák-
ban, jutányos áron. Érdeklődni: Te-
merinszka ul. 55. 5065

Német községben jóforgalmu sze-
mélyjogu gyógyszerár készpénzért el-
adó. Cim a kiadóban. 5066

Darálómalom 28 HP. fatüzeléses mo-
torral, kétpár gyárvias kőpad-árvány-
nyal, szijjazzattal, az adai külső járá-
son 511 sz. alatt eladó vagy földért el-
cserélhető, épülettel vagy anélkül Kis-
juhász Lajos és Társa, levél: Gombos
Ida, Bácskatopola. 5068

Eladó egy Schüler-Büsenderfer zom-
bora. Temerinszka u. 37, Noviszád. 4950

Uj hajtókocsi eladó. Noviszád, Bra-
tya Ribnikara 21. 5005

Eladó egy »Yorkshire« féle hasas
anyakoca, előhasi. Megtekinthető: Du-
tyák, Noviszád, Teodora Pavlovicsa 38.
4996

HÁZ egyemeletes, teljesen ujonnan
épült, a város szívében, 4 lakással, 2600
dinár havi jövendellel eladó. Ára:
220.000 dinár készpénz, 90.000 dinár
hosszulejáratu kölcsön. Elköltözés mi-
att az eladása sürgős.

HÁZ közel a fürdőparkhoz, 5 szobás,
teljes komforttal, beültetett nagy gyü-
mölcsöskerttel 220.000 dinárért eladó.

HÁZ a Kralja Alekszandra kaszár-
nya közelében 1575 dinár havi jöve-
dellel eladó. Ára: 100.000 dinár
készpénz, 40.000 dinár adósság átve-
hető.

HÁZ 2 emeletes, tiszta jövendellel
10%. Készpénzben fizetendő 275.000 di-
nár, 100.000 dinár hosszulejáratu köl-
csőben átvehető.

HÁZ. Dérház a Pasiceva-ucca köz-
lében, havi jövendellel 1600 dinár. Ára:
140.000 dinár.

SZŐLŐ a Ribnyákon, 1/4 hold 25.000
dinárért sürgősen eladó.

TELEK az új Banovina közelében:
14 méter uccai front, 25 méter mély,
ára 90.000 dinár.

TELEK 5 darab, egyenként 15.000 di-
nárért eladó. 12 m. uccai front, 30 m.
mély.

Aki bármilyen házat, telket venni
vagy eladni akar, üzlethelyiséget vagy
lakást kiadni vagy bérelni akar, az
forduljon teljes bizalommal a jólbeve-
zetett ingatlanforgalmi irodához: **BIRO**,
Noviszád, Ilije Ognjanovicsa 18., a Ta-
nurdzics palota mögött. 5036

Uj téglaépület 6,5x15 méter és egy
csereppel fedett deszkaépület 6x3 m
lebotásra eladó. Továbbá: szekér,
szecskavágó, eke stb. Alekszandra Ada-
movicsa 60. szám. 5040

Eladó forgalmas helyen fűszerüzlet
teljes leltárral. Lehet darabonként is.
Ugyanott eladó egy oldalkocsi kerék-
párhoz. Rumenacska put 8., Noviszád. 5041

Uj ház 400 négyszögöl telekkel el-
költözés miatt sürgősen eladó. Novi-
szád, Ciril i Metoda 35. 3863

Zemunban 3 lakásból álló ház, 900
dinár havi jövendellel 75.000 di-
nárért eladó. Nahmijas Izsák, ingatl-
anforgalmi iroda, Zemun, Zmaj Jovi-
na 37. 3008

Kocsmá a város szívében, forgalmas
helyen, berendezéssel együtt eladó. —
Cim a kiadóban. 4827

MESZELŐK, KEFÉK, ECSETEK a
legjobb minőségben, legolcsóbb ára-
kon Bohotzky Károlynál, Kralja Petra
II. ul. 39., udvar. 4843

Eladó ház a telepi katolikus temp-
lontól 150 méternyire. Szubotieska u.
110, Noviszád. 5002

Aramvonalas kis »Fiat« 4 üléses el-
adó. Esetleg kifogástalan motorbicik-
liért ráfizetés ellenében elcserélhető.
Neogrady, Sztáribecsej. 4994

Kisebb új ház Noviszádon eladó.
Bővebbet: Produzsenje Szlovácska ul.
17. alatt. 4997

Eladó Noviszád egyik legforgalmasabb
helyén 5 év óta fennálló jólmenő fű-
szerüzlet. Szükséges tőke 50.000 dinár.
Cim a kiadóban. 5008

Butor, elköltözés miatt, jutányos
áron eladó. Bratya Ribnikara 37. No-
viszád. 5018

Eladó egy teljesen jókarban levő
komplett szalagfűrés, reszelőgép, ké-
zi és géphajtásra alkalmazható és egy
Ganz-féle villamosmotor 2.2 lóerős. —
Noviszád, Uzpenszka ucca 12. 4960

Jólbevezetett fűszerüzlet Noviszádon,
komplett berendezéssel — elköltözés
miatt — olcsó áron eladó. Cim a ki-
adóban. 5028

Majdnem új 4 szoba butor, u. m. há-
lószoza, ebédlő, kombinált ebédlő,
konyhabutor, valamint egyes butor-
darabok eladók. Cim Schmolka-hirde-
tőben. 5045

Eladó Noviszád központjában egy
emeletes ház 340.000 dinárért, 70.000
dinár tartozással a Hipotékárna Ban-
kánál. Évi jövendellel 45.000 din. Cim
Schmolka hirdetőben. 5043

Üres telek 20x135 m. Kraljevića Mar-
ka u. 36. eladó. Érdeklődni Schmolka
hirdetőben. 5042

Üzletajtó rolloval eladó. Bušics Fe-
renc, Noviszád, Kralja Petra II. 64. 5031

Üzleti állvány 4 méter hosszú, 2.40
magas, alul 3 fióksorral eladó. Fischer
! Sin, Noviszád, Trg Oslobođenja 2. 5035

Vályog eladó az orosz temető mö-
gött. Érdeklődni: Rumenacska 81., No-
viszád. 5038

Jó állapotban lévő használt jégseke-
rény jutányos áron eladó. Elektro BE-
WE, Noviszád, Kralja Alekszandra 5. 5075

Eladó 12 darab cserépkályha, hazai
és cseh gyártmány. Megtekinthetők:
Kralja Petra II. 160., Noviszád. 5076

Tervezi és készíti a legmodernebb összes
kárpitos és díszítő
munkákat a legszolidább áron
TREBICS kárpitos, SZUBOTICA,
Jelacsicsava 9.

KÜLÖNFÉLE

SZÜLESZNÖK kéri az ingyenes
könyvecskét: »Dezinfekcija u prakti-
babece«, melyet teljesen díjtalanul küld
Dr. Stevanović i Pyk, Beograd, Pošt.
Fah 489. 5000

HÁZIKOSZT, libaszirral főzött ebéd
6.— dinár, téstával 7.— dinár. Kihor-
dásra is kapható. »Abesinia« korcsma,
Noviszád, Kralja Petra II. 41. 4968

BOR

saját termésű 1936. és 1937. évi kitűnő
fehér, rizling és kövidinka minden té-
telben eladó. Bővebbet Vidaković An-
tun szenátornál, Hajduk Veljka 10.,
nagy szőlőtelep. Csikérija 229. 369

POLOSKAT garancia mellett kiir-
tunk. Telefonhívásra azonnal házhoz
megyünk. Áraink szolidak! Zavod za
dezinsekciju, Radulović, Beograd, Pa-
šićeva 2/I. Telefon 20-639. 1666

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali
krém. Ára helyben 12.—, vidéken 14.—
dinár. Apoteka Kuehler, Vrsac. 2474

Szombor és környéke órát, ékszer-
vásárol — javított Kuntseher Emerich-
nél, Szombor. Olcsó és megbízható. 2846

Ócskavasat, használt gépeket, hasz-
nált fémet vesz-elad Jeremić Branimir
Ruszka ulica 37, Noviszád.

FÉRIFEHÉRNEMŰT elsőrendű ki-
dofogásban készítik kereskedők részé-
re saját anyagából vagy adott anyag-
ból. »Jugorublje«, Noviszád, Szrem-
szka 11. 3900

Figyelem! BUTOROK
modernizálása, épület-munka, új modern be-
rendezést legjutányosabban készít
Háme Ferenc műbutorasztalos
Szubotica, Vojnici Tosinica ul. 7.

Nedves lakása 3 nap alatt száraz
falleütés nélkül »Trokin«-nal. Mau-
rer, Noviszád, Mornarszka 19/a. Beje-
lentéseket elfogad: Freud Marcel, vas-
kereskedés, Kralja Petra II. 34. 2561

Száraz a lakása 24 óra alatt »Izolá-
torral«. Garantált, olcsó, tartós. Weisz
Sebestyén, Zselyeznicska 74., Novi-
szád. 3936

Férfiingeket, valamint fehérneműt
garanciával készít »Julia« szalon és
előnyomda, Usztavszka 5, Noviszád. 2945

Legjobb tőkebefektetés Zágrebban
bérházat venni. Felvilágosítást ad:
»Prosperitas« Zagreb, Jurisíćeva 12. 4745

Óra- és ékszerjavításokat lekiismeret-
esen végez »TIK-TAK« Sziveri Károly
órásműhelye, Laza Teleszkog 1, Novi-
szád. 2941

1000.— dinárt kereshet havonta há-
zimunkával. Anyagot adok, kész árut
átveszek. Kérjen prospektust, mellé-
keljen válaszlevelet. »HEMIPA« Pan-
csovo, Trg Kralja Alekszandra 3. 2475

Uj kádógosműhely, Gorencz András
Noviszád, Kralja Petra I. 27., udvar.
Olcsón és megbízhatóan végez minden
e szakmabeli munkát. 4803

Párisi stoppoló intézet tökéletesen
javít, minta szerint, mindenféle szöve-
tet és öltönyöket stb. Ugyisintén sze-
pen és tökéletesen bestoppolja a zse-
beket az öltönyök kifordításánál. No-
viszád, Zselyeznicska 78., ajtó 10. 4851

SULYOK fest, tisztít. Száraz és ve-
gyi tisztítás. Bőrkabátok festése min-
den színben. Olcsó árak. — Noviszád,
Postanszka 14. 7045

Eberhard ekék, Praener vetőgépek
és mindennemű más mezőgazdasági
szerszámok SZENES vaskereskedés-
ben.

Singer varrógép, Noviszád, ajánlja
egészen újszerűen berendezett mehani-
kai javítóműhelyét és mindenfajta var-
rógép javítását vállalja. 5030

Minden rendszerű MÉRLEGET ké-
szít, garancia mellett olcsón javít Ma-
tija Garai Noviszád, Trg Knjeginje
Zorke 8. 4955

JÓ KONYHA, nagyszerű italok, kel-
lemes terrasz, elsőrendű zene, — tánc
— hangulat. — Vidékieknek találkozó
helye. »CORSO« vendéglő, Petrovgrad,
a nagytemplom mellett. 5021

Az arcébrt nem preparálni, hanem
rendszeresen ápolni kell. Daruvári
krém a legjobb arcápoló. Háromsarkos
nagy doboz 15 din., feles doboz 7.50
dinár. Kapható szaküzletekben.

2500.— dinár befektetéssel havi 1000
dinárt kereshet. Levelezés horvátul.
»ANOS« Maribor, Orožnova ul. 6. 4742

Hölgyek figyelmébe! Varga Ilonka,
Beograd, Dečanska 23 sz. alatt az ud-
varban női, gyermek és férfifehérne-
mű varrodát nyitott. Olcsó árak! Ki-
váló munka! 4215

Szükségünk van egy vas-szakmában jól
bevezetett
utazóra
Provizió, esetleg fix is. Cim a kiadóban.

FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSAGRA

Ha Beogradba jön, látogassa meg a legszebb és legnagyobb kerthelyiséget

RATNIČKI DOM

Minden este a beográdi rádióból ismert „Aranicki“ kítűnő tambura zenekara hangversenyt ad. A zenekar primása a közhírmert „MATYI“.
Elsőrendű ételek és italok, nyárson sült specialitások, szolid árak!

Cukorbetegnek
kítűnő segítőszert a
gyógyuláshoz a
DIABETOL TEA
Ára 30- dinár
Főképviselet:
ISIS D. D.
BEOGRAD — ZAGREB
Hapfató minden
gyógyszertárban.
Op. reg. Min. Soc. br. 130/38

**Mindenki vásárolhat
nálam olcsó fűzifát!**

1 öl gyertyán-hasáb	640 — dinár
1 öl cserfa-hasáb	600 — "
1 öl bükkfa-hasáb	580 — "
1 öl gyertyán-dorong	560 — "
1 öl bükkfa-dorong	550 — "
100 kgr. gyertyánfa vágva és aprítva	38 — dinár
100 kgr. gyertyánfa csak vágva	39 — "
100 kgr. bükkfa vágva és aprítva	39 — "
100 kgr. bükkfa csak vágva	34 — "

Minden házhoz szállítva.
A fa elsőrendű minőségű és a vevő kívánságára annak lakasan összerakjuk. A kötetet azonnal meg lehet csinálni, a szállítást pedig a vevő kívánságára I. évi október végéig történik meg.

Husković fafelep
NOVISZAD, a tengerészek felé vezető uton
Telefon 28-78

Rádió
Kansch—Ingelen—Standard stb.
A legmodernebb rádió készülékek hosszú lejáratu
részletfizetésre valamint gyermek-kocsi minden
színben és kivitelben kaphatók
Kármán Pál rádió kereskedőnél,
Bačka Palanka, Kralja Petra 349.

DOZSAI VINKO aranyozó
Beograd, Cincara Janka ul. 5 (Kalimegdánál)
VALLAL:
mindenféle aranyozást, ezüstözést,
képkeretek aranyozását stb.

Modern! Szép! Olcsó!
PARAFA PARKETTA
Elszigetelt az ütést, lármát, hideget, meleget
Felszerelik és látható a „Vreme“ új palotájában,
Beogradban, Decsanszka 31.
Minden felvilágosítással szolgál!
FABRIKA ZAPUSACSA
Njegoseva 67 BEOGRAD VIII Telefon 20-388.

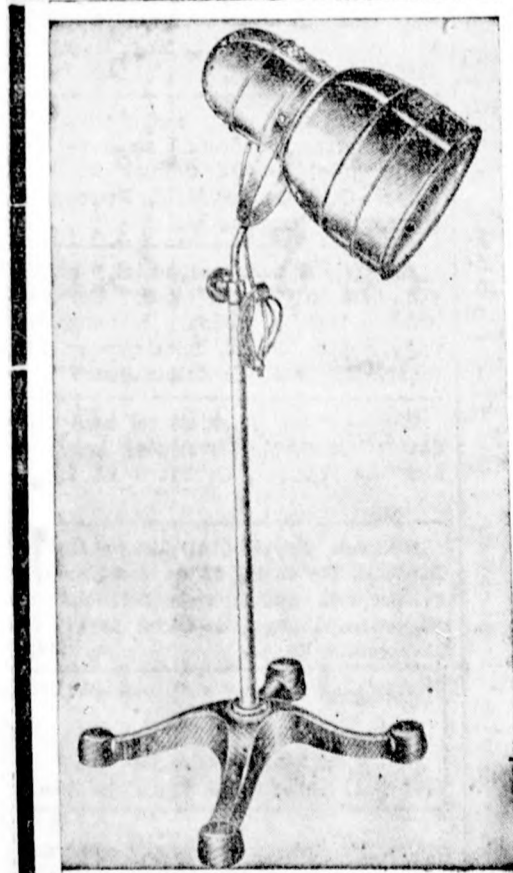
RODITELJI!
Na pragu nove školske godine nastaju i nove brige za Vašu decu;
naročito, ako Vam nije moguće da ih kontrolišete.
Moderan đачki INTERNAT „GIMNAZIUM“
koji je uređen po uzoru na engleske koleže, prima ograničen broj
pitomaca: redovnih đjaka državnih škola, kao i privatnih učenika
škole „Gimnazium“. Internat „Gimnazium“ nalazi se u sopstvenim
zgradama, u samom centru beogradskih srednjih škola; savršeno je
uređen; ima velike bašte, veštačku plažu, gimnastičke sprave i osta-
le udobnosti. Strog roditeljski nadzor i stručno spremanje omoguća-
vaju dobar uspeh svakom pitomcu. To je jedini internat u Beogradu
koji je saobražen odnosnim propisima Ministarstva prosvete.
ŠKOLA „GIMNAZIUM“ otvara 1 septembra dnevne i večernje
kurseve za sve razrede gimnazije. To je jedina ustanova, u kojoj pre-
daju isključivo kvalifikovani stručni profesori. Upis još traje.
Đjake, koji su pali na PRIJEMNOM ISPITU, spremamo tako, da
ujedno polože prijemni ispit i I razred gimnazije u junu 1939 godine.
DOPISNO ODELJENJE škole „Gimnazium“
sprema zainteresovane putem dopisnih predavanja, koja se šalju po-
štom kući. Originalni metod „Samouk“, po kojemu su naša dopisna
predavanja sastavljena, svojom velikom shvatljivošću i idealnom lako-
ćom omogućava svakome da spremi i položi jedan ili dva razreda gim-
nazije u junu 1939. Rad počinje odmah.
SOPSTVENI PREVODI sviju francuskih, nemačkih i latinskih či-
tanka mogu se dobiti preko škole „GIMNAZIUM“.
„VEŠTINA PAMĆENJA“ (mnemotehnika) upućuje đjake: kako se
lako uče i trajno pamte svi školski predmeti. Ta knjiga staje din. 20.
Veliki broj zahvalnica, koje nam stalno pristižu, dokazuje ogroman
uspeh u desetogodišnjem radu škole „GIMNAZIUM“.
Opširne prospekte i obaveštenja šalje na zahtev svakome:
GIMNAZIUM
Direktor: profesor I. J. Banić
BEOGRAD Kraljice Marije 6.
Tel. 28-935

Zongorák és pianinók
a technika leg-
ujabb csodás
alkotásai állandó
nagy választék-
ban.
Truppel Béla, Noviszád
zongora és harmonium lerakata. — Kedvező al-
kalmi vetelek keveset használt zongorákban

„PUSATOL“ biztos hatás mellett leszok-
tatja Ont a dohányzástól. Egy üveg ára 20- din.
Drogéria „HIGIEA“
K. Živojnović
Trg Ostobodjenja 2 Telefon 27-03

A föld éhes,
trágyázni kell. A műtrágya árát sokszo-
rosan megtérti a gazdák aratás. Kérjen
prospektust kereskedőtől, szövetkeze-
tektől, vagy pedig a
ZORKA
gyártól, Beograd

FODRÁSZOK FIGYELMÉBE!

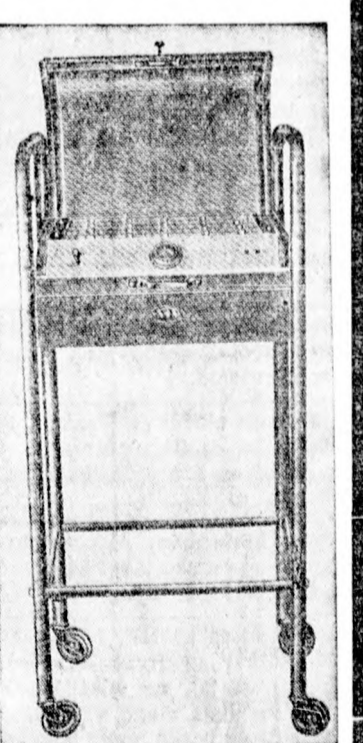
A legnagyobb vállalat fémáru kidolgozására a

METALINDUS

Beograd, Kralja Aleksandra ul. 274.

Készít és állandóan raktáron tart mindenféle fodrász-készü-
léket, úgy villany mint drótnélküli gőzkészülékeket, „Manon“-
készülékeket, olyan községek részére, ahol nincs villanyáram,
spiritusz-fűtéses készülékeket. Jótállás mellett vállaljuk minden-
nemű fodrász-készülékek szakszerű javítását, fűtőtestek izolá-
lását (Wicklung), valamint nikkelezést.
Adunk részletfizetésre is!

METALINDUS, Beograd, Kralja Aleksandra ul. 274.

Nyomatott az Uránia nyomdai műintézet és kiadóvállalat körforgógépén, felelős nyomdavezető: Frank József, Kralja Petra II. (Futoski put) 50.

A kanyargó Tisza partján...

Az augusztusi nap arany sugarai rézsut hullanak a szöke Tiszára és millió villódzás ragyog fel a víz tükrén. Minden csupa szín, csupa ragyogás. Az ezüstlevelű füzek némán hajolnak a víz fölé, s a sűrű nádas halkán zizeg. Nem zavarja a madarak délutáni álmát. A parton a smaragdöld vizen régi barna csónak ring elhagyatottan.

Halk kuncogás, léptek-zaja halatszik a kert felől. A nagyvirágú napraforgók közül kibukkan a lány fürdőruhás alakja, amint lábujjhegyen szökdecsel az árva csónak felé. Valaki elől fut, de nem menekülően, hanem csábítón. Elárulja huncut mosolyu kék szeme. Kék fürdőruhájában, szöszke bolyhos hajával, gyerekes modorával olyan, mint egy csokor nevető buzavirág.

Ujra zörrennek a bokrok, s tempós ugrással ott terem mellette a huncutkás mosolyu, feketeszemű fiú is, aki merő ellentéte a kislánynak. Izmos karjaival, határozott mozdulattal oldja a csónakot; fekete szeme tüzesen, okosan csillog. Mosolya félig kérő, félig parancsoló.

Beülnek szemben egymással. Az evezőlapat belehasít a csillogó vízbe, s a csónak csipkés ezüst-arany sávot von maga után. A lány álmódóva nézi az ezüst csillogást, míg a fiú merészen az ő kék szemét keresi. Nem is beszélnek, mi nek? A természet szépségeiről kár beszélni. Az itt fekszik előttük teljes pompájában, a multat kár idézni, a jövőről pedig korai még beszélni. Alig pár napos ismerősök. A jelen — a jelen pedig így szép, édesen, titokzatosan, várakozóan.

A csónak pedig síklik biztosan a túloldal felé, ahonnan az ezüstlevelű fűzfaberek várja őket.

— Itt kikötünk ugye? — kérdi a fiú, s már ugrik is, hogy a kislánynak a kezét nyújtsa. Kéz a kézben elindulnak a gyérfüvű füzek alatt.

— Kislány — szól a fiú, ugye nem hagyja el még falunkat? Ugye ittmarad még a kanyargó Tisza partján? Ni, itt milyen kék az ég, milyen csillogó a víz, itt mindenki szereti magát és nézze én is...

— Ugyan hagyja — mosolyog fölényesen a lány, jöjjön inkább szaladgálni, ugrálni. Mi már felnőtt, dolgozó emberek vagyunk, hagyjuk a szép szavakat!

A fiú csak bólogat, s nagyot ugrik a futó lány után, aki incselkedve ugra-bugráll jobbra balra. Nevetésük felveri a halk berek csendjét, s a madarak is kacagva beletrilláznak nevetésükbe.

— Ugye kifáradtál kis huncut? — mondja a fiú — s belekarol a kipirult orcájú lihegő lányba.

Beülnek a csónakba, hogy új irányba evezzenek. Szemük most mint két delejes áram egybekapcsolódva csak egymást nézi, az csolódva csak egymást nézi, az irányt nem látják. S a csónak, Is-tén tudja, miképen, lassan befordul a zizegő nádasba. Itt már zöldesbarnás a víz, s csak néhol sikerül a napsugárnak egy-egy sávot be- aranyozni. A vizen itt-ott fehér ta-

virózsák és sárga liliomok álmodoznak, a nád pedig halkán susog.

A csónak megáll, s a fiú biztos mosollyal odaül a lány mellé. A fölényes mosoly most eltűnik az arcokról, s helyette csendes, szinte áhítatos boldogság ragyog szemükben. A fiú fekete szeme még melegebben csillog, s míg a kék-

szemű lány a tavirózsák után hajol, a fiú gyengéden átöleli, megcsókolja a félig rémült félig nevető szempárt...

S a Napisten pedig a kék égről kacagva hinti arany sugarait, hogy pár percre bár, széppé, aranyossá varázsolja ezt a nehéz, küzdelmes életet.

(thr.)

A kibékülés

Írta: Fűrj Lajos

A zongora mélyen, kellemesen zúgott a szobában. Olyan távolról és olyan halkán hangzott, mint ahogyan a csend szokott az erdő mélyében zúgni. Sándor a karosszékben ült. Lábát keresztbe rakta, a hamutálcában füstölgött a cigareta és a le nem vert hamu szürkén remegett. Sándor két napja nem beszélt Irénnel. Hazajött, elfogyasztotta az ebédet szótlanul, előlvasta az újságot, azután elment kártyázni a kaszinóba.

Irén elnézett mellette, mintha senki sem volna a szobában, ült a zongoránál és keskeny ujjai végigszaladtak a fehér-fekete vonalon. Sándor néha az újság széle felett ránézett, csak egy pillanatra rajtfelejtette a szemét és szeretett volna odaszaladni és megcsókolni. Ekkor azonban eszébe jutott, hogy Irén milyen dühösen kifakadt ellene és újra ráncba szaladt a homloka.

— Mi értelmű van ennek a haragnak? Örökké úgy sem tart, ugy-

sem válnak, mert mind a ketten szeretjük egymást. De valakinek el kell kezdeni.

Ujra cigarettára gyújtott.

Irén erőltetett nyugalommal lapozott a kották között, úgy tett, mintha keresne valamit, valami nagyon fontosat, pedig nem látott belőlük semmit, minden összefolyt előtte fehérbe, megfeketébe. Rácsapott a billentyűkre és féloldalt Sándorra nézett. Látta az összeráncolt homlokot, a füstölgő cigarettát és a fehér kézbe tartott újságot néző szemet. Érezte a férfi gondolatait.

— Persze, hogy én vagyok a hibás, nem lett volna szabad azt mondanom Sándornak, hogy nem a gyűlösen volt olyan sokáig, hanem megcsalt azzal a szöke nővel, aki olyan sokat jár az irodába és akinek most viseli a válópöröt.

Élesen csörömpölt a telefon.

Egymásra néztek. Pillanatig egyik se mozdult. Azután Sándor odament és felvette a kagylót.

Tavaszi Gyura

Falun, nyári este, a mezei munka után, a házak előtt bóbiskoló emberek megélenkülnek; a lányok a padkáról, földről föléihelődnek, a gyerekek az ucca elejére föl futnak, árnyak könnyű homályában az első házak előtt is fölzsívajognak, nevetés, riogás indul el az álmosodó falu, az öblösen elmélyült egyetlen ucca fölött, a kis parasztyerekek, mint a hínörök nyargalva jelentgetik:

— Jön a Tavasz Gyura...

— Jön a Tavasz Gyura...

A fölzejárat gyermekhad mögött egy nyurga ember mutatkozik, meszszibbről még csak az ösztövérfarmája válik ki a szürkületből, egy fekete zsák panyókára vetve a testén, kerek kalapjáról pántlikák libegnek-lobognak, amint megemeli a hosszú lábait, elnéz az áncos ugrálással rugja szét magakörül a gyerekeket... már elénk kerül és a lányok kacagva biztatják:

— Táncolj egyet Gyura...

— Pántlikát kapsz Tavasz Gyura...

A nyurga legény megdobja a zsákot maga fölött, a fiatal arca bárgyún szélesedik, mosolyog, benőt haja, vastag szemöldöke, majdnem hogy összeér, a szája nyálazva megnyílik és Tavasz Gyura várakozva megáll, keselyűfejét lassan lehajtja, a virgonebb lányok pántlikát tűznek a kalapjára. Tavasz Gyura megemeli a hosszú lábait, elnéz az emberek, alacsony házak fölött és mint a fölérő motolla, össze-vissza ugrál...

Tyuhaj, nevetés, gyereksívajlás, Tavasz Gyura járja a táncot és megszegődik... a fekete zsák ugrik egyet a hátán, a lába elé kapkodó gyerekeket kaszáva elrugdossa és egyforma ábrázattal, morogva, mosolyogva arrebbszökken... még illeget emelgeti a meztelen talpu löcselábait, a faluból kivezető ucca esti fátolai már takarják az afakjait, kalapja körül a pántlika-özön még hánykódik, erre-arra libben, aztán zsákostul, mindenestül eltűnik a figurája...

Hová megy?...

Honnan jön?...

A takaró boru oszlo sátoral alól merről bukkan föl megint és összezőregeti a szentos lábait és rázza, bokrétázza fején a meduza-esavargásu pántlikáit...

A csufolás vesszőzésében, mi bajtja az ilyen emberfajtát határból a háttárba, várakozó, vigadni akaró emberek elé?...

Faluzó utaimban mindig elém kerülnek az ilyen félnotások...

Egyszer asszony, máskor agastyán, siheder kamasz, vagy égő szemű leányka... járom az országot és beérem nyugatját, keletjét, de az üzött, megszállott jövevények, kőborló szaporodással csak áthuznak a falun...

Kik ezek a szívűkkel kifordultak, máseszűek, akik oldalogva körüljárják az embernyáját, a kelő napsugár ébren találja a kieserült szemüket, az éjszaka alagútjában táncos perdeléssel, szoltáros rimánkodással, sugdosó tanácskozással csak loholnak, loholnak...

Kik ezek a leváltak, eltaszítottak, szállongó magányosak, akik az értetlen titkokat mutogatva, köröznek körülöttünk, mint világok a világ körül...

— Kezét csókolom...

Irén végigborzongott és figyelt.

Bizonyára a szöke nő hívta föl és most Sándor elmegy. Talán tudja is hogy összevesztünk és most azért hívja el Sándort.

Sándor most belenevetett a telefonba és kétszer is azt mondta: jól van.

Irén meg akarta kérdezni, hogy ki telefonált, de uralkodott magán és nem szólt.

Sándor gondolkodott, hogy elmenjen-e tarokkozni a kaszinóba. Tegnap megigértte és dühöngenek, ha nem lesz negyedik. Irén persze megint azt gondolja, hogy a szöke nő hívta fel és most hozzá megy. Hát hadd gondolja, szaladt el benne egy pillanatra az indulat, de utána rögtön megnyugodott. Nem szabad annyira kinezni szegényt.

Összehajította az újságot és ledobta az asztalra.

Irén újra belecsapott a zongorába.

Es Sándor elhatározta, hogy mégis elmegy.

Lassan készült, hogy az asszony lássa, hogy megy. Begombolta kabátjának mind a három gombját. Lehuzta, megigazitotta. Kivett még egy cigarettát, hozzáverte néhány-szor a dobozhoz, bele is fujt és felkattantotta az öngyújtót. Miközben rászivta a lángot, Irénre nézett. Már nem zongorázott, hanem komolyan ült és nézte a festményt a falon. Sándor kiment, felvette felöltőjét azután újra visszajött a szobába. Valamit keresett az asztalon, cigarettát rakott a tárcába és megindult az ajtó felé. Lenyomta a kilincset és akkor különösen felnyikkant a zongóra. Megfordult. Irén előregörbülő vállakkal, fejét a zongorára hajtva ült és vállai meg-megrándultak.

Tétovázott az ajtóban. Hagyja most itt így sirva? De hát miért nem szól akkor? Csak egy szót mondana, csak annyit, hogy maradjon, odavágná a kabátját és hozzárohanna. Sokkal jobb, mint elmenni és dühösnek lenni. Becsukta az ajtót és újra cigarettára gyújtva az ablakhoz állt.

Irén megmozdult a zongoránál:

— Sándor!...

Megállt. Milyen nagy gyerek ez az asszony. Sir. Érte sir. Ó bántotta meg. Megindult feléje és még csak most szólalt meg:

— Tessék!...

Irén kifujta az orrát, az olajfestményre nézett, a melle megremegett.

— Ne menj el... Sándor... Ne...

Sándor elkomolyodott, kezébe vette a nagy kócos fejet, félresimította homlokából a haját és megcsókolta a nedves szemeket. Érezte arcán a forró könnyeket.

— Nem mégy el ugye hozzá?

— Kihez?

— Aki telefonált.

— A mamához?

— Vele beszéltél?...

— Persze. Mit gondoltál, kivel?

— Édes Sándorom, ne haragudj rám, azt hittem, hogy...

Az asszony átkulcsolta a nyakát s meg akarta csókolni. Sándor kifejtette magát az ölelésből. Irén csalódottan, legörbülő ajkakkal nézett rá.

— Hát mégis elmegy?

— Dehogyan megyek.

Es ledobta a kabátját. Az óra egyet ütött. Fél tíz, gondolta Sándor, most már biztos papucsnak nevezik a kaszinóban és újra megcsókolta Irént.

„Boldogasszony Anyánk, régi nagy Pátrónánk...“

Már a pogány magyarok is tisztelték a Boldogasszonyt

Már ők is „istenszülő“-nek hitték a Nagyasszonyt! — A Boldogasszony-tiszteletnek számos pogány-magyar szertartása még ma is él népünk között! — Szent Gellért a Boldogasszony-tisztelet megferecsényítője!

Irja: Bodroghy Szabolcs

... Forró, nyárutói nap. A Nap sugárkoszorúja tüzes hengerként gördül végig a nagyalföldi tájon: minden fűszál sápadozva hajol meg alatta; az akác rimánkodva fordítja feléje összetett levéltenyereit, s a nyárfa susogó lombhártyája is megmegáll, hogy lelke néma imádsággal esedezhessen hős enyhületért...

De a magyar asszonyok mindezzel nem törődnek: otthagyják most még a legsürgősebb mezei munkákat is és óriási házszerű munkálatokba fognak: ragyogó fehérre takarítanak minden kis zsellérházat is, — mert »jó Nagyasszony napja!«

Amikor ez az áldott nap is felvirrad, minden magyar férfi és nő, hacsak teheti, új öltözettel pompázik fel a szentegyházban.

És ekkor felsírnak az igazi magyar melódiák... Nem ez ujjabb: e termékeny, vig Nagyalföld által derűsebbre simított »magyaros« dallamok, hanem mély fájdalom, szinte jajgató, keleties hangfűzések: még az ősi Turánnak e véges siralom-völgyből a végtelen Napmezőre felsajgó zokogásai...

És minden sora ez énekeknek csak egy nevet cirógat:

... Asszonyunk... Boldogasszonyunk... Nagyasszonyunk... Nevek, jelzők, amelyeket egy más keresztény népnél sem észlelhetünk ilyen alkalmazásban!

... De a »Nagyasszonynap« nem is csak egy napig tündököl népünk-nél: a néphit szerint ez ünnep áldáshozó hatása egészen Kisasszony napjáig érezhető: szavuk szerint a »két asszony nap között«-i három hét csupa bűbajos erővel, rejtelmekkel teljes. Ugyanis — hitük szerint — ez időben »legjobb a tojást eltenni«; a »két asszony nap között«-i két asszony nap között szellőztetnek, azt nem eszi meg a moly; »a magbuzát a két asszony nap között kell kicsépelni és a hombárban levő régi buzát a két asszony nap között kell szellőztetni, akkor nem őszkösödik meg«; »a gyógyító füveket a két asszony nap között kell szedni, akkor biztosan használnak«, stb.

De a Nagyboldogasszony nap e sajtós magyar megünneplése nemcsak az időszakban mutatkozik, hanem az egész év folyamán: a magyar minden Mária-ünnepet a többi népektől eltérően »Boldogasszony«-névvel tisztel meg! Sőt e parancsolt, illetőleg egyházi Mária-ünnep mellett még minden hét egy napját is némiképpen megünnepli e célból azért, hogy különösen az asszonyok tartózkodnak minden nehezebb munkától. De egyes magyarokta vidékeken nem a világegyház előírása és a többi katolikus-keresztény nép szerinti szombat napot ünneplik meg.

hanem éppen keddet, amely tudvalevőleg az ősmagyarok »kedv«-es, szerencsés napja volt,

szóval valóságos ősmagyar, pogány félünnep!

De ami még a legérdekesebb: van még egy népies szólásunk is, amely nyíltan kimondja:

»Aki kedden mos, azt megbünteti a Kedd Asszony!«

... Honnét van az tehát, hogy népünk egészen különös, minden más néptől elütő, amellet határozottan pogányszínezetű tisztelettel viseltetik a Megváltó Anyja, a szent Szűz Mária iránt: ez égi lény, »Mennybevitel«-nek ünnepe valósággal központként fénylik épen a legdolgosabb nyarának közepében; hogy ez ünnepnek még egy hónap után is oly csodás hatásokat tulajdonít, de főképen: hogy a hétnek azt a napját szenteli neki, amely pogány őseinknél szintén félünnepként, sőt épen a »Kedd Asszony«-nak napjaként szerepelt?

HÉT BOLDOGASSZONY IS VOLT...

E valóban nagy kérdés feltevése nem új; már évszázadok óta foglalkoztatta a keresztény magyarságot, de igazi feleletet csak a múlt század

ötvenes éveiben nyerhetett. Az akkori szörnyű Bach-korszak fojtogató nyomása alatt a magyar ismét a dicő mult verőfényébe furta könnyes szemét avval a szent vággyal, vajha a régmult fénye leszáríthatná e véres könnyeket és hogy aztán ennek helyébe új tüzet, új erőt varázsolhatna.

A nép óhajára tudósaink még nagyobb lendülettel vetették magukat őskoruk felkutatására, így aztán ősvallásunknak eddig jóformán teljesen elfeledett területére is nagyszerűséses rábukkanhattak.

És ekkor napvilágra került e különös Boldogasszony-tiszteletünk legmélyebb, igazi gyökere is: bebizonyosodott ugyanis, hogy

már pogány őseink is tisztelték »Boldogasszony« nevű tulvilági lényt, sőt több Boldogasszonyt is különböztettek meg az égi szellemek seregében!

Hogy milyen megkülönböztetési nevük volt e Boldogasszonyoknak, erről, sajnos, kellő biztosságú adatok még ma sincsenek birtokunkban és féltő, hogy az e téren való kutatásaink valaha is vezethetnének teljes

eredményre, az azonban bizonyos, hogy pogány eleinknél e nevek »Kisasszony«, »Nagyasszony« és »Boldogasszony« szintén megvoltak, csak hogy mind más és más földöntúli szellemek személyeit fedték.

Közben bebizonyosodott az is, hogy a templomoktól nagy távolságokban élő, pusztai népünk még ma is szintén nemcsak egy, hanem több Boldogasszony létezését hiszi és vallja, így a szegedvidéki néphagyomány még ma is úgy tudja, hogy hét Boldogasszony is van! És ami a legérdekesebb: e hét közé nem számítja a Kisasszonyt, aki hite szerint nem más, mint a Nagyboldogasszony szüzen maradt lánya!

Mindemellett az említett mult századbeli tudósaink azt már mégis kimutathatták, hogy a pogány magyarok Boldogasszonyainak élén egy főszellem állott és ez volt: a Nagyasszony, másként: Nagyboldogasszony.

Ez állításuknak nagyszerű megerősítésül szolgál a magyarral, testvér és még nem régen is pogányvallású vogul népek még ma is ismert imádsága, amely a pogány ősmagyaroknak Boldogasszony-tanával és a mai magyar köznép felfogásával teljesen megegyezik, amikor ugyanis a »Nap anyját«-t »hét istenszülő urasszony«-nak tiszteli.

A MORDVIN »ANGE PÁTYÁJ« ÉS A POGÁNY NAGY BOLDOGASSZONY UGYANAZ?

Egyszóval: ma már többszörösen bebizonyított tény az az állítás, amely szerint már a pogány magyaroknak is volt »Nagyboldogasszony«-uk, akik hitük a többi »Boldogasszony« élére helyezték.

De most következik a másik igen fontos és nagy kérdés: vajon milyen erőt és hatalmat tulajdonított e »Nagyboldogasszony«-nak pogány őseink felfogása?

Erre, őskori emlékeinknek teljes hiányában, csakis a népünk között még máig is fennmaradt és nyilvánvalóan pogány eredetű hagyományok, nemkülönben a velünk testvéri népeknek még nemrég is virágzó pogány vallásai adhatják meg a feleletet.

Sorra vehetnénk most összes nyelvokonainkat és mindegyiknél tárgykörre vonatkozólag is. De ez alkalommal csak a még ma is félig pogány mordvin-testvérekkel fogunk foglalkozni. Ugyanis az ő Boldogasszony-hittételük a mai magyar néphagyománnyal nemcsak feltűnő hasonlatosságot, hanem számos esetben valósággal döbbenetes megegyezést mutat.

Ez a magyarral, testvér, és félig pogány mordvin népek máig megmaradt ősi hagyománya szintén hisz egy ősi nőszelemben, akit »Ange Pátyáj«-nak hív. Hite szerint ez az ősi Nagyasszony örökös szűz, mégis csodás módon anyja lett a »Niski-Páz«-nak, tehát magának az »Üreg-Isten«-nek, az ég Urának, aki hitük szerint »a Napban lakozik és nála laknak az elhunyt jó emberek lelkei is.«

— Ezzel párhuzamosan a mi népünk-nél is megtaláljuk annak a felfogásnak a nyomát, hogy a Nap egy nőnek a fia! Ugyanis Munkácsi tudósunk kimutatta, hogy a mi mai »Nap« szavunk nem más, mint a »Náj« (előkelő asszony, tehát nagyasszony) és a finn »pi« (fi) összetétele, azaz: »náj-pi« összetett szónak idők folyamán még jobban

Juli néni

— Hová ballag Juli néne olyan szaporán?
Minek az a nagy bokréta lám a kosarán?
Lám, lám, Juli néne.

— Ó hiszen csak kis virágok, tarkák, hazaik;
Muskátaszál majoránna mályva bazsalik.
— Hm, hm, Juli néne.

— Iccu bizony Juli néne tán lagziba mén,
Azért van a sok virág a kaska fedelén?
Lám, lám, Juli néne.

Ó dehogy is lelkem, hisz a temetőbe mék;
Halottak napjára vinném mer hogy ma van ép.
— Hm, hm, Juli néne.

— Kinek viszi Juli néne, mék sirra viszi,
Nincs ott kendnek senkije se, hát hova teszi?
Lám, lám, Juli néne.

— Nincs bizony ott lelkem nékem, senkim sincsen ott,
Egy fiam vót muszka vasban, ő is ottfagyott.
— Hm, hm, Juli néne.

— Ugy, no, látja Juli néne, hát akkor minek,
Melyik sirra visz virágot, ha nincs senkinék?
Lám, lám, Juli néne.

— Igaz lelkem... senkim nincsen... ámbátor hiszen
Kinéztem egy helyet én ott, majd arra viszem.
— Hm, hm, Juli néne.

— Kinn ahun a a fü gyepedzik, egy kis domb van ott,
Itt halt vót meg egy kis muszka, osztán avvan ott.
Lám, lám, Juli néne.

— Oda vinnék pár virágot... órá... affölé;
Biztos az én fiamra is visz ki az övé...
— Hm, hm, Juli néne.

EMÖD TAMÁS

Finn vacsora

összevont alakja. Ez pedig a mai magyar nyelvre fordítva »nagyszeszony-fi«-t jelent! Ez a tény is bizonyítékul szolgál annak az állításnak, miszerint már az ősmagyarok is azt hitték, hogy a Nap a Nagyszeszony fia!

Most már csak azt kell megvizsgálunk, hogy vajjon őseinknél ez a »Nap« csupán égitest fogalmát jelentette-e, avagy talán valami közelebbi vonatkozásba is hozta hitük az Istenséggel?

Hogy őseink a Napot a többi testvérepek módjára szintén az Isten-ség lakóhelyének hitték és tisztelték, ezt mindennél világosabban bizonyítja nekünk még ma is élő, számtalan és fölötté érdekes naptisztelő hagyományai és szokásai. Ezek közül csak a legszembeütőbbeket adjuk:

A palóc »delelés«-kor úgy tart pihe-nőt, hogy arccal a Nap felé fordul!

— Apánkró' maradt ránk — mondják — hogy

**minden jónak a teremtő apját:
a Napot tiszteljük, azé' hát
minden jóra való munkás arccal
fekszik a Napnak!** —

Az ősrégi magyar mese is úgy magyarázza meg egy leány férjhez nem-menését, mivel megsértette a Napot: szokása volt a szemetet szembeönteni a Nappal! A lozádi népmondás még ma is így tanít: »A Nap felé seperi: vétek!«

Amellett persze a »Napkelté«-nek és »Napnyugta«-nak is csodás erőket tulajdonít a még máig is fennmaradt pogány magyar néphit. A »Napkelte« előtt merített viz gyógyító, sőt sok esetben bűvölő hatása hitük szerint. Viszont pl. Szathmár megyében ez a mondás járja: »Naplemente után szemetet kivinni nem szabad, mert a házban levők nem tudnak majd elaludni«. Majdnem minden magyarlakta vidéken él az meggyőződés is, hogy »Napnyugta után nem jó tejet kiadni a házból, mert vért ad a tehén«.

De a legvilágosabb Naptisztelőt a kélekyeknél találhatjuk; ez a nép haragjában már nyíltan kimondja:

— Verjen meg a Napisten!

— Szóval a testvér mordvin pogány vallás és a magyarnak mind a mai napig fennmaradt pogány hagyományai teljesen megegyeznek a pogány vallás Nagyszeszonyának istenanyaságában való hitfelfogást illetőleg.

De most menjünk tovább. Vizsgáljuk meg, hogy mennyire egyezik meg e két felfogás a többi »Boldogasszony«-ra vonatkozólag is.

Legelőször is a legnagyobb meglepetésünkre azt találjuk, hogy amint a mai magyar néphit és a testvér pogány valláshagyományok fenntebb között azonos felfogása tanítja, éppen úgy

a mordvin hite szerint is a Nagyszeszony — mordvinül az »Ange Pátyáj«-nak — az Üregistenen kívül ugyanegy még 7 szülöttje is van: 7 védőszellem, akiknek küldetésük az, hogy az embereket minden szükséggel ellássák és bajaikban védelmükre siessenek.

Hogy a mordvin felfogás mily sokban egyezik meg a mai magyar néphittel, ezt itt alább szemléltetjük. Így ezáltal már teljesen tiszta képünk kaphatni arról a hitről, illetőleg vallásos tisztelétről, amellyel a pogány ősmagyar az ő Boldogasszonyainak személyeit övezte.

(Vége következik).

Minden honfitársamnak szívből ajánlom, hogy menjen Finnországba, csak annak nem, aki fél a házától. Mert hogy finn testvéreink, akiknek vendégszerete felülmúlhatatlan, mennyi étellel-itallal tömnek a vendéget, arról még fogalmat adni is bajos.

Megpróbálom egyszerűen elmondani, mi történik, ha az embert meghívják vacsorára.

A vendég megérkezik, az érkezők a nappaliban gyülekeznek. Ugynevezett aperitifet nem hordanak körül, csak díszes bankettek alkalmával adnak coctailt. De ez ritka dolog és inkább udvariasság az idegen iránt, aki ehhez talán hozzászólt. A rendes az, hogy aki akar, legfeljebb rágyújt. A várakozási idő kevés, a finnek pontosak. Ha nyolcra hívják az embert, akkor nyolcra ott is van mindenki.

Akkor kitarul az ebédő ajtaja. Rendes ültetés, névkártyák a pohár tetején. Kiki megkeresi a helyét. S mielőtt bármi történnék, szobaleány, vagy inas jár körül, aki a vendég előtt álló poharak közül a legkisebbet teletölti valami teljesen színtelennel. Meg nem inni sértés. A vendég megissza. Remek pálinka, de gégedet kényszerűen égeti, a szemed könnybe lábad tőle.

— Mi ez? — kérdezed szomszédodat.

— Ákovit — mondja ő és gyorsan felhajt még egy pohárral.

Mert olyan ez a pohár, mint a msebéli terülj asztalkán. Sohasem üres. A személynél saszemmel figyél. Mihelyt megittad és letetted, ott terem az inas vagy pincér, sirályszerű gyorsasággal megtölti, közben megindul az ételek sorának kínálása. Bonyolult készítésű hideg tojásétel az első. Kitűnő. Mint ahogy eleve meg kell mondanunk, hogy a finn konyha kitűnő. Több mint két hetet töltöttem ott és egyetlen étkezésnél egyetlen étel nem akadt, amelynek készítése ellen bármily kifogást lehetett volna emelni.

Ezzel az étellel egy időben teletöltik a sörös poharat. Nagy üdülés az erős pálinka után.

Most lazacot kínálnak. Lazac nélkül nincs étkezés. Többféle kenyér is kerül eléd. Vajgömböcskék egész tornya. A lazac nagyon jó, de a mi gusztusunk számára túlsózták. Muszáj rá inni. Az ember keze tétován habozik a pálinkás pohár és a söröspohár között. De legalább két fogáson már túl vagyunk. Elkezdés számolgatni magadban. A finn étlapnak nagyon gazdag a hirt. Mondjuk, hogy hét fogás a vacsora. Lement kettő. Lesz még öt. Vigyázni kell és mindenből keveset enni.

De ekkor fött burgonyát hordanak körül. Krumpli vajjal. Gyermekekünk kedves eledele. Ki tud ennek ellenállni? Nem baj, jöhet még körülbelül négy fogás, majd csak tulesünk rajta.

Sonka következik. Vastagon vágott szeletek. Igen jó sonka. Vigyázzunk, egyetlen szelet elég. Még legalább három fogás van hátra.

Most ángolnát hoznak. Szép, vastag hizlalt ángolnát, amely olvad, mint a vaj. Az ördög vigye el, olyan jó, hogy ebből muszáj enni. Sehoh a világon olyan jó ángolnát nem adnak, mint itt. Talán még Svédországban, ne legyünk igazságtalanok.

(A rövidség kedvéért nem említem, hogy folyton integet a pohárral hol ez, hol az. Többnyire éppen a házigazda. »Maljanne« — mondja a finn prozitor. Lehet őt megbántani? Nem lehet. Hol a pálinkás pohár ürül, hol a sörös. De a kiszolgálás varázslatos gyorsasággal folyton azonnal megtelik megint. Bor nem igen van. Diszvacsorákon igen, megtartják az előkelő előírást, a fehér, vörös és pezsgőbor hagyományos sorrendjét, impoortált italokkal. De rendes vacsorán, ha nincs nagyobb ünnepélyesség, ez a kettő fogy állandóan: pálinka és sör. Egyszerre. És alaposan.)

A következő fogás rénszarvas. Száraz, sós rágós, különös ízű szeletek. Aki soha életében nem evett rénszarvast, ezt nem mulaszthatja el. Különbösen is már legfeljebb egy-két fogás lehet hátra. Egy szelet rénszarvas nem a világ.

Helyes. Tul vagyunk a rénszarvason. Hatalmas halat hoznak. Olyat, mint a mi fogasunk. Remek inyenc mártást hozzá. No jó, együnk még ebből, most már nyilván mindjárt vége lesz.

Gombával kínálnak. Meleg gombafőzelék, vastag, izes, kitűnő. Ebből csak kóstolok. Igen, de miután megkóstoltam, eszem belőle jó pár kanállal, ha belehalok is. (Megjegyzem, hogy a pálinka és a sör, stb.)

Szardinia következik, de nem olajos, hanem ecetes. Nem ismerem. Meg kell kóstolnom. Pompás. Csakhogy igen erős, muszáj rá inni. (Pálinka, sör, stb.)

Mi az, még nincs vége? Nincs. Valami felvágott következik, közeplény — parizer és a szalámi között. Friss, piros kis retkek, vaj. Nagyszerű. (Megjegyzem, stb.)

Hogy a vacsora hét fogásból áll, arról már lemondtam. Arról is, hogy vigyázzok: ne egyem túlsokat. Már is annyit ettem, mint otthon három nap alatt. Most már mindegy. Alázatosan átadom magamat sorsomnak. Pörköltfélék hoznak. Kitűnő. De már alig tudok sóhajítani. (Stb.)

Gyors egymásutánban még következik öt fogás. Lehetetlen felsorolnom. Féláljultan ülök a széken. Eddig tizenhat fogás volt. Végre sajtot hoznak. Hála a jó Istennek. A sajt erős rokfőr. Vaj hozzá. Ámbár választhat az ember mást is, van sokféle. Most gyorsan feketét és cigarettát, különben meghalok.

Ekkor dermedten veszem észre, hogy újabb tányért váltanak. És pedig nagy tányért adnak az eddigi kis előétel-tányérok helyett. És óriási tálon megjelenik a vacsora. Mert mindez eddig csak játék volt, bevezető enyelgés, étvágygerjesztés. Egy-egy jérce vár mindenkire. Nem mondom, kisebb, mint a kappan, de mégis egész jérce. Tehetetlenül dőlök hátra. Azaz dőlök ki. A kezemet alig bírom fölemelni, jelzendő, hogy nem kérek.

— Mi az — mondja a szomszéd meghökkenve — hát maga nem vacsorázik?

Csak a fejemet ingatom hülyén, eszméletlen óriáskigyó módján, aki lenyelte az őzet, felelni már nem is tudok. Ez a tizennyolcadik fogás. És folyton sör és folyton pálinka. Aztán valami ködön keresztül látom, hogy még hoznak kétféle tortát, az adagok hatalmasak. És gyümölcssaláta következik. A huszadik fogás után jön a fekete.

— Milyen italt parancsol? — kérdi a házigazda, ajánlhatom a meszimarját, amely csak nálunk termő sarki szederből készül. Vagy pedig ihatik puncsot is a feketéhez, az jó vastag, olajszerű és nem olyan erős.

Valamit hebegek rá félholtan. — Azért — mondja a házigazda —, mert aztán áttérünk a konyakra. Látni szeretném a magyar testvérek híres ivási tudományát.

Nem szólok, csak hápogok. — Ó, bocsnát folytatja ő — talán nem szereti a konyakot. Akkor majd adatok oda egy üveg jó erős whiskyt. Az ilyenkor nagyon jól esik.

Végül gyanakvó arccal rámnéz. — Attól tartok, hogy nem izlett a vacsora és éhes maradt.

Harsányi Zsolt

Karinty Frigyes noteszéből:

A HABORU ELSŐ NAPJAIBÓL

A dob-uccai vegyeskereskedés lezuhzott redőnyén egy reggel a következő cédula jelent meg:

»Bevonulás miatt rövid ideig zárva.«

*

A kommünben Béla pincért bevitték vöröskatonának. Két nap múlva megjelent a kávéházban.

— Na, mi a, Béla? Kiengedtek?

— Tessék jól megjegyezni nagyságos ur. — az Eszme meghallhat, de én élni fogok.

*

Az érdemkeresetek hivatalos feliratát »az ellenséggel szemben tanúsított bátor magatartásáért így fordította ki a pesti humor:

»A bátorsággal szemben tanúsított ellenséges magatartásért.«

*

AZ ERŐS, EGÉSZSÉGES EMBER

Minek néz maga engem? — mondta megvetéssel az erős, egészséges ember, mikor megkérdezték, miért nem kato-

na. — olyan nyápic, gyöngé, beteg, akaratlan ronesnak, akiben még anynyi energia sincs, hogy kidobassa magát?

SOROZÁSON

I.

— Emelje fel az egyik lábát!

Ujone felemeli.

— Jól van. Most a másikat!

Ujone hátrafordul!

— Az egyiket letehetem?

II.

Hosszas »dekkolás« után a »baretéri iszony«-ban szenvedő kórház-kalander, aki mindenféle ürügyekkel járta sorba a katonai spitálokot, megint csak a főorvos elé kerül.

— Na, mit akar? — kérdi a főorvos, vizsgálat után, — hiszen maga már teljesen meggyógyult!

— Hát mit csináljak! — tör ki elke-servedve a frontjelölt. — tudtam, hogy ez lesz belőle! Négy hétig tartottak Pí-liscsában — jó levegő, sok étel, pihe-nés — ez az életmód teljesen aláásta a betegséget!

A házasság nem szerződés, hanem a legmagasabb erkölcsi kötelek

Az anya jogainak kiterjesztése — A válókok új rendszere — A tartásdíj — Gyermekvédelem az egész vonalon

A német kormány augusztusban lépteti életbe most kihirdetett új házasságjogi törvényét. Miután éppen e téren rendkívül nagy a különbség a német és az osztrák törvényhozás között, ezt a kérdést az Anschluss után külön és gyorsan kellett rendezni ama jogi problémák során, amelyek már rég foglalkoztatják a német közvéleményt. Az új törvény szerint most már egész Nagy-Németországban, tehát Ausztriában is, az immár egységes házassági jog kezelése és védelme az állam hatalmába megy át, amely kizárólag anyakönyvvezetők útján fogja a jövőben korszakalkotó intézkedéseit az életbe átvinni.

A házasságjogi kérdések az egész világot érdeklik, hiszen mindenütt készülnek a reformjára, ha más-más értelemben is. A házasság megkönnyítése, a válás megnehezítése, a gyermekek védelme minden elgondolásban befoglaltatnak. De a nézeteltérések rendszerint nagyok, alig akad két jogi szakértő a világon, aki egyetértene a polgári házasság külső formáinak és belső értékének megállapításában vagy a válókok sorozatában. Mikor lazulnak meg például egy házasságban az erkölcsi kötelek annyira, hogy a házasság együttélésének minden lehetősége megszűnt? Ez a kérdés a kérdése, amelyre szabatos felelet alig található. Azonkívül az új német törvényben kifejezésre jutott a nemzeti szocialista világnézet sokféle törekvése is, ami bizonyos új szintet adott neki. A külföld is kétségkívül sok újat talál benne.

A HÁZASSÁG NEM SZERZŐDÉS

A polgári házasságkötésből az idő lassan kitörölt majd minden ünnepi vonást. A jövő házastársak ma éppen csak szerződést kötnek az állami hivatalnok előtt. Személyi hajlandóság, anyagi érdekek, mint pénz, cím és rang, vagy éppen az idegen állampolgárság elnyerésének ügye, kapcsolódnak egybe, minden egy kalap alá kerül, a hivatalos asztal telve van aktákkal, hiányzik róla a melegebb szint kölcsönző virág is és öt-tíz perc alatt létrejön egy életreszóló szent ígéretnek okmányba foglalása. Az új német törvény törekvése, hogy a jövőben más-ként legyen.

A házasság nem szerződés, mondja a törvény és e tény ki-domborítására az anyakönyves a jövőben a birodalom nevében fogja a jegyeseket házasságok nyilvánítani. A birodalom nevében, ami azt jelenti, hogy a polgári házasság állami aktus és nem egy szerződés pusztán aláírása. Egyébként a német hatóságok már elrendelték, hogy az anyakönyvesek szobáját úgy kell berendezni, hogy az már külsőleg is mutassa ünnepi célokra való használhatóságát. Diszes íróasztal a hivatalnok számára, a falon a birodalmi jelvények, a vezér és kancellár képe, karosszékek a jegyesek számára, virág az asztalon. Ilyformán az

állam kezét és hatalmát a házasságkötésnél érzik annak szereplőit...

AZ APA ÉS AZ ANYA EGYENJOGUSÁGA

A kiskorúak házasságához két okmány szükséges. A nagykorúsítás, illetve a szülők beleegyezése, azután a házassági érettségi okmány, amely nemcsak a testi egészséget, a lelki készséget, az erkölcsi erőt, hanem a házasság anyagi feltételeinek fenforgását is bizonyítja. A szülők beleegyezése alatt azonban, ez a rendelkezés egészen új, az atya és az anya közös beleegyező nyilatkozatát értik. Megtörténhet, hogy az egyik szülő akár komoly okból, akár pedig kicsinyes nézeteltérésekből a házasság ellen van, különösen akkor, ha a szülők nem éltek együtt, ami eddig bonyodalommal nem járt, mert a döntés joga a családfőt, azaz a férfit illette meg. A jövőben az egyik szülő beleegyezése nem lesz elegendő. Ha a szülők nem tudnak megegyezni, akkor a kérdést a gyámhatóság elé kell terjeszteni.

A szülők teljes egyenjoguságát az új törvény megokolása szerint már csak azért is le kellett szögezni, mert a nemzeti szocializmus a nő helyzetét a házasságban ki akarja emelni és befolyását lehetőleg szeretné kiterjeszteni.

A VALÓOKOK

Az állam természetesen fenn akarja tartani a már megkötött házasságokat, de csak addig, amíg azok az állam magasabb érdekeit szolgálják tudják. A meddő házasság persze nem olyan, de a meddőség nem válóok, ha vele az egyik fél csak a másiktól szabadulni kíván. Feltétlen válóok marad a házasságtörés, de az is csak akkor, ha valóban komoly erkölcsi szakadékok képez a házasságok között. De a házasságtörés már nem választó ok, ha a sértett fél erkölcsi felfogása az ilyen el-tévelyedésben nem lát valóban — bünt. A múltban a bíróság a há-

zasságtörés megállapítása után minden esetben kimondotta a válást, tehát könnyű volt, a váljunk el-t játszani, hisz elégséges volt, ha a koronatanu megtagadta a vallomást. A jövőben a bíróság-bepillantást kell vetni a házasság-lelkébe és ítéletét aszerint formálni. E talán kissé kényelmetlen rendelkezés mellett az új törvény kegyesebb a házasságtörőkkel szemben, mint a régi volt. Eddig a házasságtörők csak kivételes esetben kaptak engedélyt, hogy egymásé legyenek, a jövőben csak kivételes esetben fogják megtagadni egybekelésüket, nevezetesen ha életük más tekintetben is erkölcsi kifogás alá esik.

Egyáltalában az új törvény kimondja, hogy a házasság csak akkor emelhetnek egymás ellen vádak, ha ők maguk — tiszta kezűek. A házasságtörő férfi nem kérhet e címen válást, ép oly kevéssé a nő, aki magatartásával alá-ásta a házi egyensúlyt és békét. Új, hogy a mindig veszekedő és perlekedő házasság a válásra kény-szeríthető, míg eddig e lelki tulajdonságok enyhe és megértő ítéletre találtak. Az új törvény persze vonakodott, a házasság alapjainak megrendülését felté-ten házasságbontó oknak felvenni, mert akkor a jövőben felette egyszerű volna, elválni. A bíróság az ilyen rendelkezés mellett kény-telen volna, minden házasságot felbontani, ha a felek azt állita-nák, hogy lehetetlen tovább együtt élniük.

A házi közösség megszűnte, ha három esztendeig tartott, elegendő válóok. De ott is a sértett fél ellentmondhat és győzhet is, ha a bíróság úgy véli, hogy nem ko-moly erkölcsi okok teszik lehet-telenné az együttmaradást. A szellemi betegség a jövőben is vá-lóok marad. A mi a meddőséget illeti, érdekes az a megállapítás, hogy a válóper egy esztendő alatt kel benyújtani. A válást azon-ban meg kell tagadni, ha a férj már 30-ik életévét betöltötte és tíz éve nős...

VÁLÁS UTÁN

A gyermekek sorsa érdekli első sorban az államot, ha már a házasságok válásába beleegyeznek. A nemzeti szocialista állam nem ragaszkodik az eddigi gyakorlat-hoz, amely a gyermekek odaité-lésével büntetni, vagy jutalmazni ki-vánt. A kérdés kizáróan az, melyik házasság tud megfelelőbb mó-don a gyermekek neveléséről és jövődjéről gondoskodni, tehát a gyermeket megkaphatja az a fél is, aki különben a válásra okot adott. A mi a tartásdíjat illeti, az új törvény mindenekelőtt kötelezi a házasságokat, hogy a válás után is dolgozzanak, ha kell oly mun-kát is vállaljanak, amely a házasság tartama alatt nem felelt volna meg szociális állásuknak. Ez a megállapítás első sorban a nőre vonatkozik. Talán ez a körülmény immár nem egy válópör megindí-tása előtt komoly megfontolás tárgya lesz. A gyermekeknek ter-mészetesen nem szabad kárt szen-vedniük. Azok megmaradnak tör-vényes jogaikban akkor is, ha a házasságot a bíróság érvénytelen-nek nyilvánítaná. Pusztán formahi-bák ezután nem teszik jövőben a házasságot érvénytelenné...

Az új törvény radikális válto-zást csak a volt osztrák területen hoz, míg Németország többi ré-szében inkább csak a nemzeti szocialista világnézet erősebb megfigyelését jelenti. Mindeneset-re csökkeni fog az ugynevezett házasságjogi ügyvédek dolga, akik a gyors és biztos válás lehetősé-geit ismerték és értették a módját azok gyakorlati alkalmazásának. Ha már sehogysem ment a dolog, elegendő volt, ha az egyik fél nyílt levelezőlapon agyonvertegezte há-zastársát, mert a bíróság a tagad-hatatlan sértésekben rendszerint elegendő válóokot látott. Meg-gondolásra készlet azonban a tény, hogy a válóperek száma az új korszakban sem csökkent, bár azok inkább a régiek, már hosz-szabb idő óta fennálló házassá-gokból fakadtak és nem az állami-lag elősegített és anyagilag támo-gatott házasságkötéseket illetik. Akik persze válni akarnak, azok-nak minden eszköz kedves, az okok, amelyek az együttélést állí-tóan lehetetlenné teszik, a modern élet fejlődésével egyre szaporod-nak. Amit az állam elérni akar és új törvényével alátámaszt, látszóan az a gondolat, hogy a könnyelmű-séget elnyomja mint a házasságok megkötésénél, mind a válóperek-ben is. Ott ahol a gyermek léte és boldogsága összeköti a házastár-sakat, ugyanis kevesebb a válni aka-rás, minden más esetben pedig a házasságok kötelesege, egymást megérteni és nem a válást előké-zíteni. Miután a német rendeletek a házasságkötés előtt szigorúan felülbírálják a jegyesek testi és lelki életét, egyre nehezebb lesz, a házasságban az erkölcsi kötele-keket meglazítani, vagy szétszaki-tani. Mindez együttvéve biztosítja az egészséges utódokat és az ál-lam jövőjét, de közvetve a házass-élet tartósságát és boldogságát is, mert edzi az akaratot, együttma-radni a sors változataiban is.

A német próbálkozás gyakorla-ti és statisztikai eredményeitől függ, vajjon lesz-e hatása más ál-lamok törvényhozására. Kritikára is csak akkor kerülhet a sor, most csak az új törvény ismertetéséről lehetett szó. **V.**

LÉLEKÜDÍTŐ

... aki jármot hágy nyakába tenni,
Mélto reá, hogy azt hurcolja is,
Mig össze nem dől a korbács alatt.

Petőfi

Szolgálj ki tenmagadat.

Közmondás

Senki sem szolgálhat két urnak

Biblia: Szt. Máté evang.

Tömjénezés a férfi veszte.

Orosz közmondás.

Agg ebnek, öreg szolgának egy a fizetése.

Közmondás

Nem hü szolga a macska a tejfeles fazékhoz.

Közmondás

Aki büszkén érzi a maga erejét, eszét, jelességét, az majd mindig szeretetlenül tekint le a gyöngékre, lelki szegényekre, fogyatékosokra.

Talmud.

RÜSTIG ZSIGMOND A BRÉMAI KORMÁNYOS

UJ ROBINSON
A magyar ifjúság számára áldofoltai
Dr. Kárpáti Károly

Rüstig még kétszer fordult és ágymentőket, kétszersültet, egy zsák burgonyát, tányérokat, evőeszközöket s konyhaszereket vitt át. Juno ezalatt megfeszítette a sátor, de nem talált bogarat, azután Rüstig utasítása szerint összehúzó a vitorlavásznaikat, hogy a sátorvázszon köröskörül érjen. Rüstig látva, mily ügyesen végzi Juno dolgát, azonnal állt elő, hogy szállítsák ki Walter asszonyt és a gyermekeket is. „Az első éjtem mondta, csak ott tölthetik, de másnapra, ha Isten szép időt ad, sok tenivalonk lesz még, mit sietve kell elvigeznünk, mert az első erős szél darabokra fogja zuzni a hajót. Jelen voltam a berakodásnál s körülbelül tudom, mi hol fekszik, de attól tartok, nem sok hasznavehető akadunk.”

A beteg Walter asszony fejére és Rüstig segítségével, minden baj nélkül a csónakba juttott gyermekeivel együtt. De csakhamar oly egyensúlyra lelte meg, hogy fejlődés karjaiba kellett őt fognia s így Vilmosnak kellett eveznie alya helyett. Szerencsésen kikötöttek s a kimerült Walter asszonyt ráfektették egy derekára. A pihenés javára szolgált, nem sokára egy pohár vizet kért. Rüstig: „Oh, én feledékeny öreg! A legutócskésebbet ott hagytam, de rögtön meggyek érte. Igaz, feltettem magamban azt is, hogy ivóvizet keresek e szigeten.”

Rövid idő alatt Rüstig átszállította a vizet is, amely a romcsont hajón hordókba öltve még taláható volt, melyeket a sátrakhoz gurított. Most vette csak észre a derek Rüstig, ki már több nap óta nem aludt, mennyire megerőltette magát s hogy lábait alig bírja. Minden jel arra mutatott, hogy megbetegszik, pedig az nagy csapás lett volna mindnyájukra. De az úd éj, a jó étel szerencsére megint lábra állították, csakhogy ezalatt rájuk eselédett s többé már semmi dolghoz nem láthatnak. Akkor hálalmát küldtek Istenhez, hogy ennyire megsegítette őket s nyugodni tértek a sátrakba, mert már a második is csaknem egészen elkészült.

NYOLCADIK FEJEZET

A következő nap reggelén Walter ur ébredt fel legkorábban, kijött a sátorból és körültekintett. Az ég derült volt s gyöngye szelől tette fodorossá a tenger habjait. Az óból baloldalán a tájék domborodni kezdett s azonnal is terepleni látszott a kokuszerdő. Jobbra korallszigetek csoportja képezett falat a tenger fele s hatalmas volt a lapályval, amelynek hossza körülbelül 200 lépést tehetett ki és be volt növe cserjékkel. A romcsont hajó nyugodtan fektött zátonyan. A nap hevesen sütött, de Walter a lomcsont hívós árnyékában állt s minden szomorúsága mellett is gyönyörködött a természet szépségében. Midőn betért sátrába, hálás tekintet-

tel nézte az alvó Rüstiget, akinek a maga és övéi megmentését köszönhette. A kuttyák örvendő farkcsóválással ugrandoztak Walter körül s fölkeltek Vilmost, akit apja elküldött, hogy értesse fel Junót, de a legnagyobb csendben, hogy édesanyját meg ne zavarja. Walter most a reggeli elkészítést akarta megkísérteni. Tízéltányának egy nagy eszma kokuszlevelet gyűjtött Vilmossal, ki várakozással leste, hogy fogják ezeket gyűjtő nélkül meggyújtani? Atyja megmagyarozta neki, hogy a vadak így esetben két darab puhafát dözsölnek egymáshoz mindaddig, míg azok tüzet nem fognak.

„Van azonban lóporunk is”, tette hozzá, „s ha megneveljük, meg is gyűjthetjük. Meggyújtani kétféleképp is lehet: vagy kohóval és acélal, vagy pedig úgy, hogy gyújtóúveggel a nap sugarait egy pontra gyűjtjük össze.”

Vilmos: Igen ám, ha volna gyújtóúvegünk. Walter: Azt hiszed, hogy nincs? Majd ha a hajóról elhoztuk a távesővet, kivesszünk belőle egy lensét s lesz gyújtóúvegünk. Addig azonban puszkával kell magunkon segítenünk.

Vilmos: De mi hasznunk a tűzből? Nincs sem ténk, sem kávénk! Walter: Van burgonyánk, ámbár okosabb lenne, ha magunk tartanánk? Azonban majd elfeledem, magunk is odaevethetünk a hajóhoz. Te már elég jól tudsz evezni s nem szabad mindent a Rüstig vállára tolni, akit ügyesség és kitartás dolgában úgy sem érhetünk utol, legfeljebb könynyitunk a helyzetén azáltal, hogy magunk is dolgozunk látnak.

Lesiettek mindketten az öbölbe, hol a kis csónakuk hímázódott és bár még kissé ügyellenek voltak az evezésben, mégis szerencsésen elértek a hajót és felkapaszkodtak rá. Vilmos azt állította, hogy ő emlekszik, hol szokta volt tartani a szakács a kávéját és teát, majd utána néz, mert anyujának bizonyára jól fog esni, a kicsinyek számára pedig megfőji a kávékat. Ugy is tett, mint mondta. Múltán meglátta a teát és kávékat, kiöhlött tisztára egy palackot, nehogy a tej össze-menjen benne s átadta atyjának. Walter sem maradt léttlen, két kosarat tömött tele mindentelje bolnival s meg többet is szándékozott magával vinni.

— Atyám, csak a távesővet itt ne feledjük! — kiáltá Vilmos — meg a ruhák egy részét; minden egy ládában van, anyám bizonyval fölüni fog nek. Azután vigyük magunkkal még könyveket is, anyáknak bizonyára szüksége lesz a biblijára s egy pár mulató könyvre. Különben megvanja magát szegény a semmittevésben, a mi munkánkban ő úgy sem tud segíteni.

— Igazad van fiam — mondá atyja meghatortan — mégis csak jó gyermek vagy te. Mindent szerencsésen a partra szállítottak, ahol Juno már várta őket s örömmel nézte a sok halat, melyek a tengeren uszkáltak. Vilmos pedig föl is tette magában, hogy megkereszi Rüstiget, nincs-e valami borog és szilgony a hajóroncsokon? — Hamar, hamar Juno! — hangzott most Walter ur szava, Toni már fenn van s egy ingben szaladgál ide-oda. (Folytatjuk)

Kockarejtvény: 1. Rang, 2. Akor, 3. Nóta, 4. Gram. Keresztrejtvény: Vízszintes sorok: 1. Le Havre 7. Iodlya, 8. Be, 9. Ani, 12. Nilus, 14. Eric, 16. Oit, 17. Ali, 18. Nóté — Függőleges sorok: 1. Liba, 2. Eben, 3. Ho, 4. Ali, 5. VY, 6. REA, 10. Inci, 11. Ion, 12. Este, 13. Uio, 14. EA, 15. RL.

A HIBAKERESŐ PÁLYAZAT MEGFELTÉSE

A Tündérország másében több száz szakszakarva fordítva nyomunk, s a gyermekek felajánlja, hogy kikeressek a fordítva nyomait szavakkal. A megtalált hibákat azután beírják a „Megtalált” szelvénybe, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tündérország postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szerda estig, legkésőbb csütörtök reggelig. A hibakereső pályázat megfőjti, továbbá a rejtvényt és festményt beiktatják közti juraimnak sorsolunk ki. Amint a Tündérországban a következő hibák fordultak elő: Ief, gye, ár, men, za, gyi, za, ah, táh, si, gvu, tosz, gvoth, ár, gvoth, men. A hibakereső pályázat nyertesé Hildnagel Antal, könyvtárnak postán küldjük el Szabolcra.

A REJTVÉNYEKET

EGESZBEN, VAGY RÉSZBEN MEGFEJLETTEK, SZEP FESZTÉNYT KÜLDTEK BE:

- Ribarik Mariska, Fülöp Magdi, Mazány Erzsike, Tolnay Ferike, Király Bösi és Teus, Mesinger Vilma és Elli, Fehér Kati, Papp Incke, Nyikos Juliska, Horváth Jóska, Ferber Juliska, Kis Teruska, Szoboda evronka, Lenke Pisti és Karsai, Balogh Juliska, Gazsa Bösi, Tyipiyor Gyöngyike, Krizsán Jucka, B. Palánka, Urucs Rozika, Temerin, Horváth Veronka és Teruska, Szabó Laci és Ionka, Milic Katica és Karsiska, Nemeth Duclka, Gorka Gerlud, Szende Viola, Pásztor Juliska, Tóth Gizi, Kovács István, Ócsi és Tibi, Szieber Kati, Evi és Hilda, Nagyidai Gizella, Scheich Mariska, Varga Árpád, Feldscher Kari, Papp Bösi, Fülöp Imre, Fülöp Jend, Ács Erzsébet, Gyura Erzi, Annus és Feri, Kugler Jani, Híplik Ionka, Józiska és Sanyika, Weiss Laci, Horváth Gyurika, Zsohár Irénke, Zoltics Ócsi és Kati, Kohn Juliska, Cizmák Jucka, Pappsz Ionka, Sebők József, Vancsik Feri, Redli Gyurika, Szűcs Olga, Réger Testvérek, Polják Erzsike és Elike, Kassowitz Éva, Apró Bösi, Szilágyi Bösi, Pelaki Klárka, Balog András, Babin Terus, Vanyócki Katóka és Kornelka, Barczal Dezsőke, Csipő János, Knebel Béluska, Balaton Juliska, Barczal István, Sehr Nelli, Schönberger Mira, Guncsaga Józiska és Annuska, Milhacsék Mariska Szubotica, Koppil Karsai Petrovgrád, Cseh Vicuska Zsuzsá, Jakotics Jeltiszava Beográd, Hufnagel Teruska és Antal Petrovgrád, Krábész Mariska, Miltyok Laci és Incke, Cseh Irénke és Józiska, Himmelpáh Mici és Irénke, Schönberger Milica, Papp Lidike, Kovács Laci, Kupidon Mariska, Kupidon Pisti, Nyikos Juliska, Ribarik Mariska, Cvitkó Emil, Mondovics Bösi és Incke, Kelenen Rózsika, Spitzer Laci.
- A sorshuzárnál Polják Erzsikének és Elikének (Kr. Petra 36) kedvezett a szerencse, a Wahl-féle dessert cukorkára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Sehr Nelli (Ravenszka 7) s

Hering Studio fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Bogdanov Babuci és Dusl (Tone Hadzsicsa 6) a Mignon-cukraszda öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Szoboda Veronka (Szabolcska 38) a Györi-cukraszda süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kis Teruska (Ruzmarinska 4) az Amerikai Aruház ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Guncsaga Józiska és Incke (Szirovicska 86) a Golyva Bazár ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Guncsaga Józiska és Incke (Szirovicska 86) a Golyva Bazár ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Papp Iluska és Bösi (Uzslavszka 15) a Mignon-cukraszda öt süteményre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Nemeth Jeványt a szerkesztőségben vegyék át. Nemeth Jeványt (Laze Koszicsa 6) a Schade Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Tyipiyor Gyöngyike (Kr. Petra II. 31) az Osnovics Foto fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Ács Erzsébet (Ruszká 28) a Hírca-parfümeria pipere szappanjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Tolnay Ferike (Dosztoljevskog 17) a Volga-cég ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Vardéka (Magarasevicsa 25) a Holik Bácsi ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Lenke Pisti és Karsai (Csirilla i Meloda 63) a Párisi Aruház ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át.

Gyermekek ügyfeleik, hogy a nyerevényesztélynt legkésőbb pentek estig vigyék el, mert különben érvényét veszti.

BETÜREJTVÉNYEK

- 1. Kenderessy Győző
- 2. Fehér Kati
- 3. Soos Manci
- 4. Farkas Karsi

ÖSSZEKEVERT KERESZTNEVEK

- Közi: Fehér Kati
- 1. Ilaj, 2. Sávitn, 3. Esdöz, 4. Meir, 5. Oakt, 6. Áima, 7. Rátma.

NÉVJEGYREJTVÉNY

Közi: Balog Marika

Babanci Milica

A névjegyben benne van két kedves játék. MI EZ? Közi: Béki Józsi és Lah Kért vesz az ember új kalapot.

Gondolközo kutyák

Amit én most nektek elmondok, nem mese, hanem szintiszta igazság. Angliában megnyílt a kutyaiskola.

Ne olyan iskolára gondoljatok, hol a kutyákat karikákon szokták átugratni, hol kétlábon táncolni tanítják, vagy színházban bobóckodni. Szó sincs róla, rendes iskoláról nav szó, hová a kutyusokat beiratják, az iskoláévben rendszeresen tanítják őket és év végén, az igazgató ur előtt úgy levisz-gáztatják a kutyusokat, mint a kisleányokat vagy a kisleányokat.

Ebben az iskolában is vannak jó tanulóok és rossz tanulóok, szorgalmasak és hanyagok és egészen biztos, hogy vizsgára a kutyák szép, új szalagsokkal díszítve mennek, úgy, amint új ruhát kapnak a gyerekek.

Ne higgyétek azo ba, hogy a kutyák palatábol kapnak és megtanulják írni és olvasni az abecét. Ennek bizony nem kos értelme lenne. Egészen más az, amire az ember négy lábú pajtását oktallják az angol kutyaiskolában. Gondolkozni tanítják a kutyákat.

Helyesen gondolkozni nem minden ember tud, hát még milyen nagy dolog, ha egy kutya, anélkül, hogy parancsot kapna, anélkül, hogy füttyenkül, tenének neki, józan eszére hallgatva cselekszik és intézkedik, miután előbb átgondolta, hogy mit kell tennie. Ezek az iskoláskutyák pedig ezt gyönyörűen megtanulják.

Természetes, hogy az első iskolai évben nem sok kutyanővendék volt. Előbb látni akarták, hogy a kutyák kint az életben hogy állják meg a helyüket és tudják-e értékesíteni, amit tanultak.

Az egyik kutyának a gazdája egy szegény vak ember volt, aki egyedül soha ki nem mert menni az utcára. Ez nem is csoda. Gondoljátok el milyen veszedelem környékezi minden lépésnél azt, aki nem látja a forgalmirendőt, hogy mikor emeli fel a karját, mikor állítja meg a villamosokat és kocsikat és mikor int, hogy újra indulhatnak. Az ilyen embert minden pillanatban elgözellőztetik.

Most azonban a szegény vak embert a kutya vezeti London óriási forgalmu utcáin.

A kutya akkora, mint egy magyar puli, hosszúszőrű, szép, komoly állat. Nyakán széles örvöt visel, melyhez vezető szíj van erősítve. A szíj végét a gazdája fogja.

Míg a járdán mennek, a kutya egykedvűen lépked a gazdája oldalán. Amint a járda széléhez érkezik és le kell lépni, gyöngöden ránt egyet a szíjon. Ez annyit jelent: vigyázz, el ne ess!

Ha ucca torlathoz érnek, megáll a kutya. Előbb jobbra néz, aztán balra. Ha kocsit lát, leül a járda szélére és míg nyugodtan a tulajdaira nem lehet menni, a világot nem mozdul. Ugy ismeri a villamoslámpa piros színét, mely megállítja a parancsol a járókéloknek, mint akármelyik felnőtt bácsi. Es ha úgy veszi észre, hogy egy ilyen szegény vak embernek a fútvonalon túl nagy a tolongás, befordul vele egy mellékkúccába, hol kevesebb a járókelő, nem kell annyit kitérni és kerülőton vezet őt haza.

Ismeri a boltokat, ahol vásárolni szoktak. Ki tudja nyitni az ajtókat és ha ismerőssel találkozik, barátságos vakkantással megáll.

Boldog család

Boldog család tüzbélyénél
Derűsebb fény nincsen.
Szébb jövőnknek szent bölcsőjét
Aldja meg az Isten!

Édesanyánk hü szívénél
Jóságosabb nincsen.
Édesanyánk gondos szívét
Aldja meg az Isten!

Édes kiesi gyermekeknél
Szívüdtöbbség nincsen.
Nemzetünknek kis bimbóit
Aldja meg az Isten!

A családi szeretetnél
Tisztább érzés nincsen.
Mindem békes jó családot
Aldjon meg az Isten!

Játsszunk va amit!

KERTÉSZ-JÁTEK

Egyik gyermek a kertész. A többiek virág-, fa-, bokor- meg kertieszközök nevet kapnak. A kertész előtűnik sétálgat (lehet körben is állani) és elég gyorsan meséli, hogyan akarja berendezni a kertet, mit dolgozik, mivel, hová, mit ültet. Akinek a nevének mondja, az felnyújtja a kezét és egyet ugrik. Aki elmulasztja, zálogot ad. Ha a kertész háromszor mond egy nevet, ő ad zálogot.

Rejtények,

Megfejtések a Tünderország multibeli számából

Betűrejtények: 1. Bonbon, 2. Keresztes vitéz, 3. Névnep, 4. Kopár.

Osztloprejtény: 1. Papa, 2. Árok, 3. Lakó, 4. Utas, 5. Teke, 6. Cica, 7. Alma, 8. Irka, 9. Fakó, 10. Irma, 11. Ucca, 12. Kató. A vastagon rajzolt sor: Pál utcai fiúk.

Névgyerejtény: Óz.

Összekevert város nevek: 1. Róma, 2. Bécs, 3. London, 4. Szófia, 5. Antia, 6. Berlin, 7. Párizs, 8. Budapest.

Fogyerejtény: 1. Zeppelin, 2. Ekevas, 3. Perreg, 4. Evez, 5. Lak, 6. Is, 7. N.

Mese

a halás királyfirol

Hol volt, hol nem volt, az Operenciás tengeren is tul, volt egyszer Nagymesországban egy hatalmas király. Ez a király egy szép napon maga elé hivatta za egyetlen fiát.

— Édes fiam, — mondta neki — ugy érzem, hogy nemsokára meg kell halnom. Nyugodtan csuknám le a szememet, mert tudom, jó kezekre bízom országom népét, csak egy nagy bánatom van. Ha én meghalok, elveszik az ország koronája is se nem lesz, amivel téged megkoronázzanak!

— Az ország koronája?! — rémüldözött a királyfi. — Mi történik az ország koronájával?

— Bizony, azt halálom után elveszik.

— De én nem engedem elvenni! — fogadkozott a királyfi.

— Dehogy nem engeded, édes fiam! — ingatta ősz fejét a király. — Azon kezdtem, hogy meg mes kérdezek. Mire észreveszed, volt korona, nincs korona!

— Hogy lehet az, édesapám? — szörnyűködött a királyfi.

— Hát ugy lehet, hogy amikor te kisfiu voltál, egyszer szörnyű nagy betegségbe estél. Minden orvost elhivattam, aki csak országomban volt, de egyik sem tudott segíteni rajtad. Már megvárta szegény jó édesanyád a halotti ingecskédet is, amikor bekopogott királyi palotánk ajtaján egy vérséges vén banya. — Meggyógyítom a kisfiadat, — mondta — ha haláloed után enyém lesz a koronád!

— Nem lehet az, — feleltem én — ha nekem adom a koronám, akkor nem tudják megkoronázni a sik fiamat!

— Hát nekem így is jó, — felelte a vén-ség — amit mondtam, megmondtam. Ha neked kedvesebb a fiad holtan, mint élön, azt se bánom — s ezzel megindult az ajtó felé.

Szegény jó édesanyád utána szaladt, visszahozta és ugy biztatgatótt engem: — Inkább adjuk oda a koronát, kacs a kisfiunk gyógyuljon meg!

Hát nem volt mit tennem, oda ígértem a koronát. Azt mondta akkor az öreg asszony: — Haláloed óráján eljövök a koronáért. Meg ne próbáld elrejtetni előlem, mert föld alatt, föld felett meglelem, — azzal meg-simogatta a te két kezedet és a homlokodat s mire észrevettük, már el is tűnt. Azóta sem láttam, de azt tudom, hogy az ígérteét be-teljesítte és halálom óráján eljön a királyi koronámért. Hát ezért nem tudok né nyugodtan meghalni, kis fiam!

Jószivű volt a kis királyfi és azt gon-

dolta magában: — Elmegek én világgá és megkeresem azt az öregasszonyt, hátha meg tudok alkudni vele és lemond a királyi koronáról. Hadd legyen nyugodt pihenése az édesapámnak.

Azzal szót sem szólt, csak utra kelt. Ment, ment három nap, három éjjel, amikor odáért gye régi hidhoz. A hid mellett vénséges vén asszony ült és fonogatott. Pörgött a rokkája és furcsa dalt dudolt az orsóörgés közben:

Jobbra forgok, balra forgok:
Hallgass ide, egyet mondok:
Óreg király koronája,
Tied lesz majd nemsokára!

Megdobbant a kis királyfi szive, mert azonnal eltalálta, hogy ez a vén banya, aki el akarja venni tőlk a királyi koronát. Ösz-szeszedte hát minden bátorságát és odaállt az öregasszony elé.

— Édes jó öreganyám! — kezdte a szóf.

— Szeretnék kérni tóled valamit.

— Tólem ugyan hiába kérsz, — mondta mérgesen az öregasszony —, mert ugy mes hallgatlak meg.

— De én addig kérlek ám, amíg rám nem hallgatsz — választotta elszántan a kis-ralyfi.

— Már pedig én nem hallgatok rád!

— Már pedig én mégis megkérlek!

— Kéred ám a tündérkirály lányát!

— Mondta mérgesen a vénasszony és haragjában véletlenül akkorát talált rugni a rokkán, hogy az menten belerepült a folyóba.

— Jaj a rokkám, a mindentudó rokkám! — sivalkodott rémületen. — Hozd vissza kis királyfi a rokkámat és teljesítem minden ké-résedet.

De a királyfi akkor már nagyon haragudott: — Nem hozom né — mondta mérgesen. — Előbb, amikor szépen kértelek, nem hallgattál rám. Most én sem hallgatok rád! — s azzal haragosan háttat fordított az öreg asszonynak.

— Jaj, jaj, jaj, jaj, — kezdett az szíveté-pősen sirni, — mi lesz velem a rokkám nél-kül? Jaj, meg kell halnom, ha elveszítem a rokkámat!

Erre a jajveszékésre egyszerre elszállt a kis királyfi haragja se hirtelen beleugrott a folyóba, hogy kihozza.

— Köszönöm, köszönöm, — hálálkodott az öregasszony, amikor a királyfi elébe tette a rokkáját. — Mivel háláljam meg a jószágodat.

— Nincs mit meghálálnod, — tiltakozott a királyfi — egyszer te menttetted meg az életemet, most én visszaadtam csak a köl-esőnt. Olyan hálfátlan mégsem lehettem, hogy el hagyjalak veszni!

LANT ÉS TOLL

A MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEI

97

A kedves dicsérete

— Magyar népköltészet —

A kedves háza

Az én édesemnek dombon ül a háza, Mázos kemenceje, tükör a tűzhelye.
Hat karikán forog esikorgós kapuja. Papiros a padja, márvány a házföldje.
Roglár az ajtaja, üveg az ablaka. Pántlika padlása, zsinór gerendája.
Gyontáros, asztala, bibor takarója. Szép fekete bodor bárányszőr kucsmája.

A kedvesnél

Az én galambnak domban van a háza, Megkötöm lovamat cédrusfa ágához.
Három szép cédrusfa az udvarába. Számtalan borulok angyalom vállához.

Az eső is esik, a harmat is lepi,
Talán a kétféle meg is keseríti.

A kedves ablaka alatt

Az én galambnak parton van a háza, Az ablaka alatt esörgő patakocska.
Csinos házeleje, tükör az ablaka. Abban mosakodik páros gaiamboeska.

Hej, ha egyik legény volna, másik leány,
A legény én volnék s a leány te, rózsám!

Izenef a kedveshez

Menj el édes fecském, violám köszönt- Rubinköböl formált ládában tartani.
[sed, Ünnepet kellene nevednek szentelni.
Nagy alázatosan házban valót kérjed.
Nem dicsérem, de szép, mint hajnali [esillag,
Angyalka módjára ki előttem ballag. Vagy enyimmé tesznek, vagy elvások tő- [led,
Vagy hozzám kerítlek, vagy meghalok [lérted.
A nevét ha kérdem: Hol lakol szép alak? Szánj meg édes rózsám, igen szépen [kérlek,
Két szép szemével integet, úgy ballag. Engem egy segéljen! szivemből szeret- [lek.Arannyal kellene nevedet leírni. Engem egy segéljen! szivemből szeret- [lek.
Gyémánt kötáblára szépen lerajzolni.

Legdrágább a kedves

Örmény szalad a parlagon, Száz tallért adtam egy loért.
A betyár meg a jó lovon, Százat meg a rávalóért;
Úti betyár örmény hátát, Száz aranyat a rózsámért.
Neki adja háts lovát. Kit nem adnék e viláért.

A kedves szépsége

Adtam is, adok is Szeretöm járása.
Csókot a legénynek Keze csóválása:
Mert tudom magamról: Akárki meglássa,
Jól esik szegénynek. Nincs Egerbe mása.

Szeretem a szépet,
A világos kéket,
A barna pirosat,
A szőke magosat.

A kedves díszben

Veszek neki eszalmát, pirosat, Veszek neki piros pantlikát.
Üttetek rá patkót magosat. Hadd fonja be gyönyörű haját,
Fénylik a te eszalmád, ragyog is. Piros a pantlikád, mint magam,
Ragyogó csillag vagy te magad is. Hamis vagy te rózsám, ne tagadd!

A diák a legkedvesebb

Lányom, lányom, gyöngyvirágom, Lányom, lányom, gyöngyvirágom.
Kerti rózsaszálom! Kerti rózsaszálom!
Elmennél-e a kovácshoz, Elmennél-e a Jánoshoz
Az eszemadtához? Az eszemadtához?
Jaj anyám, a kovács Jaj anyám, a János,
Olyan, mint a rossz bogrács, Valamennyi mind álmos,
Nem megyek hozzája. Nem megyek hozzája.

Lányom, lányom, gyöngyvirágom, Lányom, lányom, gyöngyvirágom.
Kerti rózsaszálom! Kerti rózsaszálom!
Elmennél-e a takácshoz, Elmennél-e a diákhoz
Az eszemadtához? Az eszemadtához?
Jaj anyám, a takács Jaj anyám, a diák
Olyan, mint a záptojás, Olyan, mint a gyöngyvirág,
Nem megyek hozzája. Elmegyek hozzája.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

ORVOSI ESETEK

Lipcsében 1880 körül bucsuelőadás-son lépett fel egy a diákok által nagy-nyon tisztelt színész. Másnap egy diák kartöréssel beállított a Szent Ja-kab-kórházba. A híres Thiersch tanár érdeklődésére, hogyan tört el a karja, elmondta, hogy a fellelkesült fiatal-ság kifogta a lovakat a művész kocsijá-ból és úgy húzta haza a művész kocsiját; közben ő elesett. Thiersch ra-vaszul mosolygott, azután ezt mondta a páciensnek: »Akkor ide rossz hely-re jött, hiszen állatorvost kellett vol-na felkeresnie.« — A híres Coué, aki nem volt orvos és önszuggerralással próbált gyógyítani, egyik látogatójá-nak ezt mondta: »Nem, uram, ön nem beteg! Csak képzelődik. Erősen gon-doljon mindig arra, hogy nem beteg és egészséges lesz!« Köszönöm szépen Coué ur, felelte a beteg. Önt pedig arra kérem, gondolja mindig erősen azt, hogy a honoráriumot megfizetem és a számlám ki lesz egyenlítő. Jó napot! — Amikor VI. Hadrián meg-halt, a rákövetkező éjjel a római nép a császár háziorsója lakásának az aj-taját koszorúkkal ékesítette ezzel a felirattal: »A háza felszabadítójának.« — Schwindnek, a nagynevű német festőnek, amikor Frankfurtban élt, dr. Hoffmann volt a háziorsója. Nem kül-dött soha számlát, és amikor Schwind már nagyon sürgette a számlát, Hoff-mann csak kis rajzot kért. Schwind egy szép színes vázlatot ajándékozott neki. Ezt az orvos, mint tulértékeset nem akarta elfogadni, de a festőmű-vész nem engedett. Dr. Hoffmann vég-re ezt mondta: »Ám legyen, elfoga-dom, kedves Schwind, ha minden áron úgy akarja. De akkor nálam egy kis tüdőgyulladás még az ön javára van írva.«

AZ EROFESZITES FOKOZZA AZ EMBERI VAGY ALLATI HOMERSEKLETET

Wunderlich tanár megmérte egy fu-tó bajnok hőmérsékletét fázástól ver-seny után: a futónak 39.5 fokos láza volt. A francia Bergonié olyan kísér-leti alanyt vizsgált meg, aki előzőleg erős testi munkát végzett három és fél órán át, a hőmérő 38.6 fokot mutatott. A világnirü Charles Richet professzor a kísérleti asztalra kötöztet egy ku-tyát, amelyet csak háromnegyedóra-i vergődés után oldott el. Az állat hő-mérséklete 39 fokról 41 fokra emelke-dett. Ugyancsak Charles Richet gon-dosan tanulmányozta azt a hőmérsék-letemelkedést, amely állatoknál és em-beréknél hosszabb küzdelem, védeke-zés vagy támadás, szóval ugyancsak erős testi munka után áll be. Megál-lapította, hogy vannak ökölvívók, kü-lönösen a nehézsúlyban, akiknél egy-egy tizenkétmenetes mérkőzés után nem ritkaság a 38.5—39 fokos hőmér-séklet. Egy idomított farkaskutyánál pedig, amelyet egész napon keresztül gátfutási és ugrási próbáknak vetett alá, 43.5 fokot mért. Ambár sokkal csekélyebb mértékben, de azért a szel-lemi erőfeszítés szintén emeli a hő-mérsékletet. Richet és Gley sajátma-gukon végzett megfigyelésekkel igazol-ták, hogy a »Revue Philosophique« el-olvasása után hőmérsékletük pár szá-zadfokkal emelkedett, pedig az ó szá-mukra ennek a folyóiratnak áttanul-mányozása igazán nem volt nehéz fel-adat. Bergsonról, a nagy bölcselőről köztudomású, hogy régebben, amikor még előadásokat tartott a Collège de France-on, egy-egy órai beszéd után hőmérséklete sokszor 37.6 fok volt. — Clemenceau pedig, aki férfikorának teljében a legrettegettebb ellnzéki szó-

nok volt, nevetve mondta egyszer ma-gáról: »Ha egy parlamenti beszédem után lázam volt, tudtam, hogy meg-buktattam a minisztériumot!«

UJRA MESZELIK AZ EGYENLITŐT

Ecuadorot azért hívják Ecuadornak, mert az ekvátoron fekszik. Az a kép-zetbeli vonal, az egyenlítő, amely övként körül fogja a földet ott, ahol a leghasasabb, keresztül megy Ecuado-ron. Persze, nem az egyedüli ország, amely ennek a megtiszteltetésnek ör-vendhet. Mégis különb a többi hason-ló helynél, mert az egyedüli, ahol nem pusztán földrajzi fogalom az egyenlítő, hanem valósággal látni lehet a földön. Körülbelül két tenyérnyi széles sávval rá van meszelve erre a sárgolyóbásra. A spanyolok elfoglalván ezt az orszá-got, elhatározták, hogy valami pontos földrajzi alapot teremtenek az ország fölmérésének kiinduló pontjául és erre a célra az egyenlítő választották. Hi-hetetlen nehézséggel, állandó harcban a természettel, indiánokkal és vadállat-okkal, pontosan megállapították az egyenlítő vonalát és ezt a földrajzi vo-nalát egymástól néhány száz méterre álló nagy gömbölközött köjelekkel jelöl-ték meg. A közbeeső területről kiir-tették a fákat, amely munkát a spanyoloknak megkönnyítette az a kedve-ző körülmény, hogy éppen itt az őserdőt kevésbé sűrű és helyenkint fü-ves terület meg bozótos szakítja meg. Az ecuadori kormány ezt a nagy mű-vet még tovább ápolja. Minden tize-dik évben katonai expedíciót küld. Néhány év óta a közelebbiek vilá-gosan látható vonallal kötik össze. Természetesen csak arra az időre, amíg a fölmérő bizottság működik. Ez a fehérre meszelt vonal jelentékenyen megkönnyíti a földmérők munkáját. Alaposan megvizsgálják, hogy a köje-lek megfelelő helyen vannak-e (hiszen földlökés vagy csuszamlás elmozdít-hatta), azután a megtisztított földön mésszel töltött és megfelelő nyílással ellátott hengert járatnak végig. A lát-ható egyenlítő minden tizedik évben új ruhát kap és mint fehér széles vo-nal húzódik el a Kordillerákon. Az in-diánok az új meszeléskor ezt mondják: »A nagy fehér kigyó új bőrt kapott.«

SULYOS BÜNTETÉS

Egy vándorlólegényt valami bűnért, miért, már nem tudatik, akasztófára itélték Anglesey szigeten, mely a vel-szi part előtt van. A szerencsétlen ke-gyelemért könyörgött és a bíró elha-tározta, hogy lehetőleg tesszi a megme-nekülését. Három napra és három éj-jelre elzáratta, bőven eltáta étellel-itallal, de még egy cédulát is kapott; ezen a közeli egyik kis vasuti állomás neve volt olvasható és pedig — ne tessék megijedni! — ez: Leanfairpwill-gwyngillgogerychuyrndarobwill-Llan-tysillioogogoch. Ha három nap alatt megtanulja ezt a nevet, mondta a bí-ró (régén volt, akkor a bíró még meg-tehette), megkegyelmez életének. A második éjjelen vadul zörögni kezdett a fogoly bőrtöne ajtaján; inkább akasz-zák föl, mert az is jobb, mint ezt a nevet megtanulni. Ennek a történet-nek nem muszáj igaznak lennie, de az igaz, hogy az 58 betűből álló, hosszú állomásnév valóban létezik, az idegen-forgalom növelése céljából mint kü-lönlegesség van kifeszve az állomás-épületére. Egyszerű neve a városká-nak: Llantair P. G.

Hotel „KULJEVAN“ LOPUD

1 óra motoroson Dubrovniktól, teljesen portmentes. Evszázados ciprusoktól körülveve, gazdag növényzet, több stranddal. Gyermekrek részére nagyon ideális. Új épület, hatalmas terasszal, több mint egy kilométeres sétánnyal. Sport, teljesen ingyen ping-pong használat, tusok. Állandó kirándulás motorossal a környékre. Napi panzió: 60—65 dinár. Fürdőtaksza, kiszolgálás és a többi illeték már beszámítva.

Információt ad a tulajdonos:
KULJEVAN PERO

HOTEL - PANSION

„SREBRENO“

Az Adriai-tenger legszebb partvidékén, gyönyörű dúz növényzetet kelles közepén. Dubrovniktól ¼ óra autóval. Állandó autóbussz és hajójárat. Szabad homokos strand, tánc, hangverseny, kirándulások. Bécsi konyha. Pansió árak: 65—75 dinár-ig. Elő- és utószezonban kedvezmény. — Tulajdonos: **N. SARLIĆ**

„VILA RIVIERA“

HERCEGNOVI — Jugoslavija

A vasút és hajóállomás közvetlen közelében. Gyönyörű kilátás a tengerre. Teljes nyugalom és esőnd. Modern komfortos szobákkal, minden szobának külön balkonja, kilátással a tengerre. Egész éven át nyitva. Strand a villa előtt. Információt ad: **Andrija Franović**, tulajdonos, **Hercegnovi**

HOTEL PANSIO „SLAVIJA“

OMISALJ, KRK SZIGETÉN
közvetlenül a tenger mellett fekszik, 25 szoba, villanyvilágítás, terrasz és hűs liget. Kitűnő konyha. Pansió a főszezonban 55—60 dinár. Elő- és utószezonban 10% engedmény. Fürdőtaksza 2.—, gyermekeknek 1 dinár. Hét napi tartózkodásnál egész éven át ingyen visszautazás.

Pansion „Novaković-Tiha“

Cavtat, Dubrovnik közelében
Legszebb nyaraló és fürdőhely a dubrovnikai tenger mellett
Pansio 50.— dinártól
Saját stranddal, orvosi felügyelet, elsőrendű konyha. Kérjen prospektust.

HOTEL „Kovačić“
HVAR

STRAND-HOTEL-VOLARIĆ

Közismert elsőrendű ház, a strandfürdő mellett, 36 kényelmes szoba. Vízvezeték, Magyar és bécsi konyha

Figyelmes kiszolgálás
Kérje pangsárait
Tájékoztatót küldök

BAŠKA KRK szigetén

LOPUD SZIGET DUBROVNIK MELLETT

HOTEL „PRACAT“

közvetlenül a tenger mellett nagy kertes terasszal, modern komforttal. Állandó kirándulás a környékre. Prospektusokat ingyen küld a hote igazgatósága.

Hotel „PARK“ HVAR

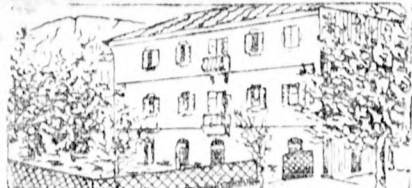
a város legszebb helyén, újonnan átalakítva, minden szobája napos és kilátással a tengerre. Házi és külföldi konyha. Elismerően leg jobb napozó terasszal. Saját kerttel, melyben a délszak minden növénye megtalálható. Információt és prospektust ingyen küld a hote igazgatósága és a Reggeli Ujság fűrdő-osztálya

HOTEL „GLAVOVIC“
LOPUD

Közvetlenül a tenger partján épült. Minden szobában folyóvíz, villanyvilágítás. A tengeri fürdés díjtalan. Prospektusok.

HOTEL „Slavija“
HVAR

a kikötő legszebb helyén, gyönyörű pálmás terasszal. Elsőrendű bécsi és magyar konyha. Saját termésű dalmát borok, prosek, muskatályvörös és fehér. Állandó hajójárat Splitbe, 2 óra hajózás. Mérsékelt árak Prospektus.

Hotel „ZAGREB“, Omis

Elsőrendű kavéház és étterem, hazai és magyar konyha. Közvetlenül a strandnál. Állandó zene. Szolid árak. Beszélnek magyarul is. Információt szívesen ad a tulajdonos

UCSKA SZALLODA

OMISALJ, KRK SZIGETÉN

A szálloda a tenger partján van, Szusáktól 15 perenyire. Gyönyörű tengerre nyíló terasszal saját stranddal, villanyvilágítással és forrásvízzel. Nyolevan szépen berendezett szobával. Érdeklődőknek a szálloda igazgatósága ismeretést küld.

Grand Hotel
LOPUD

Közvetlenül Dubrovnik mellett. A legelőregansabb hotel, szobái a legkényesebb izlésnek is megfelelnek. A hotel előtt a vendégeknek teljesen díjtalan strand. Április 15-től állandó hangversenyek, tánc. Feltámasztást ad a hotel igazgatósága

CAVTAT
PANSION „DALMACIA“

Cavtat legszebb helyén fekszik, ahonnan a kilátás gyönyörű. Árak olcsók. Információ és prospektus díjtalan.

Hotel „BELLEVUE“
MIS - Szplit mellett

Omis vezető szállodája közvetlenül a tenger partján. Modern komforttal, villanyvilágítás minden szobában és folyóvíz. A konyha és kiszolgálás elsőrendű. Kívánatra prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Hotel „EUROPA“

Korčula

a kikötő legszebb helyén, újonnan épült modern szobákkal, kitűnő konyha. Pansió árak 55—65.— dinár, beleszámítva minden taksa. Naponta kirándulások.

HOTEL „Slavija“

MALINSKA, KRK SZIGETÉN

a tenger közvetlen közelében, saját parkkal, gyönyörű szobákkal, balkonokkal a tenger felől. Elsőrendű konyha, vitorlázás, horgászás, hangverseny, tánc. Ismeretét ingyen küld

Pansio „Nevenka“

NOVI-VINODOL

50 méterre a fürdőtől, 14 szoba folyóvízzel, terasszal. Az étkezés a teraszon. Kitűnő konyha. Prospektusok.

HOTEL „Esperanto“ SELCE

Ideális nyaraló hely elsőrendű modern komforttal. Közvetlenül a tenger partján, saját stranddal, nagy napos terasszal. Szobáiban folyóvíz

PANSIO „RIVIERA“
KRALJEVICA

Közvetlenül a tenger partján, hatalmas park közepén saját stranddal. Házi és bécsi konyha.
OLCSÓ ÁRAK
PROSPEKTUSOK

HOTEL PANSIO „JUNIOR“

Sv. PETAR, pošta Krilo.
Splitől 18 km.-re. Állandóan kellemes fürdés, pihenésre vágyóknak szenzációs nyugalom és esőnd. Kitűnő kirándulások a közeli hegyekben, hűs erdőségek. Állandó összeköttetés Splittel, autobusszal 11.— dinár. Kirándulások Trogirba, Solunba stb.
Komplett pansió ára az összes illetékekkel együtt 45.— dinár.

Sötét az ég

Irta: Bibó Lajos

Kint sivitott a szél, bent a szobában időnként sercent a lámpabél.
Az asszony, Zsófi, harmadszor szoritotta a szívére a kezét.
— Jaj Istenöm! — rebtent el az ajkáról.
Az ember, a kedvese, Veszett Szabó Pál, harmadszor nézett körül a szobában.
— Sömmi na!!! — csitította az asszonyt. — A szél csikorgatja a kutgémöt.
Zsófi kívül reszketett.
— Én nem tom, olyan félős vagyok máma.
— Tán mögijesztőt valaki?
— Nem ijesztőt rám sönki.
Megrázkódott az ablak, a kéményen át besüvöltött a vihar.
Veszett Szabó lábát cserélt az asztal alatt. Öntött magának a pirkadt borból, fölhajtotta, eltörülte a szája szélét, aztán csak úgy, hogy mondjon valamit, odavetette:
— Mikorra monta?
Már mint Kása Kovács, az asszony ura. Mikorra monta, hogy hazajön.
Az asszony szorongott. Egyre a sötét ablakot leste.
— Tul a Tiszára mönt. Hónapnál hamarabb nem fordulhat.
Kint bevágódott a padlásajtó. Veszett Szabó előrébb könyökölt az asztalon.
— Nem. Ha csakugyan átra mönt.
— Hova mönt vóna?
— Mőhetett máshova is.
Kint fölfordult a kutya, utána kurtát vakkantott.
— Mőgyüött...
Veszett Szabó kitolta maga alól a széket.
— Ki vóna? Az urad?
Az asszony már kapkodott.
— Ű.
Felnőszörgött. Olyan siró, kiötlen félelem lepte meg, hogy egyszerre elhagyta minden ereje.
A férfi az ajtóhoz lépett. Főlszakította.
— Akkor mék.
Az asszony elébe vetette magát.
— Azuta kinn áll... Tanálkozámik lönne... Itt, mingyá, ide a ház előtt a verőmbe.
A férfi kilódult. Az asszony után. Az ember lebukott a verőmbe, az asszony visszafutott a szobába. Lerántotta az asztalról az abroszt, elfújta a lámpát, aztán úgy ruhástól beledobta magát az ágyba.
A kutya kint kaparta a földet. Valaki megdöngötte az eresz alatt a földet. A sarat rázta le a csizmájáról. Utána nyílt az ajtó.
— Zsófi?
Az asszony nyújtózott az ágyban, mintha most érzett volna föl a földről.
— Kigyelmed az?
Főlkelt, lámpát gyujtott.
Kása Kovács sarokba állította a botját. Aztán az asszony felé fordult.
Homlokán sötét árnyék ült.
— Vótak?
Zsófiiban imbolygott a lélek.

— Kik?
— A város embőrei.
— Nem. Nem járt itt senki.
Kása pillantást vetett az asztalra. Láta a sarkán a kenyérmorzsát, a kanapén meg az odadobott abroszt.
Tudott mindent.
Fakó hangon mondta:
— Akkor gyorsan. Le köll hozni a padlásról a dohányt, oszt lévetytyük azt is a verőmbe, a bor mellé. Mer röggel akkor bizonyosan itt lősznek, oszt mögvámolják mind a kettőt.
Az asszony megbottlott, de azért szaladt a padlásra.
— Jaj Istenöm! — mondta negyedszer is, amikor fölragott a létrára, de már nem tudta, mit beszélt.
Mire visszatért, Kása addig a meszet is kihozta a kamrából.
— Sebősen! — szölt elébe az asszonynak a sötétben.
Az ledobta elébe a félzsák dohányt. Maga is a teher után roskadt.
— Itt van... — lihegte.
Kása legurította a zsákot a verőmbe, aztán fölemelte az első tégladarabot.
— Kend, én mög majd rakom!

Az asszonynak már az agyvelejét égette a belső láz, egyenként kente be malterrel a téglákat, adogatta oda az embernek, az meg szép sorjában egymásra illesztette.
Negyedóra múlva be volt falazva a verem.
Az asszony csak nyőszörgött, zihált, a verem oldalának esett, amikor fölemelkedett.
— Nem bírom... Nem bírom tovább!... — lobabnt el benne a borzalom.
Az ember, Kása Kovács, a másik férfi az arca fölé hajolt. A hangja rekedt és forró volt.
— Má most ne féjj. A bor is, möga dohány is jó helyön van. Mán most nem tanájják mög egyiket se!
Megindult, az asszony roskadozva követte. Kása odabent leült. Zsófi megállott a kemence előtt.
Nézték egymást. Az egyik lassan örvénylő, a másik hideg, eszelős tekintettel.
Kása szólalt meg:
— Aztán ha gyűnnek, ha nem, a verőm most mán tavaszig maradhat úgy, ahogy most van.
Az egyik az asztalnál ült. A másik a kemence előtt állott.
Igy köszöntött rájuk a virradat.

— és ismét hátbavág. — Meghíztál egy kicsit, azért rögtön megismertelek... Hogy találod, én sokat változtam?
— Oh, semmit... Már öt lépésről felismertelek.
Hülye. Szídom magamat, mialatt felszállok az autóbuszra. Kellett ez neked? Legjobb volna menetközben leugrani. De nem lehet. A barátom bevonszol a kocsí belsejébe. Szemben velünk egy csinos asszony ül. Oldalba bök.
— Emlékszel? — kérdezi és rámkacsint.
— Ühüm... — felelek és visszakacsintok.
A fülembé sugja:
— Még mindig szereted a nőket? Ez mégis ismer engem.
— Valljuk be őszintén, nagy csirkefogó voltál... — folytatja a fülbesugást.
Most már biztos, hogy ismer!
Amikor a kalauz jön, felmutatja a bérletet. Most megtudom, hogy kicsoda, ha addig élek is.
— Bérleted van? — kérdezem.
És már nyujtom is a kezemet a bérlet után. Egy pillanat alatt tudni fogom a nevét. A fényképről vadidegen arc bámul rám. Név nincs rajta. Majd szólok a Beszkarárnál, hogy ezen változtassanak.
— Rossz kép. Ne nézd... — mondja a barátom. — Erről nem ismertél volna rám. Mi?
— Oh dehogy nem... Hogy mondhatasz ilyen?
A kocsí lassít, kikapja a kezemből a bérletet.
— Jaj itt leszállok... Szervusz. Szeretnék egyszer veled együtt lenni. Jó volna elbeszélgetni a régi időről... Nem?
— Akkor hívjal fel telefonon — mondja és nyujtja a kezét.
— Mi a számod? — kérdezem egy utolsó kétségbeesett kísérlettel.
Már tolakszik kifelé és úgy szól hátra:
— Bent van a telefonkönyvben... A nevem alatt...
—————
KÖVY SÁNDOR
(1763—1829)

Vidám sorok

Irja: László Aladár
A „barátom“

Miért mosolyog rám ez az ember?
Rajtam nevet? Vagy eszébe jutott egy vicc, amit tegnap hallott és csak most értette meg?
Nem. Ez határozottan rám nevet. Bele a pofámba, mint valami ismerős. Pedig sohasem láttam. Szőke kopaszodó, pufókarcu ember. Egyenesen felém tart, széles örömmel. Uramisten, ki lehet ez? Barátságosan ingeteg. Titokban hátra sandítok, hátha nem is nekem szól ez az üdvözlés. De nincs mögöttem senki. Már lendül is előre a karja, meleg kézszerítésre.
— Szervusz, öregem, — mondja, mialatt rázza a kezemet.
Ki lehet ez? A keserves mindenségit annak a komisz arcemóriámnak. Pedig nagyon bizalmas »a barátom«, mert úgy vág hátba, hogy a lélegzete mis eláll tőle.
Észreveszi kétségbeesett fürkésző tekintetemet.
— Nem ismersz? Nem tudod, hogy ki vagyok?
Miért van az, hogy az ember ilyenkor nem őszinte? Nem ismersz? Nem! Ezt kellene felelni. Miért nincs erőm erre? Miért mondom most és minden hasonló esetben:
— Hogyne ismernék... Na hallod, öregem...
— Hogy vagy? — kérdezi.
— Jól. És te?
— Én is.
Hm. Ki lehet? Csak azt tudom róla, hogy tegeződünk és jól van. Az ember annyi mindenben ment már keresztül: iskola, katonaság, harctér, állások, klubok... Hová tegyem?

Életem melyik kávéházakorszáka helyezzem? Az iskolák közül az elemiben, vagy a tisztiiskolában ültünk egymás mellett?
Felteszem a legravaszabb kérdést.
— Mit csinálnak a többiek?
— A többiek? Ki például? — kérdezi.
Juj, de kellemetlen ember! Lehet erre felelni?
— A fiuk... mondom és az izzadságcseppek gyöngyöznek a homlokomon.
— A fiuk? Nem találkoztam velük...
Na, ezzel nem megyek semmire. Mégegyszer megpróbálom.
— Azok szép idők voltak... — sóhajtottam minden meggyőződés nélkül.
— Bizony.
Folytatom az ostromot. Csak elárul valamit, amibe megkapaszkodhatok.
— Most hol vagy? — kérdezem.
— Még mindig ugyanott...
Szóval tegeződünk, jól van, a fiukkal nem találkoztam, egyébként ugyanott van, ahol azelőtt.
Miért nem mondtam meg mingyárt az elején, hogy nem ismerem. Egyre kinosabb lesz a dolog.
Szörnyű gyanu támad. Ez az ember nem is ismer.
Csak egy gondolatom van: minél előbb megszabadulni ettől a kellemetlen frátertől. Hirtelen megállok az egyik utcasarkon.
— Szervusz... — mondom bizonytalanul. — Itt felszálok az autóbuszra...
— Nagyszerű, öregem... én is...

—————
jogtudóssal, a sárospataki főiskola jogtanárával történt a következő eset:
Az érdemes tanár urnak a legutolsó előadása volt egy diligenca végén s a juristák már alig várták, hogy a déli tízenkét órát elcsengessék, várván már akkor mindnyájukra a szekér, hogy őket a világ négy sarka felé elszállítsa szüreti vakációra.
Egyszer aztán csakugyan csengettek tízenkét órára; de Kövy úgy tett, mintha nem hallotta volna s tovább magyarázott. Valami igen érdekes régi családról, nemesi diplomáról s több effélééről.
A juristák vártak öt percig, tíz percig, az öreg csak magyaráz tovább. Elkézdtek hát feszengeni, ajtóra kacsingatni, hogy a tanár ural észrevétessek megbotránkozásukat afelett, hogy az édes vakációból ilyen vámot szed.
Látván Kövy, hogy itt falrahányt borsó minden magyarázat, ugyse hallgat rá senki, a mondat közepén elhallgatott, vette botját, kalapját s vig vakációt kívánva, elhagyta a tantermet.
Elkövetkezett a szüret utáni diligenca. Kövy a legelső előadásán a multkori megszakítást folytatva, így kezdte meg:
— ...pedig a Fekete familia igen híres és gazdag familia volt...
Hanem erre a csuffátételre szégyenkezve sunyták le fejüket a juristák s félbe nem szakították volna többet Kövy előadását, ha reggeltől éjfélig tartott volna is az.

D I V A T

Mi ujság a divatban?

Párisban megint sok a fehér szín. Ez a hamvas, mindenkit üdévő, fiatallá varázsoló szín uralja a bulvárokat, szórakozóhelyeket egyaránt. Fehér vászonruha, nyerselyem kosztüm dél-előttre, fehér selyemkomplé délutánra és habos fehér túll, organdi vagy mosó-toalett estére, — ezek a legelegánsabb viseletek.

Nemrégiben általános feltűnést keltett egy gyönyörű hófehér túllruha, melyet egy szépséges angol lédi viselt a párisi éjszakai lóversenyeken. A harminc méter bő, uszályos szoknyát és a parányi dekoltált felsőrészt husz centi távolságra telehimezték ezüst flitersillagokkal s rövid ezüst kabátkájával szinte szemvakítóan csillogott-villogott a sejtelmes esti kivilágításban ez a »csillag-toalett«.

A párisi nyári versenyeken már-már tradíció a legújabb divatesodák felvonulása. Zajongó négyezőget alkotó, hangosan és vakmerően kritizáló publikum előtt vonulnak el a ruhafantáziák, melyek közül természetesen a legvadabb kinövésű és túlzások sem hiányozhatnak. Ezidén nem is annyira a ruhanagymesterek, mint inkább a kalaposok gondoltak merészet és nagyot, mert egyszerűen lekopirozták az angol királyi testőrgárda állig huzott, mogorva szörmekucsmáját!

A vidám franciák jót mulattak azon a két csinos dámán, akik fehér kosztümjükhöz fehér változatban viselték a toronymagas, hűvösnek és kényelmesnek egyáltalán nem mondható szörmebundát. Mi már megtanultuk,

HIRES/ Dª PACCINI CIKAGOBOL. A VAJAT /ZENZACIO/ TALALMANYAI VISSZA JUTATJA A NŐNEK FIATALAGÁT ÉS AKTIVÁT

40 ÉVEN FELÜLI NŐNEK MORANA HORMON AKTIV KRÉM. DIN. 60.- VISSZA JUTATJA A NŐNEK AKTIVITÁ/T, ÉS FIATALAGÁT.

30 TÓL 40 ÉVIG MORANA HORMON KRÉM (EGÉR MIRL. GYEBOL) DIN. 50.-

18 TÓL 30 ÉVIG MORANA VITAMIN KRÉM (MAGASLATI HEGBOL) DIN. 40.-

EZEN ÚJDONSÁGOK RÖGTÖN ELT. UNTETIK A RANCCOKOT PETHUT/É. GET IZMO/T. ÉS FIATALIT.

MORANA SZÉPSÉGI NÖVENY PUDER MINDEN ARNYLATBAN DIN. 25

MORANA

hogy az nevet, aki utoljára nevet s valószínű, hogy minden tülzsből, ugy ebből is — persze szolidabb formájában —, télire már nálunk is komoly divat válik.

A földkerekség kitünő szücsmesterei ezidén nem panaszkodhatnak a divatra. Soha még ennyi szörmét nem viseltek a hölgyek, mint ezen a nyáron. Délutánra az egyes, vagy összekapcsolt duplaróka elegáns, míg esti toaletthez a nyolc, sokszor tíz állatból összeállított kepeket és bolerókat viselik. Divat a kék ezüst róka, a nerc és a coboly, de legelső helyen áll mégis a gyönyörű és méregdrága fehér róka.

Feltámadt a darázsderék és nagyanyáink divatja

Meglepetések a párisi őszi divatbemutatókon

(Párizs, augusztus.) Marokkó felől fojtó sivatagi szél rohanta meg a francia fővárost. A kávéházak teraszán, az autóbuszokon és a földalatti villamosok kocsiáiban ingujjas tömegek izadnak, ugyanekkor a nagy divatcégek bemutató helyiségeiben

báronyba és sulyos prémebbe öltözött manekenek megkezdték az őszi divatbemutatót

a nagy gonddal kiválogatott meghívott közönség előtt.

Tizenhat vezető párisi divattervező cég tartja meg bemutatóját augusztus hónapban, ami azt jelenti, hogy minden nap dél előttre és délutánra legálabb egy bemutató jut. Az áruházak kapujában külön e célra szerződött magán detektívek igazoltatják a látogatókat. Csak névre szóló meghívó és fényképes személyazonossági igazolvány mellett lehet a belsőbb helyiségekbe jutni, mert a párisi cégek az elmúlt esztendőben nagyon szomorú tapasztalatokat szereztek a modeltolvajok ügyességéről.

Az új francia divat a politikai helyzetnek megfelelően egészen

feltűnő angol hatás nyomait mutatja. Mintha Viktória királynő kora támadt volna fel, olyan estélyi ruhákat, kosztümöket, prémkabátokat és kalapokat vonultatnak fel a jól hűtött és szellőztetett termekben, a valószínűtlenül magas, magas, angolos-szökere maszkírozott manekenek.

Az első napokban nagy feltűnést keltett, hogy

— a kalapdivat részben teljesen férfias, részben kato-

Új női divatszalon Flaman Mária
Készít kabátokat, kosztümöket, angol és francia ruhákat. **Noviszád, Petra Zrinjskog 9**

Szép divat, jó divat, de hozzánk, szégyen magyarokhoz, azt hiszem, nehezen fog elérkezni.

Az emeletes parafatalpak, úgy látszik, arányosan megnövelték a fitosorru francia hölgyikék igényeit és önértetét, mert a cipődivat diktátorok jónak látták sürgősen leszállítani őket a magas lóról, azaz jelen esetben az emeletes talpról.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben jelentjük, hogy Párisban nem divat többé a magas talp, a kilenccentis sarok, sőt, hogy helyrebillenjen az egyensúly, csak az a cipőnek nevezett tarka saruféle elegáns, amelynek sarkát a hátrafelé egyenletesen magasztalt, színes talpszegély helyettesíti. Szavahihető szemtanúk szerint a hölgyek igen hamar megszokták az »alacsonyabb világnézetet«, mert az új cipősodák jól illenek még a nagystilű estíruhákhoz is.

Szem.

nai formák felé halad. Dél előttre és délutáni ruhákhoz az összes párisi nagy házak szinte kivétel nélkül cilinderruhák formájú kalapot ajánlanak a hölgyeknek, míg délutánra és esti alkalmakra olyan tollakkal, prémmel és hamis ékszerrel díszített sapkákat mutatnak be, amelyek minden eddigi szokástól eltérően szinte

teljesen elfedik a hölgyek homlokát,

ugyanakkor pedig szabadon hagyják a fej hátsó részét. Be kell vallani, hogy a hölgyközönség inkább érdeklődéssel, mint örömmel figyeli a divatdiktátorok testé vált rendelkezéseinek bemutatását és gyakran hangzanak el olyan megjegyzések, hogy ez a divat csak akkor nyer a hölgyek körében polgárjogot, ha mindenki sovány, magas, karcsú és szőke lesz.

A ruhádivat legjellemzőbb vonalait ugyancsak a viktoriánus korszakra emlíkeztetnek. Kétségszövedhetetlenül megállapítják a szakértők, hogy

feltámadt a darázsderék, amelyet természetesen csak a háború előtti divat borzalmas kintözerszámanak, a fűzőnek újabb bevezetésével lehet elérni. A magasan zárt nyak és a rendkívül bő, sokszoros fodrokba foglalt szoknya

nagyanyáink divatjára emlékeztet. Az esti ruha földig ér, a hölgyek cipőinek sarkát egészen eltakarja, a nappali ruhák szoknyája ezzel szemben még egy árnyalattal rövidebb lett és már megközelíti a tíz év előtti amerikai divat minimumát: a hölgyek térdét már egészen szabadon lehet látni.

H á z t a r t á s

A törökparadicsom

ez a szép fényes lilahéjú, körtealaku vagy tojásdad formájú növényi termék az idén is megjelent piacainkon s hozzájárul ahhoz, hogy nyári étrendünket minél változatosabbá tehessek.

Olvasóim körében tíz esztendő óta agítálok ez ázsiai eredetű, hasznos és ízletes, vitaminos főzelékféle meglett, mely nálunk is igen jól megterem. Abban a hitben voltam és va-

gyok ma is, hogy mindenkinek csak javára válhat, ha a növényi táplálkozás mai nagy divatja idején megbarátkozik ezzel az egészséges és kitünő eledellel, melyből igen kívánatos, tápláló fogások készülnek. A magyar konyha csak nyerhet vele, ha minél inkább kebelébe fogadja.

Lehet sütni is, főzni is, különösen addig, amíg nyers állapotában eléggé

kemény, míg mikor puhulásnak indul, gyakran megkeseredik. Elkészítésének igen széles skáláját ismeri a szakácsművészet s ha valaki különleges előételre, jeles körítésre, zamatos salátára vágyik, forduljon csak bizalommal a sokizű és soknevű törökparadicsomhoz.

Sok a neve, hiszen a magyar törökparadicsomon kívül (mely név arra vall, hogy a hajdani török birodalom, azaz a Balkán felől érkezett hozzánk) ismerik nálunk a törökös padlizsán néven is, ahogyan a délszlávok is hívják. De tojásgyümölcs megszólitással is illetik, ami a német Eierfrucht fordítása. A francia konyha híveit mint auberginéről tudnak róla, míg akik Olaszországban jártak s ott nem gulyást vagy borjupörköltet kerestek, hanem az olasz konyha érdekességét, kostolgtatták, a dallamosan hangzó melanzani elnevezés alatt bukkantak rá és barátoktá meg vele.

A mai receptek között egész sor készítési módját ismertetem, de már itt is elmondom, hogy legegyszerűbben meghámozza, vastag karikákra vágva, forró olajban, vajban vagy zsirban mindkét oldalán barnára sütve s tálon megszóva fogyaszthatjuk. Lehet azonban készíteni olaszosan, franciásan, törökösen, amerikaiasan, palacsintatésztában kirántottnak, borban párolva, sőt libamájjal töltve is. Kinek ahogyan éppen tetszik.

Rántott lerakott törökparadicsom.

Négy-öt szép törökparadicsomot nyersen meghámozzunk és karikára vágunk. Körülbelül kisujj vastagra. Forró sós vízbe dobjuk és addig hagyjuk benne, míg a víz újra felforr. Akkor szitára rakjuk és jól lecsurgatjuk róla a vizet, majd az egyes szeleteket lisztbe, tojásba és morzsába mártva bő forró zsirban kirántjuk. Tüzálló táliban a következőképpen rakjuk le: legalul egy sor szeletekre vágott, nyers rendes paradicsom, utána karikára vágalt és zsiron kissé megpárolt zöldpaprika (aki szereti ezt is nyersen hagyhatja), erre egy sűrű sor rántott törökparadicsom, majd fél kiló apró kockára vágott kevés vöröshagymával pörkölt módjára párolt kis tejföllel, borssal ízesített sovány disznóhús jön. A most újra sorrakerülő zöldpaprikasort ismét törökparadicsom követi s legfelül rendes paradicsom, bőven megöntözve tejföllel (körülbelül 4 decivel). A törökparadicsomot sűrűn kell rakni, a rendes paradicsomot ritkán. Tizenöt percire jó meleg sütőbe tesszük.

Törökparadicsom franciásan. Öt darab meghámozott törökparadicsomot karikára vágdalunk, forró zsirban vagy vajban kissé átsütjük, megszózzuk, megborsózzuk és tüzálló edénybe rakjuk. Tíz kisebb rendes paradicsomot meghámozzunk, darabokra tördelünk s vékony szeletekre vágott 10 deka gombával zsiron megsütjük. Összekeverjük 3 deci tejszinnel vagy tejföllel és ráöntjük a táliba rakott török paradicsomra. Meghintjük vajdarabkákkal, morzsával, reszelt sajttal és néhány percig forró sütőben sütjük.

Törökparadicsom olasz módra. Félkiló meghámozott, karikára vágalt, megborsozott, megszózott törökparadicsomot lisztbe, majd habart tojásba mártva, forró zsirban hirtelen megsütünk. Friss, kevés tejföllel kevert paradicsomlével tálaljuk

Törökparadicsom rizzsel. Három darab törökparadicsomot darabokra vágdalunk és 3—4 nagy szintén meghámozott és ugyancsak felvagdalt paradicsommal együtt kevés vajon, olajon vagy zsiron megpároljuk. Ugyanezen idő alatt párolunk 10 deka rizst is. Végül mindezt összekeverjük, megszózzuk, kissé meg is paprikázzuk és még együtt is pároljuk pár percig.

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

MŰKEDVELEÉS NÉPNEVELEÉS KÖNYVTÁRELET

Mi a kultúra?

A GAZDASÁGI KULTURA (4)

Gazdasági kultúra alatt a természetnyújtotta javak és az emberalkotta termékek előállítását, kicserélését, elosztását, azok folyamatait és törvényeit értjük. A gazdasági kultúra tudományát közgazdaságtan, nemzetgazdaságtan vagy társadalmi gazdaságtan elnevezés alatt adják.

Amikor a legelhagyottabbnak látszó fucska boltjába bemegyünk és kávét, teát, vagy narancsot vásárolunk, nem is gondolunk arra, hogy a kávé Délamerikából, a tea Ázsiából, a narancs Afrikából kerül a vasutnélküli falu kis kereskedésébe. Sok ezer kilométer utat tettek meg ezek a termékek, hogy szükségletünket kielégítsék. De nemcsak nekünk hoznak a világ minden tájáról javakat, hanem visznek is tőlünk. A mi búzáink lisztjét fogyasztják Németországban. A mi disznóink zsírával főznek az északi országokban. A mi pulykáinkból és csirkéinkből készül az angolok finom pecsenyéje. Hiába választják el a népeket országhatárok, magas hegyek és messzi kiterjedésű tengerek, a gazdasági élet szempontjából az egész világ mintha egy nagy üzem vagy szervezet volna.

Ámde nem így volt mindig. Sok ezer évnek kellett eltelnie, amíg a gazdasági kultúra a mai fejlett formáját nyerte.

A gazdasági élet terén történt kutatások kimutatják, hogy az északamerikai őssirokban talált bronz és kőfegyverek ázsiai eredetűek és a cserekereskedelem mellett bizonyítanak. Már a régi korban minden népek volt olyan terménye, amelyből fölöslege volt, a másik nép viszont nélkülözötte. Lassanként megindult a cserekereskedelem formájában a gazdasági élet. Egyes területek ügyesebb emberei hamarosan rájöttek arra, hogy kizárólag olyan termékek előállításával foglalkozzanak és a szükségesnél nagyobb mennyiséget állítsanak elő, amire a másik nép rászorul. Ezért ércszerszámok, ijjak, nyilak, agyagedények, hamarosan a cserekereskedelem tárgyai lettek. Az ugynevezett néma kereskedelem fejlődött ki, mert a népek még egymás nyelvét nem értették, de nem érintkezhetek azért sem, mert nem viseltek egymással szemben bizalommal. A néma kereskedelem szokása az volt, hogy az eladó áruját egy bizonyos területen, leginkább tengerpartokon lerakta és füsttel jelt adott, hogy az áru megérkezett. Az árut őrizetlenül hagyta míg a másik nép, amelyik meg akarta venni, odament és azt megvizsgálta. Ha az áru megfelelt, a velt ellenértékét aranyban vagy áruban mellé rakta és szintén eltávozott. Erre az eladó fél ugyancsak odament, megvizsgálta az őrizet nélküli ellenértéket és ha azt kielégítőnek találta, elvitte, vagyis a vásárt megkötöttnek nyilvánította. Ha az ellenérték nem felelt meg, úgy a felajánlott és kirakott értéket otthagya és ezzel jelezte, hogy az nem elégíti ki.

Később jelbeszéddel igyekeztek egymást megértetni különböző népek eladói és vevői, míg lassanként valami keverék nyelven megindult a szóbeli érintkezés.

A termelt javak kicserélésével először az indusok foglalkoztak, akik összekötő kapcsot teremtettek Elő-India, Dél-Arábia és Kelet-Afrika között. Ők szállították a nagy becsben tartott termelvényeiket; drágaköveket és gyöngyöket, gyapjút és selyemszöveteket, borsot, fahéjat és más fűszert, gyöngyház és elefántcsont csece-becskéket, festőanyagokat stb. Az indiai áruk útját megtalálni Elő-Ázsia felé a főniciaiak utján, akik azután lassan kisajátították az óvilág egész tengeri kereskedelmét.

Az ókor utolsó évszázadaiban, amikor Róma a világ ura lett, a világ minden kincsét magához vonta. Spanyolország gyapja, érce és viasz-

ja, Kis-Ázsia gyümölcse, Egyiptom papírja, India fűszere, Kína selyme, Germánia borostyánja, Británia olma és Észak-Afrika gabonája mind Rómán keresztül terjedt el az északi országokba és idézte elő Róma meggazdagodását. Természetesen ez még nem volt mai értelemben vett kereskedelem, mert a javakat a legigazított népek adóiból, illetve hadi sarcokból szerezték.

Amikor Közép-Európában a kultúrélet megindult, kezdetét vette az ipari és kereskedelmi tevékenység, amelyből gazdasági kultúránk mai formája fejlődött ki.

A tizennegyedik század folyamán a Hanza-városok és a németalföldi városok között, valamint az északolaszországi városok között lassanként hatalmas forgalom indult meg. Az olaszok beszerezték az arab és indus termékeket olyképen, hogy azért cserébe építőfát, ércet, fegyvert, gyapjuszövetet, tükröt, prémet, higanyt adtak. Nagy hirre vergődött a florenci gyapjukelme, amelyhez a nyersanyagot, Anglia, Spanyolország és Hollandia szolgáltatta.

A gazdasági életben legfontosabb eszköz az értékmérő, a pénz. A kezdetleges népek persze nem rendelkeztek pénzzel és cserébe egymás áruját adták. A csereeszközök annál alkalmasabbak, minél könnyebben szállíthatók, minél nagyobb az értékük terjedelmükhöz képest, vagyis minél forgalomképesebbek. E tulajdon-

ságokat leginkább a nemes fémeknél találták meg és így született meg, mint csereeszköz, a pénz. A pénz akkor a legforgalomképesebb, ha a rajta feltüntetett érték (névérték) megfelel a belső (anyag) értékének. Már a régi egyiptomiak is használtak aranypénzt. A pénz tehát a gazdasági kultúránk egyik legfontosabb eszköze és ma már az egész világon szabályozott alapelvek szerint értéklük.

A gazdasági kultúrának egyik legfőbb szervezete a tőzsde, amit közhasználatban börzének is neveznek. A tőzsde a gazdasági életnek minden esemény, üzleti kilátás, termelési és jövedelmezőségi lehetősége felett áttekintéssel rendelkező központi piaca. Magában foglalja a tőke, a termelési eszközök és árak keresletét és kínálatát, miáltal az árak helyes kialakítását éri el. Közreműködik abban, hogy minden tőke, termelési eszköz és áru oda jusson, ahol a pillanatnyi gazdasági helyzet mellett legelőnyösebben felhasználható.

A tőzsdei intézmény a világ minden nagyobb kereskedő városában van és az egyes tőzsdék egymással szükség szerint szorosabb vagy távolabbi kapcsolatban vannak.

Az egész világ együttműködésnek eredménye, a mai fejlett gazdasági kultúránk.

(Folytatjuk).

Amit a könyvtárosnak tudni kell!

Könyvtáros-fanfolyam (4)

A könyvtárak részére ajánlható könyvek olyan nagyszámúak, hogy mindazokat nem sorolhatjuk fel, mert maga a jegyzék jó néhány vasok kötetet tenne ki. De ez a munka felesleges és zavaró is volna. Ezért hát a legjobbak közül is azt soroljuk fel, amelyek a jó könyvtár, illetve a műveltség alapanyagát adják. Körülbelül kétszáz olyan magyar szerzőt nevezünk meg az első csoportban, akiknek munkái a magyar kultúrát jelentik. Egy-egy szerző valamennyi munkáját nem soroljuk fel, de az nem

is volna célszerű. Fontosabb azt tudni, hogy Jókai száz kötet könyvéből melyik az a tiz, ami minden könyvtárban elsősorban szükséges, minthogy a könyvek nagy tömege által zavart okozó, használhatatlan hatalmas jegyzéket készítsünk, amely a könyvtárost ujjabb probléma elé állítja. Ezért például Jókainak tiz legremekőbb könyvét jelöljük meg az itt következő jegyzéken. Ezt az elvet általánosítjuk minden szerzőnél.

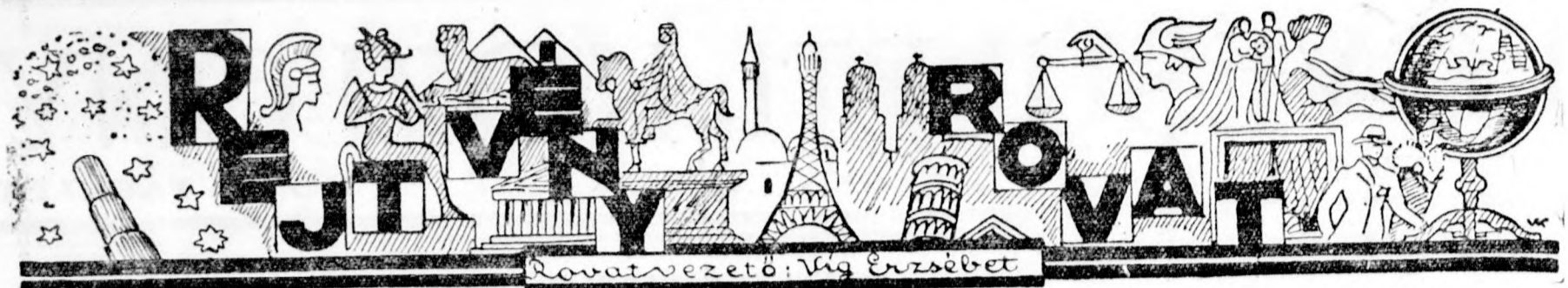
I. MAGYAR SZERZŐK MŰVEI:

Abonyi Lajos regényei
 Ady Endre versei
 Ambrus Zoltán: Midás király
 — egyéb regényei
 — elbeszélései
 Andai Ernő: Álmodó asszonya
 — Soha ilyen tavaszt
 — Tengertánc
 Andor Endre: Két világ közt
 Aprily Lajos versei
 Arany János Toldi trilogia
 — elbeszélő költeményei
 — költeményei
 Arkossy Vilmos: Tömegek
 Golgotája
 Arky József: Tévelygők
 Babay József regényei
 Babits Mihály versei: Elza pilóta
 — Halálfiat
 Baksay Sándor regényei és elbeszélései
 Balassa Bálint költeményei
 Balassa Imre regényei
 Balla Borisz regényei
 Balla Irma: Vaskuthy Gábor
 Bánffy Miklós: Megszámoltattál
 — egyéb regényei és elbeszélései
 Barabás Abel: Székely erdők
 Bársony István regényei és elbeszélései
 Barthos Tivadar: Örökzöld
 Bartók József elbeszélései
 Báthory Nándorné: Lángész tüzében

Beczassy Judit: Menekültek
 — Terebélyes nagy fa
 — Tóth Eszter
 Benedek Elek regényei és elbeszélései
 Benedek Marcell regényei és elbeszélései
 Berde Mária regényei és elbeszélései
 Berend Miklósné: Boszorkánytánc
 — Istenek ösztönök
 — Lükettő talaj
 Berkes Imre regényei
 Berzsenyi Dániel költeményei
 Bibó Lajos regényei
 Bíró Lajos regényei és elbeszélései
 Bókay János regényei
 Bónyi Adorján regényei
 Cholnoky László elbeszélései
 Cholnoky Viktor elbeszélései
 Csathó Kálmán: Felhők lo-
 vagja
 — Kluger és tsa
 — Leányok, anyák
 — Varju a toronyórán
 — egyéb regényei és elbeszélései
 Csiky Gergely: Atlasz család
 — színművei
 Csokonay V. Mihály művei
 Csöndes Pál: Ifjuság
 Csuka Zoltán versei
 Cziráky Imre elbeszélései

Darnay Kálmán regényei és elbeszélései
 Degré Alajos: Lathon
 Dékány András: Gyár
 Dénes Gizella regényei
 Donászy Ferenc: Győri érc-
 kakas
 Dormándi Géza regényei
 Elek Artur: Alarcos menet
 Endrődy Sándor költeményei
 Eötvös József br.: Falu jegy-
 zője
 — Karthaus
 — Magyarország 1514-ben
 — Növérök
 Eötvös Károly regényei és elbeszélései
 Erba-Odescalchi S.: Istenek
 Erdős Renée: Ave Roma
 — Berekesztett utak
 — Indiai vendég
 — Santerra
 — Uj sarj
 Fábian Géza: Hat ló
 Falu Tamás költeményei
 Fáy András: Békely-ház
 Fazekas Mihály: Lúdas Matyi
 Fekete Lajos versei
 Ferenczi Sári regényei
 Földi Mihály: Isten országa
 fele
 — Kádár Anna
 — Lázadó szűz
 — Meztelen ember

(Folytatjuk)

A megfejtéseket a rejtvénytáblával együtt, legkésőbb csütörtök estig kell beküldeni. A beküldők közülük nevüket és pontos címüket. Egy rejtvény megfejtése is elegendő. Akinek rejtvénye megjelenik, résztvesz a sorsolásban. Noviszádi nyerteseink házhoz kapják utalványukat, vidéki nyerteseinknek postán küldjük el a jutalmakat.

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Moricz Károly, Noviszád

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11		12		13		14		
15	16		17	18		19		20	
21		22	23		24		25		
26		27	28	29		30		31	
	32	33	34				35		
36	37		38	39		40		41	
42		43	44		45		46		
	47	48					49		
50		51		52		53	54		
	55		56	57	58	59			
60	61		62		63	64	65		
66		67			68	69			
70		71		72	73	74			
75				76					

VIZSZINTES SOROK:

1. Spanyol város
6. Japán sziget
11. A 3. függ. okozója
12. Egy angol ujság neve
14. ...u, medvelakás
16. Heccel
18. Szer-szor id.
19. 13 volt ezekből a vértanukból
21. Mássalhangzó
22. Mennyiséget jelent
24. Szám
25. Vég nélküli tejtermék
26. Szülő
28. Angol város
31. Nyakbavető
32. Kettős mássalh.
34. Iparos
35. Helyhatározó
36. Férfinév
39. Mesterember
40. A szomorúság okozója
42. Jegyes
43. Egyforma magánhangzók
45. Helyhatározó
46. Káere
47. Svájc északkeleti részén van
50. Egyforma betűk
51. Az egyesülethez tartozik, keverve
52. Mulató
53. A vizsz. 26. megcsonkítva
55. Dunabánsági község kev. betűi
56. Magot ültet
58. Elnevezés
60. Az indusok szent bikájának neve
62. Az Antillákhoz tartozó sziget kev. betűi
64. Német bányavidék
66. Veszteség
67. Délafrikai hegység
69. U nélküli sugár
70. Arab névelő
71. Üdvözlégy lat.
72. A vers egyik főrése
74. Dátumrag
75. Kínai vagyis Japán város (Japánok bírt. van)
76. Az Amazon mellékfolyója

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Ázsiai folyó
2. Idegen császár
3. Rossz étel
4. Paripa törökül
5. A 72. vizsz.
6. Helyhatározó (irány*)
7. Latin csont
8. Holt franciául
9. Helyhatározó
10. Keletafrikai szigetcsoport
13. Az USA egyik állama
16. Masina
17. Fordított ütleget
19. A vizsz. 10. egy betű fölöslegesen dupl.
20. Gyümölcs
23. Találni akar magánh. i nélkül
24. Csapadék egyik betű fölösösen duplázva
27. Autómárka, vissza
29. G... női név ék. felesl.
30. Fogpasztatartó mássalhangzói
31. Tizdináros
33. Fűszer
35. Tetejére
37. M..., női név
38. Szin
40. Déligyümölcs
41. Rádiómárka kev. betűi
44. A fának van
45. Kerti vetemény
48. Közlekedési eszköz vendége
49. Francia melléknév
50. Keletindiai város
54. A La Platába ömlik
55. Nokedl.
56. Magyarul ut
57. A 24. vizsz. kevert betűi
59. Fém
61. Réteges kő, ék. felesleg.
62. Az imádság utolsó szava
63. Halpete
65. Eb
67. Magyarul ezek
68. A 20. függ. vissza
71. Aa
73. Engem latinul

Megfejtésül beküldendő a vízszintes 1, 6, 47, 75, 76. és a függőleges 1, 10, 13, 50. és 54. szavak.

JUTALMAZOTT REJTVÉNY-MEGFEJTŐINK

Eszes Ida kalapalkitást kap, Fekete Kornél egy pár sportharisnyát, Tamáskovics Péter a Nova-Gvozsgyara ajándékát, Kardos József zseblámpát, Mészáros Ferenc, Beograd könyvtalomban részesül, Tarnói Ilonka ondolálást.

JUTALMAINK

Egy férfi kalap vasalás vagy alakítás
Herdí Mihajlo
speciális férfi kalap üzletéből
Noviszád, Kralja Petra II. 11

Egy öltöny vasalás
Scherer Jakob
uriszabótól, Kralja Petra II. 4

Egy kalapalkitás
„HAJDUSKA“
női kalapszalonzójából
Novi-Szad, Vilzonov trg. Elite-palota.
Külföldi kalapkülönlegességek.

Félikős csomag prima terpentinszappant ad
ALBUS D. D.
szappan gyár.

Egy női kalapjavítás, vagy átalakítás
Mades „Tilda“
Modern női kalapok dívatháza
Noviszád, Kr. Petra II. 26.

Két darab finom pipere szappan
PARFUMERIA „ZORA“
cégtől
Tanurdzsics palota

Garantáltan tartós ondolálás a technika vívmányával felszerelt
TÖRÖK PAL
férfi és női fodrászüzletéből
NOVISZÁD, Njegoseva ul. 2.

Divatos ezüst nyaklánc
HAVRÁN JÁNOS
órás és ékszerész.
Noviszád, Trg Knyeginye Zorke 14.

Egy doboz ementhali sajt
RICHTER
speciális sajt, vaj és tejtermék üzletéből
Kralja Petra II. 5. Telefon 28-72

Egy férfi öltöny vasalás
Fehér Pál
uriszabó szalonjából
Kralja Petra I. 30. I. emelet.

1938 aug. 14
rejtvénytáblával

Egy pár férfi sport harisnya vagy női harisnya

VIDMAR

lyublyanaj speciális esernyő, trikóáru és harisnyagyár lerakatából, ahol mind ezek a cikkek eredeti gyári áron kaphatók. — Noviszád, Kr. Alekszandra 22

Egy hajondolálás

Jakubecz Sándor

női és férfi fodrásznál. Vilzonov trg 7 Gyors és pontos kiszolgálás!

3 darab művészi kidolgozású fénykép az ujonnan megnyílt és legmodernebbül felszerelt

Fotó stúdió „ROYAL“-tól

Noviszádi. Trg Oszibogyenya 2. Matica épület.

Egy zseblámpa

KRAUSZ NIKOLA

csillár, rádió és villamossági szaküzletéből
Noviszád, Kralja Petra II. 14.

Ondolálás, hajmosás vagy egyszerű borotválkozás

JURIK JOVAN

Noviszád legelső női és férfi divat fodrászati műterméből
Kr. Petra II. Telefon 24-32

Egy elegáns zsabo

BUN

„ZSENSZKA KONFEKCIJA“

plisszé, aszur, endi és diszműáru üzletéből, Noviszád, Kralja Petra II. 7

3 darab finom angol zsebkendőt ad

BRAČA NASTASIĆ

ujjonnan megnyílt kézműáru üzlete, női és férfi divatanyagok legolcsóbb forrása
Noviszád, Kr. Alekszandra 24
Főposta mellett Krausz-ház

A legfinomabb delikates dolgokat

Fleischman-tól

Noviszád, Kralja Petra II. ul. 15. — azelőtt Piliser — Kizárólag csak állandóan friss árut tartok.

Értékes ajándékot ad

NOVA GVOZDJARA

olcsó áron mindenki igényét kielégíti
STEVAN BOGDANOVICS
Kralja Petra II. (Futoska)

VIDÉKI NYERŐINK JUTALMAI:

Finom pár zoknit ad Középbácska legnagyobb divatruháza
DIESLER JOSIP
Novivrbász

Egy ondolálást ad

STANISAVLJEVIĆ MARKO I SIN
női fodrászat, az Ernst Rhieno ondolásgépek vezérképviselője
SZTARIBEGSEJ

Ezüst láncot, kézelőgombot vagy egyéb szép és értékes tárgyat ad
KUNTSEHER EMERICH
órás és ékszerész
SZOMBOR, FÓUCCA

Finom levélpapírt, vagy a nyerő választása szerint más szép és értékes ajándékot ad

„PRAVDA“ legdusabban szortirozott és legolcsóbb könyv- és papírüzlet
PETROVGRAD

Reszletek a »János vitéz« daljából. 3. Kaecsh: Az alvó tábor. 4. Bercsényi nótája. 5. Losonczy Dezső: Hullámzó buzapenger. 6. Cinka Panna nótája. 7. Liszt: VI. rapszódia (hangszerelte Siklósi Albert). 8. Rákóczi-induló. 9. 4.45: Három erdélyi író: Koós Károly, Nyírő József és Tamási Áron. Dezső előadása. 5.10: Néprajzi hanglemek (Rövid ismertetéssel). 5.50: »Szent István a magyar száradók tükrében«. Összeállította Csapody László. Felolvassa Fáy Béla. 6.20: Pertis Pali és cigányzenekara. 7.30: »István király« Hangjáték két részben. Írta: Siklósi Sándor. Rendező: Németh Antal. Személyek: Király — Toronyi Imre; Vazul — Kiss Ferenc; Péter — Ungváry László; Gizella királyné — Lukács Margit; Ilona — Szelezky Zoltán; Szalók — Földényi László; Buda — Bodnár Jenő; Regős — Szende Ferenc; Anasztáz — Boray Lajos; Bonyha — Onody Akos; Miskolc — Balázs Samu; Csanád — Baló Elemér. 9. Hírek. 9.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Kodály: Hány János — Régi magyar táncok. 4. Liszt: XIV. magyar rapszódia. 10. Időjárásjelentés. 10.50: Sára Eleonóra és cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. Dalok: Magyar László: Messze jár a kedves rózsám; Erdős Béla: Elmegyek az életemből (Salymesi szöveg). Gondor József: Hullámzik a szatengér (Ludwig szöveg); Kiss-Angyal Ernő: Somogyba van Nagytád; Dajka: Öltözik az erdő. Mező; Róczy: Hat ókor legel (Keve szöveg); János: Volt ez rosszabbul is (agyagtalvi Hegyi szöveg). 11: Hírek német és olasz nyelven. 0.45: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.15: Hanglemek. 1. Erkel: Hunyadi László — nyitány (Dol Dauber zenekara). 2. Mozart: Don Juan — ária (Pataky Kálmán). 3. Rossini: A szevillai borbély — ária (Szabó Lujza). 4. Dohnányi: f-moll etűd (zongora); Cvril Smith). 5. Verdi: Don Carlos — ária (Pataky Kálmán). 6. Liszt: II. magyar rapszódia (Filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokovsk). 7. Goldmark: Sába királynője — ária (Németh Mária). 8. Popper: Ballada (gordonka: Kerpely Jenő). 9. Puccini: Bohémélet — kettős (Pataky Kálmán és Heinrich Schlusnus). 10. Hubay: Csárdajelenet — Hülz. Balaton (hegedű: Hubay Jenő). 11. Lavotta Rezső: Mezei bokréta — dal (Nagy Margit). 12. Bartók: Este a székelykény: Medvetánc (zongora; Bartók Béla). 5.50: Kerpely Jenő gondolkodik. 6.30: vitéz Szarka Géza előadása: 1. »Bakonyi legenda«; 2. »Fehér bot az országúton«; 7. A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7.35: Az Országos Postászenekar műsora. Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Brahms: Magyar táncok. V. és VI. szám. 3. Kaecsh: Rákóczi megtérése. 4. Vincke Otó: Toborzó és palotás. 5. Kodály: Intermezzo a »Hány János«-ból. 6. Borsai: Erdélyi bércein. 7. Doppler: Ilka — nyitány. 8.35: Hírek. 8.45: Sporteredmények. 8.55: Tánclemek.

BUDAPEST 5.30: Reggeli műsor. 18: Katonazene. 19: Felolvasás. 19.20: Mandolinverseny. 20: Úzenetek. 20.15: Táncczene. 21.30: Hírek. 21.45: Vendéglői zene. 23: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 5: Könyvü zene. 6.30: Könyvü zene. 11.30: Tarka lemezek. 12: Szórakoztató zene. 14: Tarka zene. 15.15: Vegyes lemezek. 16: Nagy operettidélután a rádiókiállításról. 18: Katonazene. 19: Beethoven: Fidelio, 2. felv. opera. A színpadon. 20.15: Hírek. Közben az Európa—Amerika uszóversenyéről. 22: Hírek. 22.20: Az Európa—Amerika uszóversenyéről. 23: München. 24—2: Frankfurt.

HAMBURG 6.10: Vidám lemezek. Komoly és vidám dalok a világháborúból. 18.30: Kardalok. 19: Új falusi táncok, dalok és történetek. 20: Hírek. 20.10: Csillagszilánkok, operett. 22: Hírek. 22.30: Európa—Amerika uszómézőzés. 22.45: Táncczene. 24: Boroszló éjjeli hangversenye.

LONDON 18: Könyvü zene. 18.30: Táncczene. 20: Promenade-hangverseny. Elgar: Cockaigne, nyitány. Glück: Iphigenia Aulisban, ária. Schubert: VIII. szimfonia. 20.45: Tarka játékok. 21.45: Lambert: Rio Grandé, zenemű, zongora-, ének és zenekarra; Csajkovszkij: 1812, nyitány. 22.20: Lemezek. 22.30: Coodmann-táncczenekar Allent Cityből. 23: Táncczene. 23.50: Hírek.

OLASZ MŰSOROK I. műsor: (Róma I. Bari I. Bologna) 19: Hírek idegen nyelveken. 19.30: Könyvü zene. 21: Ranzato: A város város, operett. 23.15: Táncczene — II. műsor (Milánó I. Torino I. Genova I. Trieste I. Bolzano, Roma II. 19.30: Könyvü zene. 19.37: Csak Róma II. Hírek idegen nyelveken. 20.30: Milánó I. és Bolzano kivételével kamarazenekar. 21: Mascagni: Parisna negyfelvonásos opera, majd Táncczene — III. műsor (Firenze I. Napoli I. Roma III, Bari II) 19: Vegyes zene dalokkal. 19.20: Karének. 19.30: Szimfonikus hangverseny Gabrielli: Dal — Bach: G-dur szvit. Martucci: Notturmo — Rocca: Epikus köztételek. Gavazzeni A Szent Domokos sziget öröklése. Borodin: Igor táncok. 21.50: Dalok zongora mellett. Majd: Táncczene.

PÁRIS 18.30: Francia operalemezek. 19: Könyvülemek. 19.45: Románs: A jókaratu emberek. 20.15: Samson és-késő. 20.30: Hangjáték. 21.10: Tarka est. 20.05: Szimf. Hershent énekesnővel. Francia vidékek dalai. Gaubert: Naïla-ballett. 22.55: Lemezek. 23: Táncczene.

PRÁGA 9.56: Lemezek. 16.10: Kassa. 18.20: Szalonzene. Lehár: A víg özvegy — fox és indulógyűjtemény. Elsnic: Mazurka és angol keringő. Haendel: Szlovák dalegyveleg. Dvorsák: A titok. — dal. Tuchy: Legedesebb szerelem. Rzehorz: Induló. 19.20: Brno. 20.35: Filharmonikusok Frajt hegedűművész, Ostresl: Parasztünnap. — Ondrzsicek: Rapszódia hegedűre és zenekarra. 21.25: Dvorsák: E-dur vonósszerenád. 22.15: Lemezek. 22.30: Pezsony.

VARSÓ 7.15: Fuvószene. 12.03: Déli műsor. 16: Szalonzene. 17: Tánclemek. 18.10: Grig: C-moll heg. és zong. szonáta. Mendelssohn: Scherzo. Paderewski: Krakói tánc. Dofzett: Lucia, ábránd. 19: Kodály: Magyar balladák. 19.30: Népzene dalokkal. 21.10: Moniuszko: A tutajos, egyfelv. opera. 22.35: Könyvü és tánclemezek.

REGGELI RÁDIO

A REGGELI UJSAG RÁDIO-MELLÉKLETE

1938. augusztus 14-től augusztus 20-ig

BEGRAD. RÖVIDHULLAMU ADÓALLOMAS
(Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 ko)

VASÁRNAP: 6.45: Himnusz, postós idő, napiár, időjárás, első hírek, műsorolvasás. 7.00: Reggeli hangverseny. 7.45: Napi sport- és társadalmi közlemények, himnusz. 9.30: Istentisztelet. 12.45: Himnusz, pontos idő, hírek és jugoszláv lapismérvények francia nyelven. 13.00: Rádióapló. 13.19: Hangverseny. 13.40: Hanglemek. 13.55: Tozsdé. 14.00: Közművelődési előadás. 14.15: Hírek, himnusz. 18.30: Himnusz, pontos idő, könyv- és folyóiratszemle. 18.45: és 19: A 14.00 órai előadás megismétlése idegen nyelven. 19.15: Hírek. 19.30: Aktuális óra. 19.50: Hanglemek. 20: Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven. 21: Hangverseny. 21.30: Hírek. 21.45: Hírek negyedórás időközökben magyar, olasz, német és angol nyelven. 22.45: Tánclemek. 23.30: Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

KÖZNAPOKON: 6.45: Himnusz, pontos idő, napiár, időjárás, első hírek, műsorolvasás. 7.00: Reggeli hangverseny. 7.45: Napi sport- és társadalmi közlemények. 8.00: Hírek, jugoszláv lapismérvények francia nyelven, himnusz. 13.00: Himnusz, pontos idő, rádióapló. 13.10: Hangverseny. 13.40: Hanglemek. 14.00: Közművelődési előadás. 14.15: Hírek, himnusz. 18.30: Himnusz, pontos idő, könyv- és folyóiratszemle, hanglemek. 18.45: és 19.00: A 14.00 órai előadás megismétlése idegen nyelven. 19.15: Hírek. 19.30: Aktuális óra. 19.50: Hanglemek. 20.00: Hírek negyedórás időközökben görög, török, arab és francia nyelven. 21.00: Hangverseny. 21.30: Hírek. 21.45: Hírek negyedórás időközökben magyar, olasz, német és angol nyelven. 22.45: Beograd éjjel, zenét seta. 23.30: Utolsó hírek, a másnapi műsor ismertetése, himnusz.

Vasárnap augusztus 14

BEGRAD 6.45—7.40: Induló, torna, hírek, hanglemek, éttrend. 9.05: Pontos idő, műsorolvasás. 9.10: Milorad Zecevic felolvasása: A szümmölcsezés. 9.30: Istentisztelet a görögkeleti székesegyházban, énekel az Első Beograd-i Dáldá. 11: Szavaltók a népköltészetből. 11.50: Vízfallajentés, műsorolvasás. 11.59: Pontos idő. 12: Harangzó a görögkeleti székesegyházban, vasárnapi szimfonikus hangverseny (lemezek). 1. Respighi: a) Róma fényei, b) Róma kútjai; 2. Mendelssohn: Nyáréji álom (vezényel Henry Wood). 13: Rádióapló. 13.10: Közben: 12.35: Reklámok. 13: Rádióapló. 13.10: Vojislav Petrusovic népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. 13.40: Pontos idő, hírek. 13.50: Meglepetések. 14.55: Purró-Idő, műsorolvasás. 15: Közvetítés Szmederevó-

ról: Riport az országos bajnoki evezős versenyről. 16.45: Közvetítés a népek Közreműködők: Dragi Jovanovic gajdás, Biam harmonikás és a rádió tamburazenekeara. 18.15: Szórakoztató lemezek — 1. Außer Fra Diaolo, nyitány; 2. Strauss: Déli rózsák és Bécsi vér, keringők; 3. Egyveleg Gounod műveiből; 4. Meyerbeer: A proféta, koronázási induló; 5. Sullivan: Kalózkod, egyveleg; 6. Katscher: Egyveleg; 7. Orosz mozzák; 8. Velen-vei szerenád; 9. Fink: Abránd. 19.30: Reklámok. 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. Deszimir Blagovic író felolvasása: A modern író társadalmi helyzete. 19.50: Sporteredmények, napi riport. 20: Tarka est. 22: Pontos idő, hírek, rádióapló, sporteredmények. 22.30: Tánclemek. 23.00: Óráig.

LYUBLYANA 17.30: Schrammel zene énekekkel. 19.50: Ighitseva Jelka énekesnő zongora és zenei kísérettel. 21.15: Táncczene. 22.15: Könyvü zene.

ZAGREB 20: Rajacsics zongoraművész játéka

Hétfő

augusztus 15

A REGGELI UJSAG HETI RADIÓMŰSORA

7.40: »Három magyar komikus«. (Megyeri, Vizvári és Kassai). Ditrói Mór előadása. ● 8.10: Furka Gizella zongorázik. ● 8.45: Lóverseny-eredmények.

BUKAREST 7.30: Reggeli műsor ● 8.55: Is-tentisztelet ● 12.15: Hírek ● 12.25: Motzoi-zene-kar. Közben: 13.15: Hírek ● 11.30: Gazdáknak ● 18: Időszertü anyag ● 18.17: Katonazene ● 19: Tánclémez ● 19.25: Felolvasás ● 19.40: Boje-nescu Sándor román dalokat énekel ● 20: Hírek ● 20.10: Tánclémez ● 21.30: Híres énekesek le-mezei ● 22: Hírek ● 22.15: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Zene egy brémai gözsről ● 8: Lemezek ● 9: Haydn- és Mozart-lemezek ● 9.30: Reggeli ünnep ● 10: Vidám ze-ne ● 11: Lemezek ● 11.30: Mozorgona ● 12: Dé-li zene ● 14.30: Svéd Sándor magyar népdalokat énekel Perti Pali cigányzenekari kísérettel (A budapesti rádió műsorának felvétel) ● 15: Puc-cini- és Liszt-lemezek ● 16: USA-német köny-vény atlétikai mérkőzés ● 18.30: SA-dalok és in-dulók ● 20.10: Dalos, zenés tarka est ● 22: Hírek ● 22.30: Könyv és tánczene dalokkal, moziorgo-nával ● 6.00: Könyv zene.

HAMBURG 6: Zene egy gözsről ● 18.30: Hangképek ● 19: Porosz indulók ● 20: Hírek ● 20.10: Dalos, zenés tarka est ● 22: Hírek ● 22.30: Deutschlandsender ● 24: Dalos, zenés tarka éj-szaka.

LONDON 17.50: Malvern-ünnep ● 18.30: A lovastestőrök zenekara ● 19.10: Raymond-zene-kar ● 21.05: Frank: F-moll zongoraduo. Saint-Saens: Vonós, fuvós és zongorahates ● 22.45: Schumann: A nő szerelme és élete. Schuman Er-zsébet dalestje.

GLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I, Bari I, Bologna) ● 19.25: Lemezek ● 21: Collier és Taylor: Peters Ibetson, háromfelvonásos zenés já-ték. II. műsor. (Milánó I, Torino I, Genova I, Tri-este I, Bolzano, Róma II) ● 19.25: Lemezek ● 19.37: Csak Róma II: Magyar negyedóra ● 21: Színmű. Utána tánczene ● 19.37: Róma II: Leme-zek ● III. műsor. (Firenze I, Napoli I, Róma III, Bari II) ● 19: Mandolinzene ● 19.25: Lemezek ● 20.25: Tarka zenés-dalos est ● 21.15: Kivánság műsor ● 21.30: Arnáldi zongoraművész ● 22: Táncczene.

PARIS 17: Tánclémez ● 19.30: Táncleme-zek ● 20.15: Verdi: Trubadur, opera Volpi éne-kessel. ● 22.40: Tarka műsor. ● 23.45: Táncczene.

PRAGA 8.40: Lemezek ● 12.25: Déli zene. ● 14.05: Lemezek ● 15.30: Könyv zene. ● 17: Rá-diózenekar Hromátka énekesnővel. — Vojacek: Szláv táncok. Musil: Tescheni népdalok. Azmann: Dumka és vidám rondó. ● 17.45: Vidám zene és ének. ● 18.30: Fuvós katonazene lemezek. Rá-19.20: Kassa. ● 20: Brno. ● 20.55: Janácsék: Rá-kóczi — ballet. ● 22: Hírek ● 22.25: Le-mezek. ● 22.35: Pozsony.

VARSÓ 7.20: Reggeli zene. ● 12.03: Déli zene. ● 13.15: Táncczene. ● 16.30: Zenés játék. ● 17.10: Uminska heg. művész. ● 18: Tarka zenés-dalos est. ● 20.05: Strauss R.: Az urhatnám polgár (le-mezék). ● 21: Vidám est. ● 22: Mascogni: Pa-raszbtécsület, opera.

A REGGELI UJSAG HETI RADIÓMŰSORA

hár: Az eszményi férfi — nyitány. 2. Mya Tamás: Keringő-szerenád. 3. Mahr: Elégia (celesztia-szólo). 4. Strauss János: Részletek az »Egy éj Velencé-ben« című operából. 5. Hubay: Alkonyat (a he-gedüszőlőt B. Fehér Miklós játssza). 6. Sztára Sán-dor: Két toborzó. 7. Anadai: A forrás dala. 8. Szántó Jenő: Spanyol szerenád. 9. Poldini: Mario-nettek — szvit. ● 5.45: Sportközlemények. ● 6.30: »II. Szilveszter pápa.« Balogh József előadása. ● 7.30: A magyar Himnusz ünnepe a Gyöngyösi István Társaság rendezésében. Közvetítés az üg-e-főversenypályáról. Beszél Dövényi Nagy Lajos. ● 8.10: Hírek. ● 8.30: Lászlóffy Margit Liszt-műve-keket zongorázik. ● 9.10: Farkas Jenő cigányzene-kara muzsikál. ● 9.45: Időjárásjelentés. ● 9.50: A Magyarok Világkongresszusa záróülése. Köz-vetítés a Vigadó nagyterméből. (1938 augusztus 19., 10 órai adásunk megismétlése visszafelvételről). ● 19.45: Habán Jenő angolnyelvi előadása: »Saint Stephen's year in Hungary.« (Szent István-év Ma-gyarországon.) ● II: Hírek angol és francia nyel-ven. ● 11.40: Szalonötös. ● 6.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6.30: Paksy Jenő és Kárpáth Zoltán magyar nótákat zongorázik. ● 7: »A táb-labírovlóg orvosai.« Elek György előadása. ● 8.10: Hanglémez. ● 9.30: Hírek, időjárásjelon-tés.

BUKAREST 5.30: Reggeli műsor ● 12.15: Hí-rek ● 12.25: Rádiózenekar ● 13.15: Hírek ● 13.30: Lemezek ● 14.20: Időszertü anyag ● 18.15: Ste-fanescu zenekar ● 19: Felolvasás ● 19.15: Föld-i Jónel csellózik. Niculescu Szabina hárfázik ● 19.40: Balalajka ● 20.05: Felolvasás ● 20.25: A Rigoletto opera lemezek, a szünetekben hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 5: Parasztzene ● 6.30: Katonazene ● 11.30: Tarka lemezek ● 12: Fuvószene ● 13.15: Brémai városi muzsikások te-nordalokkal ● 14: Tarka óra ● 15.15: Gyermek-dalok ● 15.20: Szórakoztató zene ● 17.20: Villon-balladák és dalok ● 19.10: Könyv zene ● 20.15: Kermach- és Wotobach-zenekarok, közben cseve-gés ● 22: Hírek ● 22.30: Beethoven: Cselló- és zongoraszonáta ● 23: Köln ● 24—2: Stuttgart.

HAMBURG 18: Északnémet dalos, zenés est a berlini rádióállomásról ● 19.15: Tarkaságok le-mezeken ● 20: Hírek ● 20.20: Deutschlandsender ● 22.20: Hírek ● 22.30: Lipcse ● 24: Königsberg éjféli hangversenye.

LONDON 18: Angol szórakoztató zene ● 20.20: Varieté ● 20.55: Jazz orgonán ● 21.05: Leslie-Smith: A háromszögletű kalap. rádióoperett ● 22.20: Táncczene ● 23.30: Cortot- és Rubinstein-lemezek ● 23.50: Hírek.

OLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I, Bari I, Bologna) 19: Hírek idegen nyelveken ● 19.30: Lemezek ● 21: Könyv zene Közben utazási cse-vegés ● 22.10: Egyfelvonásos színmű ● 23.15: Táncczene — II. műsor. (Milánó I, Torino I, Ge-nova I, Trieste I, Bolzano, Róma II) 19.30: Vegyes lemezek ● 19.37: Csak Róma II: Magyar negyed-óra ● 20: Hírek ● 20.30: Milánó I és Bolzano ki-vételével vegyes lemezek ● 21: Rádiózenekar — Dalegyveleg ● 21.30: A Szent Cecilia Akadémia

5. Urbach: Sváb táncok. 6. Translateur: Lilliputi lakodalom. 7. Translateur: A célon át ● 18: Ifju költők verseiből olvasnak fel ● 18.20: Pavle Pa-nevics népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara ● 18.50: Pablo Casals gondolkázik (le-mezék) ● 19.15: Rádiónapló és reklámok ● 19.30: Jugoszláv nemzeti óra, dr. Lazar Mirkovics egy-tanár felolvasása ● 19.50: Napi riport ● 20: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, ve-zényel Szelinszki — 1. Lehár: Cigányserenem. 2. Strauss: A denevér. 3. Eitner: D-dur menüett. 4. Riedel: Keleti jelenetek. 5. Zander: Ballet. 6. Hell-mesberger: Ördögjáték. 7. Strauss: Életem szere-lem és vidámság, keringő ● 21: Jovan Sztjerja-Popovics csevegése ● 22: Pontos idő, hírek, rá-diónaplótár, Putnik-közlemények ● 22.30: Hanus Sieskind zongorahangversenye csehszlovák szerzők műveiből.

LYUBLJANA 19.50: Hegymászóknak ● 20: Lemezek ● 20.30: Petrovics énekes zenekarral ● 22.30: Hanglémez.

ZAGREB 19: Hírek ● 20: Mitrovics szoprán énekel ● 20.30: Pálffy László zongorázik ● 21: Grill szoprán, Sepec tenor és rádiózenekar ● 22: Hírek ● 22.20: Mandolinégyes.

BÉCS 6.30: Katonazene. Közben ● 7: Hírek ● 8.30: Könyv zene ● 10: Rovarkártevők irá-sa ● 10.30: Vidám lemezek ● 11: Városnak és falunak ● 12: Déli zene Saarbrückenből ● 14: Hírek ● 14.10: Szórakoztató zene ● 15: Hírek ● 15.30: Lányoknak dalokkal ● 16: Könyv zene ● 17: Gunyolódó versek ● 18: A Hitler ifjúság éne-ke és játéka ● 18.30: A jeruzsálemi nagy multi-nál ● 18.45: Vidám nyári játék zenével ● 19.30: Időszertü anyag ● 20: Hírek ● 20.10: Parasztir-ák dalokkal, citerával és harmonikával ● 21: Hí-rom bűnügyi játék, közben zene. Vollmer: Rivie-ra — expressz. Hahnwald: Szóközék, akk... Pru-gel: A potyautas ● 22: Hírek ● 22.30: Lipcse ● 24—3: Königsberg.

BERLIN 6.30: Katonazene ● 18: Bund-zene-karok ● 19: Könyv zene ● 20: Hírek ● 20.10: Richter: Berlin kövezetén, hangjáték ● 21.15: Tar-ka lemezek ● 22: Hírek ● 22.30: Lipcse könyvű és tánczene ● 24: Königsberg.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Utána: Hanglé-mezek. ● 7.20: Eirend, közlemények. ● 10: A Ma-gyarok Világkongresszusa záróülése. Közvetítés a Vigadó nagyterméből. ● 11.10: Nemzetközi vízjel-zés-ünnep. ● 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. ● 12.05: Barabás Li-dia hegedű, Szomolányi János, az Operabaz tagja énekel, zongorakísérettel. ● 12.30: Hírek. ● 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. ● 1.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Jány István: Szigetvár ostroma. 3. Barna: Helikoni ünnep — ábránd. 4. Szöllösy Ferenc: Az 1848—49-i sza-badságharc zenegyöngyei. ● 2.35: Hírek. ● 2.50: A rádió műsorának ismertetése. ● 3: Árfolyam-hírek, piaci árak, élelmiszerárak. ● 4.15: A rádió-diáklórája: »Örökéletű szerzők« Szilády Zol-tán előadása. ● 4.45: Pontos időjelzés, időjárásje-lentés, hírek. ● 5: A rádió szalonzenekara. 1. Le-

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hanglémez, éttend ● 10: Istentisztelet a beo-grádi francia templomból, a szentmisét Ettore Felici apostoli nuncius tartja, énekel a francia nővérek dalárdája, a szentbeszédet Ante Hadzi mondja ● 11.50: Vízállásjelentés, műsorolvasás ● 11.59: Pontos idő ● 12: Oplenáci harangzó, Desza Jovánovics tamburakísérettel népdalokat énekel ● 12.35: Reklámok, szalonlemezek ● 13: Rádió-napló ● 13.10: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinszki — 1. Thomas: Hamlet, részletek; 2. Manfred: Ünnepi lengyelke ● 13.40: Pontos idő, hírek, tőzsde ● 16.40: Pon-tos idő, műsorolvasás ● 16.45: Bruno Knezevics felolvasása: Részletek egy futballista naplójából ● 17.05: Evgenija Marjasec orosz dalokat énekel — 1. Hattjudal, 2. Ne busulj, 3. Isten veled sze-relem, 4. Mért titkoljam, 5. Régimódi keringő, 6. Töltsd meg a poharat ● 17.35: A rádiózenekar hangversenye — 1. Gade: Ossiani hangok, 2. Le-hár: A mosoly országa, egyveleg, 3. Maerkling: Elzászi táncok, 4. Kettelbey: Holdvilág, 5. Seide: Indus lakodalmi menet, 6. Translateur: Amíról a virág áhmodik. 7. Translateur: Ifjúság, előre — induló ● 18.45: Híres énekesek lemezei — 1. Ben-jamino Gigli, 2. Lucienne Boyer, 3. Luigi Fort, 4. Tino Rossi énekel ● 19.15: Rádiónapló és reklá-mok ● 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. Karló Pe-telin mérnök felolvasása: Zagreb vasutvonalai és állomásai (Zagrebi közvetítés) ● 19.50: Napi ri-pórt ● 20: Verdi: Aida, I. és II. felvonás a milá-nói Scala előadásában, vezényel Sabaino (hang-lemezek) ● 21.30: Jozsek és Jozsek (Lyublyana) slágereket énekelnek ● 22: Pontos idő, hírek, rádiónaplótár ● 22.15: Juri Arbatszki orgonahang-versenye — 1. Roger: Román, 2. Eckert: Három előjáték, 3. Müller: Nocturno, 4. Arbatszki: Con-certino.

LYUBLJANA 17.30: Harmonika és rádiózene-kar ● 19.50: Dalok ● 20.30: Opera.

ZAGREB 20: Borcsics szoprán énekel ● 20.30: Pinkava Iván hegedűl. Rádiózenekar Sterle tenor-ral ● 22: Hírek ● 22.20: Rádiózenekar.

BÉCS 6.30: Könyv zene ● 8.30: Könyvű ze-ne Boroszlóbból ● 10.30: Vidám lemezek ● 11: Vá-rosnak és falunak ● 12: Szórakoztató zene Köz-ben ● 13: Hírek ● 14: Hírek ● 14.10: Vegyes lemezek ● 15: Hírek ● 15.40: Nyárvégi kert-i munkák ● 16: Könyv zene Boroszlóbból ● 17: Allattörténet ● 17.20: A könyv zene folytatása ● 18: Hangjáték Mozarttól ● 18.30: Időszertü anyag ● 19: Közvetítés a salzburgi ünnepi játé-kokról. Mozart: Don Juan, opera. A szünetben ● 7.40: Hírek ● 22.30: Hírek ● 22.50: Könyvű és tánczene dalokkal ● 24—3: Köln éjféli hangver-senye.

BERLIN 18: Freienwalde furdő zenekara ● 19: Mozart: Don Juan — két felv. opera ● 22: Hírek ● 22.30: Köln.

BUDAPEST I. 9: Hírek. ● 9:30: Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi Szent István bazilikából. A szentbeszédet Serédi Jusztinián bíboros érsek, hercegprímás mondja. ● 11:20: Az esztergomi ásatások ünneplésének felavítása. Beszél: Budinszky Sándor. ● 12: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál. ● 12:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. ● 13: A Mária Terézia I. honvédegyalgezed zenekara. Vezényel: Figejdy Sándor. 1. Óvart József: Ozdi frontharcosok indulója. 2. Doppler: A két huszár — nyitány. 3. Borsai: Kuruc ábránd. 4. Bara: Intermezzo. 5. Ruzinkó Nándor: Második keleti szvit. 6. Fritsny Richárd: Cinika Panna — magyar ábránd. 7. Donáth Jenő: Ép testben, ép lélek — induló. ● 1:30: A Szent Korona szépsége. Dercsényi Dezső előadása. ● 2. Hanglemmez. ● 3: A mezőgazdasági Múzeum mezőgazdasági osztályai. Mesterházy Jenő előadása. — 3:30: Várhelyi Antal orgonái. Közvetítés a koronázó főtemplomból. — 1. Liszt: Változatok. 2. Kodály: Weimen und Klagen. Kantáta. Zsifros Dezső a) Legenda. b) Úrnepe ének. ● 4:05: Horváth Zoltán: Előjáték. 3. Antalffy-Zsifros József előadása. ● 4:35: Tánclémez. ● 5:25: Sipulusz tréfából. Elmอนด์a Sala Domokos. Bevezetőt mond Kárpáti Aurél. ● 6: Basilides Mária, az Operaház örökös tagja énekel zongorarakissérettel. 1. História énekek a XVI századból: a) A halál ellen; b) Temesvár vesztése; c) Bucsu Budaváratól. 2. Virágénekek a XVII. és XVIII. századból: a) All előttem egy virágcsal; b) Két szál pünkösdfű; c) Kínsem. Kató ányos. 3. Népdalok: a) Cserébogár, sárga cserébogár; b) Végig mentem a zornódi temetőn; c) De szeretnék ránás csizmát viselni. ● 6:30: Szűz Mária néphagyományainkban. Bálint Sándor egyetemi m. tanár előadása. ● 7: Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla. 1. Boieldieu: A badadi kalifa — nyitány. 2. Halévy: A zsidó — ábránd. 3. Strauss: Öszkár. Részletek a »Varázskerítő« operetből. 4. Kalmán Imre: Cigányünnep. ● 7:15: Hírek szlovák nyelven. ● 8: Boldog Erzsébet megkísértése. Történelmi játék két részben. Irta Kárpáthy Nagy Rózsa. Rendező Csánády György. Szemlék: Erzsébet — Horváth Magda; Adelheid — Zala Karola; Henrik — Szilágyi Gyula; Bors — Onody Akos; Aba — Homonay Rezső; Akos — Szakács Zoltán; Matild — Gárdos Kornélia; Hildegard — Sir Alise; Egy hang — Ditrői Mór. ● 9: Hírek. ● 9:20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Erkel — Doppler: Erzsébet-nyitány. 2. Dohnányi: Ruraha Hungarica. 3. Bartók: Két arcok. 4. Siklós Albert: A tükör — ábránd. ● 9:55: Időjárásjelentés. ● 10:30: Rác Zsigmond és cigányzenekara muzsikál. ● 11: Hírek angol és francia nyelven. ● 11:30: Tánclémez. ● 0:05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 5:30: Részletek Magyarország 1938 évi bajnoki viadalairól. Közvetítés a Beszélő-sporttelepről. Beszél: Puhár István. ● 6:20: Zenekari művek (Hanglemmez). ● 7:30: »Köszeg a magyar iródalomban«. Bográd Gyula előadása. ● 8: Hírek. Lovasgyermekénekek. ● 8:25: Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla. 1. Offenbach: Orfusz a pokolban — nyitány. 2. Lehár: Részletek a »Mosoly ország« című operetből. BUDAPEST 7:30: Reggeli műsor ● 12:15: Hírek ● 12:25: Sibircanu zenekar. Közben ● 13:25: Hírek ● 14: Gruzna Sándor román dalokat énekel ● 14:20: Időszert anyag ● 18: Időszert anyag ● 18:15: Julia Vaszi zenekara ● 19:20: Felolvasás ● 19:35: Alekandrescu Aurél napközi dalokat énekel ● 20: Lemmez ● 21:30: Hírek ● 21:45: Vendéglő zene. DEUTSCHLANDSENDER 5: Könyvtű zene ● 6:30: Könyvtű zene ● 11:30: Tarka lemezek ● 12: Könyvtű klasszikus zene ● 14: Tarka óra ● 15:30: Szórakoztató zene ● 17:45: Régi német szerelmi dalok ● 18: Dalos, zenés est a rádió-külföldi szórakoztató zene ● 19:15: Szórakoztató zene ● 20:10: Szórakoztató zene ● 21: Török és arab utaház ● 21:15: Brahms: F-moll zongoratózus ● 22: Hírek ● 22:30: Bauszner: Hegedű, klarinét- és zongoravendég ● 23: Bécs ● 24—2: Stuttgart. HAMBURG 6:10: Lemmez ● 6:30: Könyvtű zene ● 18: Mozart: f-dúr oboa- és vonósnyegyes Haydn: D-dúr vonósnyegyes ● 19:10: Operett és filmrészletek ● 20:10: Kis zenekar — Reznicek: Donna Diana, nyitány. Liszt: Taramella. Mielezni: Dallam. Hartung: Vándorkepek. Mancinelli: Ceoputa. Induló. Schilling: Fátolyintermezzo ● 21: Muzsikálókert, versek, szerelmi dalokkal ● 22: Hírek ● 22:35: Köln. LONDON 18: East-sziget dalai ● 19: Egy útszél ételről ● 20: Táncezene ● 20:50: Tarka képek ● 21:30: Dalok ● 21:45: Filmdalok és részletek ● 22:35: Táncezene ● 23:30: Schumann: G-moll zongoraszonáta. OLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I. Bari I. Bologna) 19: Hírek idegen nyelveken ● 19:30: Vegyes lemezek ● 21:10: Népdalok ● 21:30: A Szt. Cecilia Akadémia zenekara. Bach: Két korál. Mozart: Kis éji zene. Beethoven: Egmont, nyitány; Busoni: Keribóg. Müller: Darfi, előjáték. Wagner: Erdősongás. Verdi: A szacsihi veserénye — ábránd. Utána táncezene. II. műsor. (Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II) 19:20: Lemmez ● 20:30: Milánó I és Bolzano ki-velelével vegyes lemezek ● 21:10: Operett. Utána táncezene. III. műsor. (Firenze I, Napoli I, Róma III, Bari II) 19: Vegyes zene dalokkal ● 19:30: Lemmez ● 20:30: Marchesi Tangere — revü ● 21:10: Jazz ● 22:15—23:55: Táncezene. PÁRIS 17: Vegyes lemezek ● 19: Orosz énekek-együttes. ● 19:30: Könyvtű zene. ● 19:45: Lemmez ● 20:15: Boguet énekes. ● 20:30: Szimf. hg. ● 22:30: Lemmez ● 23: Táncezene. PRAGA 9: Angol madrigálok. ● 9:55: Dvorzski: Hegedű, cselló- és zong-művek és dalok. ● 12:25: Tarka lemezek ● 14:05: Lemmez ● 16: Pozsony. ● 17:20: Tarka zenés-dalok délután. ● 17:30: Könyvtű cseh zene. ● 18:30: Szórakoztató zene. Devaty: Jubileumi induló. Vackarász: Nele-lejts — keringő. Ganglbberger: Teddy medve — fagotszóó. Fall: Dollárkitalány — egyveleg. Sebör: Aranyos feleske. Moyzes: Hétfélt Induló. ●

3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. ● 4:15: Vízváry Mária hazatérti előadása (Felolvasás). ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 4:55: A magyar országgyűlés ünnepi ülése a Szent István év alkalmából. Közvetítés Székesszékéről, a városháza udvaráról. Beszél Budinszky Sándor. ● Majd: A székesfehérvári romkert ünnepség közvetítése. Beszél Pusztai Sándor. ● Utána: Szent István szobrának leleplezése ünnepség Székesszékéről. Beszél Budinszky Sándor. ● 7:15: Hírek szlovák nyelven. ● 7:20: Möriz Pal emlékezete. Bevezetőt mond Haraszthy Lajos. Möriz Pál. Mint a mező vad-íriga... című novelláját felolvassa Sala Domokos. ● 7:55: Nehány szó a »Bánk bán«-ról. ● 8: Részletek Erkel »Bánk bán« című drámájából. — Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Osváth Julia, Budanovits Mária, Halmos János, Palló Imre, Vermes Jenő, az Operaház énekara Roubal Vilmos karigazgató vezetésével és az Operaház tagjaiból alakult zenekar. (Ezt az adástunkat a Deutschlandsender nemet rádióállomás is átveszi) ● 9:10: Hírek. ● 9:25: Nemenekülői célú törvény és magyar lovasszabályok. Közvetítés a Budapesti Polgári Lovasgyűléslet Marchányi-téri teleről. Beszél Lőrinczy Gyula (Lemezfélvétel). ● 9:50: Sporteredmények, időjárásjelentés. ● 10:05: Szabó Kálmán jaszarmasa játéka. ● 10:45: Dr. Mihálevna, a lengyel népegszégügyi intézmények vezetője és Csorba Tibor dr. lengyel nyelven beszélgetnek magyarországi benyomásaikkal. A közvetítést vezeti és a beszélgetést magyar nyelven ismerteti Wimpfen Iván báró. (Viaszfélvétel) ● 11: Hírek német és olasz nyelven. ● 11:30: Hanglemmez. I. rész: Filmdalok. Enekl: Jeanette MacDonald és Eddy Nelson. II. rész: Magyar népdalok. ● 0:05: Hírek külföldi magyarok számára. BUDAPEST II. 6:25: Tünet és betegség. Labermann Tódor dr. főorvos előadása. ● 7:15: Beletzene. (Hanglemmez). ● 8:10: Hírek. ● 8:35: Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál. BUDAPEST 5:30: Reggeli műsor ● 12:15: Hírek ● 12:25: Motzoi-zenekar. Közben 13:15: Hírek ● 14:30: Időszert anyag ● 18: Tánclémez ● 19:10: Felolvasás ● 19:25: Teodorescu Sándor hegedű ● 20: Időszert anyag ● 20:15: Rádiózenekar ● 21:30: Hírek ● 21:45: Vendéglő zene. DEUTSCHLANDSENDER 5: Stammlezene hat monikánegyessele ● 6:30: Könyvtű zene ● 10: Npdalok ● 11:30: Tarka lemezek ● 12: Opera- és operett-részletek ● 14: Tarka zene ● 15:15: Házi-zené fuvalán, csellón és zongorán ● 16: Szórakoztató zene a rádiókülföldi állomásról ● 16:50: Zongorakéttős és balalajka ● 17:45: Dohnányi: cizmoll hegedű és zongoraszonáta ● 18: Rajnai dalok, zenés est a rádiókülföldi állomásról ● 19:15: Könyvtű zene ● 20: Hírek ● 20:15: Dalos, zenés tréfas est ● 22: Hírek ● 22:20: A nemzetközi lovasszóna Aachenből ● 23: Frankfurt ● 24—2: Frankfurt. HAMBURG 6:10: Könyvtű zene ● 18:10: Braunfeger zongoranyitász ● 19:45: Tánclémez ● 20:10: Háromnegyedes és negyegyedes zene ● 22: Hírek ● 22:40: Aloszász zenekar ● 24: Kis zenekar lenordalokkal. LONDON 18 Könyvtű orgona ● 18:30: Engle-nann-óós szloffonnal ● 20: Promenade hangver-

seny. Rossini: Szevillia borbély, nyitány. Schúbert: Passzior a szklán, dal. Britten: I. zongoraverseny. Dvorzski: IV szimfónia ● 21:40: Tarka-táncst ● 22:25: Táncezene dalokkal ● 23:30: Feuermanna eselóművész lemezei ● 23:30: Hírek. OLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I, Bari I, Bologna) 19: Hírek idegen nyelveken ● 19:30: Vonos könyvtű és táncezene ● 21: Mastlegli: Partisima, négyfelvonásos opera. Utána eselleg táncezene. II. műsor (Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II) 19:30: Vonos könyvtű és táncezene ● 19:37: Csak Róma II: Magyar negyed óra ● 20:30: Milánó I és Bolzano kivételével egyes lemezek ● 21: Szimf. ● 21:35: Sturb hegedűművész játéka. Piañti: Szonáta. Corelli: Adagió. Mozart: Rondo. Reger: Ária. Smetana: Hazám ● 22:10: Csevegés ● 22:30: Énekversenly ● 23:15: Táncezene — III. műsor. (Firenze I, Napoli I, Róma II, Bari II) 19: Vegyes zene dalokkal ● 19:20: A vidám fatulusiak ● 20:30: Petinató: Libiai ábránd ● 21:20: Olasz vidékek dalai. Majd Táncezene. PÁRIS 18:30: Tánclalok ● 19: Delanoy: Philipine, operett-részlet. ● 19:15: Ravel: Gaspard, részletek zongorán. ● 20:15: Holnag-énekes. ● 20:30: Szimf. hg. Brahms: II. Szimf. — Aubert: Zong. ábránd. Dobronics Délszláv táncok Tremisot: Hósi ének ● Közben 22:30: Lemmez. PRAGA 9:56: Lemmez ● 14:10: Tarka lemezek ● 17:40: Janácsék: Ifjúság — fuvós-szvit. ● 18:30: Szalonnegyes ● 19:25: Tyrdy: Köbhe jár a dal — egyveleg ● 19:35: Mozart: A-dúr hegedű-és zenekari verseny. ● 22:10: Lemmez. VARSO 7:15: Könyvtű zene. ● 12:03: Könyvtű déli műsor. ● 16: Hartanycsacs. ● 17: Tánclémezek ● 18:10: Cecilia-énekkar. ● 19: Hoffmann zong. művész Haydn- és Beethoven-műveket játéknarazzelemmez. BUDAPEST II. 5:30: Reggeli műsor ● 12:15: Hírek ● 12:25: Motzoi-zenekar. Közben 13:15: Hírek ● 14:30: Időszert anyag ● 18: Tánclémez ● 19:10: Felolvasás ● 19:25: Teodorescu Sándor hegedű ● 20: Időszert anyag ● 20:15: Rádiózenekar ● 21:30: Hírek ● 21:45: Vendéglő zene. DEUTSCHLANDSENDER 5: Stammlezene hat monikánegyessele ● 6:30: Könyvtű zene ● 10: Npdalok ● 11:30: Tarka lemezek ● 12: Opera- és operett-részletek ● 14: Tarka zene ● 15:15: Házi-zené fuvalán, csellón és zongorán ● 16: Szórakoztató zene a rádiókülföldi állomásról ● 16:50: Zongorakéttős és balalajka ● 17:45: Dohnányi: cizmoll hegedű és zongoraszonáta ● 18: Rajnai dalok, zenés est a rádiókülföldi állomásról ● 19:15: Könyvtű zene ● 20: Hírek ● 20:15: Dalos, zenés tréfas est ● 22: Hírek ● 22:20: A nemzetközi lovasszóna Aachenből ● 23: Frankfurt ● 24—2: Frankfurt. HAMBURG 6:10: Könyvtű zene ● 18:10: Braunfeger zongoranyitász ● 19:45: Tánclémez ● 20:10: Háromnegyedes és negyegyedes zene ● 22: Hírek ● 22:40: Aloszász zenekar ● 24: Kis zenekar lenordalokkal. LONDON 18 Könyvtű orgona ● 18:30: Engle-nann-óós szloffonnal ● 20: Promenade hangver-

BEOGRAD 6:30—7:20: Induló, torna, hírek, hanglemmez, érend ● 11:50: Vízállásjelentés, műsorolvasás ● 11:59: Pontos idő ● 12: Harangszó Oplendáról — Jovan Mihajevics-Moszarac népdalok énekel, kiséri a rádió népi zenekara ● 12:35: Reklámok, jugoszláv népdalok, lemezek: 1. a) Szó tri te sztrani, b) Selata a ma, 2. a) Lepo ti je rano uraniti, b) Of ti Vilo Velebita, 3. a) Dekle je na pragu stalo, b) Pozimi pa rozisce ne vevio ● 13: Rádionapló ● 13:10: Szórakoztató lemezek — 1. Kettősbey: Római istenség, 2. Sommers: Keribóg, 3. Arohám Pal: Viktória, egyveleg, 4. Dietrich: Rég volt ábránd ● 13:40: Pontos idő, hírek, tőzsdé ● 16:40: Pontos idő, műsorolvasás ● 16:45: Népi zene harmonikán ● 17: A rádiózenekar hangversenye — 1. Borcherdt: Utanon, egyveleg, 2. Leopold: Atheni emlékek, 3. Delma: Bécsi keringő, 4. Russo: Egy éj a Volgán,

Péntek

augusztus 19

BUDAPEST I. 9: Hírek. ● 9:30: Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi Szent István bazilikából. A szentbeszédet Serédi Jusztinián bíboros érsek, hercegprímás mondja. ● 11:20: Az esztergomi ásatások ünneplésének felavítása. Beszél: Budinszky Sándor. ● 12: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál. ● 12:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. ● 13: A Mária Terézia I. honvédegyalgezed zenekara. Vezényel: Figejdy Sándor. 1. Óvart József: Ozdi frontharcosok indulója. 2. Doppler: A két huszár — nyitány. 3. Borsai: Kuruc ábránd. 4. Bara: Intermezzo. 5. Ruzinkó Nándor: Második keleti szvit. 6. Fritsny Richárd: Cinika Panna — magyar ábránd. 7. Donáth Jenő: Ép testben, ép lélek — induló. ● 1:30: A Szent Korona szépsége. Dercsényi Dezső előadása. ● 2. Hanglemmez. ● 3: A mezőgazdasági Múzeum mezőgazdasági osztályai. Mesterházy Jenő előadása. — 3:30: Várhelyi Antal orgonái. Közvetítés a koronázó főtemplomból. — 1. Liszt: Változatok. 2. Kodály: Weimen und Klagen. Kantáta. Zsifros Dezső a) Legenda. b) Úrnepe ének. ● 4:05: Horváth Zoltán: Előjáték. 3. Antalffy-Zsifros József előadása. ● 4:35: Tánclémez. ● 5:25: Sipulusz tréfából. Elmอนด์a Sala Domokos. Bevezetőt mond Kárpáti Aurél. ● 6: Basilides Mária, az Operaház örökös tagja énekel zongorarakissérettel. 1. História énekek a XVI századból: a) A halál ellen; b) Temesvár vesztése; c) Bucsu Budaváratól. 2. Virágénekek a XVII. és XVIII. századból: a) All előttem egy virágcsal; b) Két szál pünkösdfű; c) Kínsem. Kató ányos. 3. Népdalok: a) Cserébogár, sárga cserébogár; b) Végig mentem a zornódi temetőn; c) De szeretnék ránás csizmát viselni. ● 6:30: Szűz Mária néphagyományainkban. Bálint Sándor egyetemi m. tanár előadása. ● 7: Melles Béla zenekarának műsora. Vezényel Melles Béla. 1. Boieldieu: A badadi kalifa — nyitány. 2. Halévy: A zsidó — ábránd. 3. Strauss: Öszkár. Részletek a »Varázskerítő« operetből. 4. Kalmán Imre: Cigányünnep. ● 7:15: Hírek szlovák nyelven. ● 8: Boldog Erzsébet megkísértése. Történelmi játék két részben. Irta Kárpáthy Nagy Rózsa. Rendező Csánády György. Szemlék: Erzsébet — Horváth Magda; Adelheid — Zala Karola; Henrik — Szilágyi Gyula; Bors — Onody Akos; Aba — Homonay Rezső; Akos — Szakács Zoltán; Matild — Gárdos Kornélia; Hildegard — Sir Alise; Egy hang — Ditrői Mór. ● 9: Hírek. ● 9:20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Erkel — Doppler: Erzsébet-nyitány. 2. Dohnányi: Ruraha Hungarica. 3. Bartók: Két arcok. 4. Siklós Albert: A tükör — ábránd. ● 9:55: Időjárásjelentés. ● 10:30: Rác Zsigmond és cigányzenekara muzsikál. ● 11: Hírek angol és francia nyelven. ● 11:30: Tánclémez. ● 0:05: Hírek külföldi magyarok számára.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

zenekar ● 21: Bécs ● 22: Hírek ● 22:35: Ariosti: c-moll szonáta ● 23: Bécs. ● 24—2: Mozart-hangverseny.

HAMBURG 18.15: Részletek a Varázsfuvola, A windsori vig nők. Az elődöntő menüvisszony, Cár és ács operából ● 19: Kamarazenekar. Haendel: Alcina, nyitány. Corelli: c-moll concerto grosso, Mozart: Ejjeli szerenád. Kaul: Változatok. Graeven: Sanssouci fuvolái. Weber: Felhívás keringőre ● 21: Szudétánemét szórakoztató zene ● 22: Hírek ● 22:20: A brémai nemzetközi uszóversenyek ● 24: München.

LONDON 18: Szalonbűbös ● 18:25: Rádiózenekar ● 20: Variété egy oxfordi színházból ● 20:30 Coronation Scot, zenés hangképek egy új vonatfajáról ● 21:15: Könyv és tánczene ● 22: Grieg-dalok ● 22:25: Tánczene ● 23:30: Mozart: D-dúr vonósnyegyese.

OLASZ MŰSOROK I. műsor. (Róma I. Bar) ● 1. Bologna) 19:30: Könyv zene ● 20: Hírek ● 21: Szimfónia ● 23: Hírek ● 23:15: Tánczene. — II. műsor. (Miliánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II) 19: Hírek idegen nyelveken 19:30: Könyv zene ● 19:37: Csak Róma II: Magyar negyedóra ● 20: Hírek ● 20:30: Vegyes zene ● 21 Jazz ● 21:40: Vegyes zene ● 23:15: Tánczene — III. műsor. (Firenze I, Napoli I, Róma III, Bari II) 19: Vegyes zene dalokkal ● 19:20: Tarka est ● 20: Hírek ● 20:30: Szimfonikus hangverseny ● 21:40: Harmonika és gitár. Majd: Tánczene.

PÁRIS 18.30: Régi Francia zene. ● 19: Reine Flachot csellóművésznő. ● 19:15: Mistrál-dalok ● 20:30: Tarka est. ● 22:30: Monteverti: Madrigalok. ● 23: Eszperanto jelenetek.

PRÁGA 9.56: Lemezek. ● 11:05: Könyv fuvószene. ● 12:45: Lemezek. ● 12:45: Kassa. ● 14: Tarka lemezek. ● 16:15: Pozsony. ● 17: Pozsony. ● 17:40: Orsz. műdalok. ● 21: Brno. ● 21:20: Pozsony. ● 22:15: Lemezek. ● 22:30: Pozsony.

VARSÓ 7.15: Könyv zene. ● 12:43: Déli műsor. ● 15:15: Lemezek. ● 16: Mandolinzenekar harmonikával. ● 17: Tánczene. ● 18:10: Beethoven: Első vonósnyegyese. ● 19: Dalok. ● 19:30: Dalos-zenés est. Pata: A frivol Tádé. Gyermekkar. Bizet: Gyermekjátékok. Moszorszkij: Gyermekszobában. Niewiadomski: Heródes dajkája. Ohlsen: Ifjú álmodok. Cadman: Szerelmi hajnal. Nieman: Táncsvit. Közben jelenetek. ● 22: XVIII. századi zene.

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hanglemezek, étrend ● 11:50: Vizálásijelentés, műsorolvasás ● 11:59: Pontos idő ● 12: Harangszó a görögkeleti székesegyházból, részletek olasz operákból (hanglemezek) — 1. Bellini: Norma, 2. Verdi: Ernani, b) Trubadur, c) Rigoletto, 3. Mascagni: Parasztbecsület, 4. Leoncavallo: Bajazzók, 5. Puccini: Bohémélet ● 12:35: Reklámok, hangosfilm-lemezek ● 13: Rádiónapló ● 13:10: Bizet:

C-dúr szimfónia (hanglemez) ● 13:40: Pontos idő, hírek, tőzsde ● 16:40: Pontos idő, műsorolvasás ● 16:45: Vlaszta Petkovics felolvasása gyermekeknek ● 17:05: Népies zene harmonikán ● 17:20: Ante Grijtes cigányzenekara játszik ● 18:30: Dvorszák F-dúr négyes, játssza a Lehner-vonósnyegyese (lemez) ● 18:53: Rachtmanoff: II. szvit két zongorára, játsszák Vronszki és Babin (hanglemez) ● 19:15: Reklámok és rádiónapló ● 19:30: Jugoszláv nemzeti óra. Ante Tadic felolvasása: A vízi sportokról, uszásról és evezésről ● 19:50: Napi riport ● 20: Lela Györgyevics és Szima Begovics népdalokat énekelnek, kíséri a rádió népis zenekara ● 20:39: A nagy rádiózenekar szimfonikus hangverseny, vezényel Mihajlo Vukdragovics — I. Csajkovszki: Hamlet, nyitány; 2. Dvorszák: A víz hordó, idill, 3. Saint-Saens: Phaeton, 4. Schumann: D-moll szimfónia ● 22: Pontos idő, hírek, rádiónapló ● 22:15: Tánclemezek 22.45 óráig.

LYUBLYANA 20: Lemezek ● 20:30: Énekötös zenekarral ● 22:15: Klarinétverseny. ● 22:30: Tánczene.

ZAGREB 19: Felolvasás ● 20: Beograd ● 22: Hírek ● 22:28: Tánczene. ● 8:30: Könyv zene. Közben ● 7: Hírek ● 11: Városnak és falunak ● 12: Könyv zene ● 14:10: Vegyes lemezek ● 15: Hírek ● 15:45: A Glockner-úton ● 16: Könyv fuvószene ● 17: Defregger szülőházában ● 17:10: Szórakoztató zene ● 18: Afrikai német települések ● 18:20: Gluck Három klopstok — dal. Schubert: Két dal. Liszt: Az Estevilla vizijátékai. Muszorgszkij: Gopak ● 18:50: A boldogító technika ● 19: A matiaiwörthi búcsu helyszíni közvetítése; közben a marathoni futás közvetítése ● 20: Hírek ● 20:10: Vörös fonal, politikai tarka est ● 21: Szórakoztató zene Lipcséből ● 22: Hírek ● 22:30: Könyv és tánczene ● 23: Danzig éjféli hangverseny.

BERLIN 6.30: Könyv zene ● 18: Freienwalde szimfonikus zenekara ● 19: Roswaenge és Men gelberg-lemezek ● 20: Hírek ● 20:10: Tánczene ● 22: Hírek ● 22:30: Stuttgarti könnyű és népzeneje ● 24: Danzig éjféli hangverseny.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek ● 7:20: Étrend, közlemények ● 10: Hírek ● 10:20: Nyári zivatarok és a villimlás. Irtta Szabó Béla (Felolvasás). ● 10:45: Szent István napja a tiszamenti kis tanyák közt. Irtta Bodnár László (Felolvasás). ● 11:10: Nemzetközi vizjelzőszóigálát. ● 12: Déli harangszó az Egyetem-templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: B. Weisz Margit zongorázik. ● 12:40: Hírek ● 1. A rádió szalonzenekara. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban — nyitány. 2. Strauss János: Déli rózsák — keringő. 3. Fritml: Egyiptomi rózsák. 4. Losonczy Dezső: A néma levante — zenesorozat. 5. Szirmai Andaluizai szerenád. 6. Huszka Jenő: Huszár dal a Dnyeszter mentén. 7. Polgár Tibor: Gondolalad. 8. Pachernegg: Bécsi keringő. 9. Bertha Isván: Napkeleti tangó. 10. Lassu és csárdás a »Cigányzerletem«-ből. ● 1:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálásijelentés. ● 2:35: Hírek. ● 2:50: A rádió műsorának ismertetése.

19:20: Nagy szórakoztató műsor. ● 20:55: Mor. Ostrava. ● 22:15: Lemezek. ● 22:20: Brno.

VARSÓ 7.15: Egyházi ének. Tengerészzenekar. ● 8:15: Szalonzene. ● 10:30: Lengyel kardalok, majd vegyes zene. ● 12:03: Szimf. hkv. ● 13:15: Könyv zene dalokkal. ● 16:30: Hangjáték. ● 18: Krakovidéki dalok és táncok. ● 20:05: Rádiózenekar Szleminska szopránal. ● 21:40: Hangverseny ● 22:05: Tánczene.

Kedd

augusztus 16

BEOGRAD 6.30—7.20: Induló, torna, hírek, hanglemezek, étrend ● 11:50: Vizálásijelentés, műsorolvasás ● 11:59: Pontos idő ● 12: Harangszó a görögkeleti székesegyházból, részletek orosz operákból (hanglemezek) — 1. Mussorgski: Boris Godunov, 2. Borodin: Igor herceg, 3. Rimszki-Korsakov: Sádó ● 12:35: Reklámok, szórakoztató lemezek ● 13: Rádiónapló ● 13:10: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenye, vezényel Szelinzski — 1. Krzstics: Dortyolszka poszla, nyitány. 2. Golemovics: Nisi farsang, 3. Golemovics: II. parasztlanc, 4. Urosevics: Szuce janko, egyveleg ● 13:40: Pontos idő, hírek, tőzsde ● 16:40: Pontos idő, műsorolvasás ● 16:45: A rádió népies zenekara játszik ● 17:05: Szvetozar Szimics felolvasása: A cigányélet ● 17:20: A nagy rádiózenekar rakoztató hangversenye, vezényel Szelinzski — 1. Rossini: Szemiramisz, nyitány, 2. Götovac: Morabna, ábránd, 3. Lortzing: Cár és ács, 4. Goddard: Bölcsődál, 5. Strauss János: Amit a bécsi erdő mesél, keringő ● 18:20: Népdalok harmonikán ● 18:35: Hanglemezek — 1. Charpentier: Louise, 2. Debussy: A gyermek ● 19:15: Rádiónapló és rek-lámok ● 19:30: Jugoszláv nemzeti óra — Dr. Milojlo Milojevics felolvasása Az első jugoszláv zeneszerzők eszmévilága ● 19:50: Napi riport ● 20: Zorka Katinzka népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara ● 20:30: Kamarazene (lemezek) — 1. Schönberg: A megdicsőítés éjszakája, 2. Ravel: F-dúr négyes ● 21:30: Népies zene hanglemezek ● 22: Pontos idő, hírek, rádiónapló ● 22:15: Sergio Pasini hegedűhangversenye — 1. Vivaldi: Charonne, 2. Moszkovszki: Gitár, 3. Sarasate: Andaluizai románc, 4. Nevacssek: Örökmozgó.

LYUBLYANA 20: Lemezek ● 20:30: Rogaska Szlatina fűdő zenekara ● 22: Hírek ● 22:15: Rádiózenekar.

ZAGREB 19.15: Hírek ● 20: A Carmen opera lemezek ● 22: Hírek ● 22:20—23.15: Tánczene. ● 8:30: Szalonhatos ● 10:30: Vidám zene ● 11: Városnak és falunak ● 12: Könyv klasszikus zenek ● 13: Hírek ● 13:15: Könyv zene ● 14: Hírek ● 14:10: Vegyes lemezek ● 15: Hírek ● 15:40: Gombalsmeret ● 16: Szórakoztató zene ● 17: Nagy Frigyes királyról ● 17:10: Tánczene ● 18: Osztárak műdalok ● 18:30: A nők főiskolai tanulmányainak 30. évfordulója ● 19: Könyv és tánczene ● 19:30: Főszereplő anyag ● 20: Hírek

20:10: Frissítők. Vidám jelenetek zenével ● 21: A filharmonikusok fuvószegysítése. Mozart: c-moll, szerenád. Rossini: F-dúr fuvósnegyese. Huber: Fuvósnyelcs ● 22: Hírek ● 22:20: Lapszemle ● 22:35: Könyv és tánczene ● 24—3: Kamarazenekar. Rossini: Az olasz nő Aligban, nyitány. Mozart: Kis éjjele. Bizet: Az arlési lány, szvit — Svendsen: Hegedűromanc. Lortzing: Cár és ács — részletek Zanoskar népzeneegysüites. — Utána: Kamarazenekar. Millöcker: Az előközötti kastély, nyitány. Strauss József: Kard és lant. Komzák: Vidám embereknek. Ziehrer: Bécsi lányok — keringő. Strauss János: Indigo egyveleg.

BERLIN 6.30: Könyv zene ● 18: Könyv zene ● 19: Fröhlich-zenekar ● 20: Hírek ● 20:15: A Strauss család művei Frankfurthól ● 21: Tánczene ● 22: Hírek ● 22:30: Hamburg könnyű és tánczeneje ● 24—3: Bécs.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. ● 7:20: Étrend, közlemények. ● 9: Mikrofonnal a Szent Korona előtt. Közvetítés a királyi palota márványterméből. Beszél Budinszky Sándor. ● 9:40: Hírek. ● 10:10: A magyar Világkongresszusának megnyitó ünnepsége. Közvetítés a Nemzeti Múzeum kertjéből. Beszél Budinszky Sándor. ● 11:10: Nemzetközi vizjelzőszóigálát. ● 12: Déli harangszó az Egyetem-templomból. Időjárásjelentés. ● 12:05: Tamás Ilonka, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 1. Szabados Béla: Rika belépője. 2. Lettler: a) Pacsirta — Akor vagyok boldog; b) Paganini keringő. 3. Huszka Jenő: Lili bárónő — dal. 4. Jacobi Viktor: Léányvásár — Lucy belépője. 5. Kacsóh Pongrác: János vitéz — Iluska dala. 6. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — Hej rózsám — dal. 7. Krasznai Mihály: a) Sárga liliom; b) Nagykálló határban. ● 12:35: Hírek. ● 12:50: Zeitinger Jenő zongorázik. ● 1:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálásijelentés. ● 1:30: Toll Jancsi cigányzenekara. ● 2:35: Hírek. ● 2:50: A rádió műsorának ismertetése. ● 3: Ar-folyamhírek, piaci árak, élelmiszerek. ● 4:15: Csengeri Ilona meséi: 1. »Bírike és barika«. 2. »Misi kalandja«. ● 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 7: »Arany-, ezüst- és réztermelés Magyarországon«. Pantó Dezső m. kir. főbányatanácsos előadása. ● 5:15: A József nádor 2. honvédelmi előadása. Vezényel Serégi Artur. 1. Serégi Artur: Szent István induló. 2. Pécsi József: Petőfi-nyitány. 3. Huszka Jenő: Aranyvirág — egyveleg. 4. Kossovits József: Lavotta szerenádja. 5. Serégi Artur: Az én nótám — egyveleg. 6. Borsai: A csikós — Magyar ábránd. ● 5:55: »A debreceni árumintavásár«. Radó Rezső, a debreceni kereskedelmi és iparkamara főtákarának előadása. ● 6:30: »Szent István, a katonakirály«. Erdélyi Gyula szkv. százados, egyetemi magántanár előadása. ● 7: A rádió szalonzenekara. 1. Gabriel-Marie: La cinquantine. 2. Nagy Frigyes: Tiroli tánc. 3. Frederiksen: Grönland — szvit. 4. Lehár: Keringő-intermezzo. 5. Garami Béla: Románc. 6. Schwalb Miklós: Csak egy kis keringő. ● 7:45: Mikrofonnal a Szent Korona előtt. Közvetítés a királyi palota márványterméből. Beszél Budinszky Sándor. (1938 augusztus 16. 9 órai adá-

